

IOK

JAARVERSLAG EN JAARREKENING OVER HET DIENSTJAAR 2017

ALGEMENE VERGADERING – 15 MEI 2018

INHOUDSOPGAVE

INHOUDSOPGAVE	3	
VERSLAG VAN DE RAAD VAN BESTUUR AAN DE ALGEMENE VERGADERING VAN 15 MEI 2018	5	
2017 – VIJFENVIJFTIGSTE DIENSTJAAR	7	
1	Structuur en organisatie..... 9	
1.1	Organisatie	9
1.2	Personeel en diensten	13
2	Industrieel beleid..... 17	
2.1	Grondverwerving	17
2.2	Aanbesteding..... 17	
2.3	Vestiging van bedrijven 2017..... 17	
2.4	Evaluatie..... 18	
2.5	Multifunctionele gebouwen	19
2.6	Concrete projecten in functie van aanbodbeleid..... 19	
2.7	Bedrijventerreinmanagement en duurzaamheid op bedrijventerreinen	20
3	Sociaal grondbeleid	22
3.1	Realisaties van het voorbije decennium	22
3.2	Grondverwerving voor verkavelingen	22
3.3	Vergunningen	22
3.4	Verkoop van sociale bouwgronden..... 22	
3.5	Intercommunaal grondfonds..... 23	
3.6	Evaluatie..... 25	
4	Dienstverlening aan de gemeenten	26
4.1	Technische dienstverlening	26
4.2	Secretariaat hoofden gemeentelijke technische diensten..... 29	
4.3	Grondverwerving	29
4.4	Intergemeentelijke dienstverlening inzake leegstand & verwaarlozing	30
4.5	Intergemeentelijke dienstverlening inzake conformiteitsonderzoeken	31
4.6	Ruimtelijke planning IOK plangroep	31
4.7	Dienstverlening informatieveiligheid	36
4.8	Projectwerking duurzaam beleid..... 37	
4.9	Kostendelend verlengstuk inzake juridisch en technisch advies milieu, juridisch en technisch advies ruimtelijke ordening, algemene juridische adviesverlening en ondersteuning duurzaam beleid - IMD	40
4.10	Gemeenschappelijke interne Dienst voor Preventie en Bescherming op het Werk	47
4.11	Intercommunaal Centrum voor Geweldbeheersing – kostendelend verlengstuk	50
5	Studiedienst	51
5.1	Beleidsplanning	51
5.2	Mobiliteit	51
5.3	Lokaal woonbeleid – Kempens Woonplatform..... 52	
5.4	Lokale tewerkstelling	53
5.5	Sociaal-economische gegevens	53
5.6	Informatievoorziening	54
5.7	Onderwijs..... 54	
5.8	De Lilse Bergen vzw	58
6	Streekplatform Kempen vzw	59
7	Sociaal-cultureel beleid..... 61	
7.1	Welzijnszorg Kempen	61
7.2	Festival van Vlaanderen	62
8	Jaarrekening 2017	63

VERSLAG VAN DE RAAD VAN BESTUUR AAN DE ALGEMENE VERGADERING VAN 15 MEI 2018

Mevrouwen

Mijne heren

Overeenkomstig de bepalingen van artikel 95 en 96 van de vennootschappenwet hebben wij de eer u verslag uit te brengen over de activiteiten van de Intercommunale Ontwikkelingsmaatschappij voor de Kempen tijdens het boekjaar 2017 en u de jaarrekeningen per 31 december 2017 ter goedkeuring voor te leggen.

Hierna vindt u een overzicht van de werkzaamheden van de Dienstverlenende Vereniging, alsook de balans, de resultatenrekening, de wettelijke toelichting en de sociale balans over het boekjaar 2017.

1. Commentaar bij de jaarrekening

De rekeningen sluiten met een winst van het boekjaar van 1.384.989,32 euro. Het balanstotaal beloopt 145.320.620,21 euro. De omzet bedroeg 15.456.572,97 euro.

Voor de toekomst wordt verwacht dat de activiteiten zich verder gunstig zullen ontwikkelen.

De jaarrekeningen werden opgesteld conform de regels van het Belgische boekhoudrecht.

Wij verzoeken u de jaarrekeningen goed te keuren.

2. Informatie over belangrijke gebeurtenissen na de jaarafsluiting

Er hebben zich na de jaarafsluiting geen gebeurtenissen voorgedaan die van invloed zouden kunnen zijn op de beslissing van de algemene vergadering.

3. Onderzoek en ontwikkeling

De vennootschap voert geen specifieke werkzaamheden uit op het gebied van onderzoek en ontwikkeling.

4. Bijzondere verrichtingen

Er zijn geen bijzondere verrichtingen te vermelden.

5. Toepassing financiële instrumenten

De vennootschap maakt geen gebruik van financiële instrumenten ter beheersing van specifieke risico's die van enig materieel belang zouden zijn.

6. Kwijting

Wij verzoeken u kwijting te willen verlenen aan de bestuurders voor de uitoefening van hun mandaat tijdens het boekjaar 2017.

Geel, 20 maart 2018

De raad van bestuur

2017 – VIJFENVIJFTIGSTE DIENSTJAAR

Gesticht bij akte van 22 september 1962, goedgekeurd bij Koninklijk Besluit van 14 oktober 1963 en verschenen in de bijlagen bij het Belgisch Staatsblad van 12 oktober 1962.

Nieuwe statuten vastgesteld door de algemene vergadering op 30 maart 1966, goedgekeurd bij Koninklijk Besluit van 18 november 1966, verschenen in de bijlagen bij het Belgisch Staatsblad van 4 maart 1967.

Statuten gewijzigd door de algemene vergadering op 15 april 1986, goedgekeurd bij Ministerieel Besluit van 18 november 1987, verschenen in de bijlagen bij het Belgisch Staatsblad van 11 augustus 1987.

Statuten gewijzigd door de algemene vergadering op 21 juni 1988, goedgekeurd bij Ministerieel Besluit van 14 oktober 1988, gecoördineerde tekst van de statuten neergelegd, verschenen in de bijlagen bij het Belgisch Staatsblad op 15 november 1988.

Statuten gewijzigd door de algemene vergadering op 25 juni 1991, goedgekeurd bij Ministerieel Besluit van 26 november 1991.

Statuten gewijzigd door de algemene vergadering op 21 april 1992, goedgekeurd bij Ministerieel Besluit van 23 juli 1992.

Statuten gewijzigd door de algemene vergadering op 20 april 1993, goedgekeurd bij Ministerieel Besluit van 23 juli 1993.

Statuten gewijzigd door de algemene vergadering op 20 juni 1995, goedgekeurd bij Ministerieel Besluit van 17 oktober 1995.

Statuten gewijzigd door de algemene vergadering op 20 juni 2000, goedgekeurd bij Ministerieel Besluit van 18 oktober 2000.

Statuten gewijzigd door de algemene vergadering op 17 april 2001.

Statuten gewijzigd door de algemene vergadering op 20 december 2002.

Statuten gewijzigd door de algemene vergadering op 19 december 2003.

Statuten gewijzigd door de algemene vergadering op 18 mei 2010.

Statuten gewijzigd door de algemene vergadering op 17 december 2013.

Statuten gewijzigd door de algemene vergadering op 15 december 2015.

Statuten gewijzigd door de algemene vergadering op 17 mei 2016.

Maatschappelijke zetel: Antwerpseweg 1, 2440 Geel

Exploitatiezetel: Antwerpseweg 1, 2440 Geel

Tel.: 014/58 09 91

Fax: 014/58 97 22

Ondernemingsnummer: BE 0204.212.714

1 Structuur en organisatie

Op 19 december 2003 vond een buitengewone algemene vergadering plaats die de herstructurering in het kader van het decreet intergemeentelijke samenwerking finaliseerde. Tijdens deze buitengewone algemene vergadering werd via de procedure van de partiële splitsing overgegaan tot de omvorming van IOK in een dienstverlenende vereniging IOK enerzijds en de oprichting van een opdrachthoudende vereniging IOK Afvalbeheer anderzijds.

Wel werd geopteerd zoveel als mogelijk de synergie tussen de beide verenigingen te bewaren. Aan de gemeentebesturen werd gesuggereerd om in functie van de bestuurlijke synergie eventueel dezelfde beheerder aan te duiden voor beide verenigingen. Uiteraard heeft elk gemeentebestuur hierbij zelf de beslissing in handen. Anderzijds maakt de salary-split van een groot aantal personeelsleden van stafdiensten het mogelijk dat er ook een synergie blijft bestaan bij de beleidsvoorbereiding van dossiers.

Tijdens deze buitengewone algemene vergadering werden de statuten aangepast aan de dwingende bepalingen van het decreet intergemeentelijke samenwerking. Zo werden de private aandeelhouders verplicht IOK te verlaten.

Ingevolge de statutenwijziging van 17 mei 2016 werd aan de OCMW's, politiezones en hulpverleningszones in het IOK-werkingsgebied de mogelijkheid geboden toe te treden tot IOK. Al deze besturen maakten van deze mogelijkheid gebruik (zie Tabel 2).

1.1 Organisatie

1.1.1 Algemene vergadering op 31 december 2017

Bij IOK zijn 29 gemeenten, 29 OCMW's, 8 politiezones, 2 hulpverleningszones, het provinciebestuur en Welzijnszorg Kempen aangesloten.

Aandeelhouders A: gemeenten

Tabel 1

Gemeente	Bevolking op 01/01/2017
Arendonk	13.243
Baarle-Hertog	2.685
Balen	22.337
Beerse	17.893
Dessel	9.521
Geel	39.535
Grobbendonk	11.233
Heist-op-den-Berg	42.401
Herentals	27.776
Herenthout	8.845
Herselt	14.410
Hoogstraten	21.234
Hulshout	10.324
Kasterlee	18.472
Laakdal	15.866
Lille	16.390
Meerhout	10.254
Merksplas	8.620
Mol	36.123
Nijlen	22.688
Olen	12.377
Oud-Turnhout	13.448
Ravels	14.808
Retie	11.179
Rijkevorsel	11.862
Turnhout	43.368

Gemeente	Bevolking op 01/01/2017
Vorselaar	7.775
Vosselaar	11.008
Westerlo	24.689
Totaal	520.364

Bron: Rijksregister

Aandeelhouders B: andere vennoten

Het provinciebestuur Antwerpen en Welzijnzorg Kempen zijn de overige vennoten van IOK.

Aandeelhouders C: OCMW's, politiezones en hulpverleningszones

Tabel 2

Aandeelhouders C
OCMW's
Arendonk
Baarle-Hertog
Balen
Beerse
Dessel
Geel
Grobbendonk
Heist-op-den-Berg
Herentals
Herenthout
Herselt
Hoogstraten
Hulshout
Kasterlee
Laakdal
Lille
Meerhout
Merksplas
Mol
Nijlen
Olen
Oud-Turnhout
Ravels
Retie
Rijkevorsel
Turnhout
Vorselaar
Vosselaar
Westerlo
POLITIEZONES
Politiezone Balen-Dessel-Mol
Politiezone Berlaar-Nijlen
Politiezone Geel-Laakdal-Meerhout
Politiezone Kempen Noordoost
Politiezone Neteland
Politiezone Noorderkempen
Politie Regio Turnhout
Politie Zuiderkempen
HULPVERLENINGSZONES
Kempen
Taxandria

1.1.2 Raad van bestuur op 31 december 2017

Tabel 3

Functie in raad van bestuur	Bestuur	Naam	Functie
Voorzitter	Gemeentebestuur Balen	Johan Leysen	burgemeester
Ondervoorzitters	Gemeentebestuur Geel	Bart Julliams	schepen
	Gemeentebestuur Laakdal	Frank Sels	schepen
Leden	Gemeentebestuur Arendonk	Kristof Hendrickx	burgemeester
	Gemeentebestuur Baarle-Hertog	Leo Van Tilburg	burgemeester
	Gemeentebestuur Beerse	Marc Smans	burgemeester
	Gemeentebestuur Dessel	Willy Broeckx	schepen
	Gemeentebestuur Grobbendonk	Eric Van Meensel	burgemeester
	Gemeentebestuur Heist-op-den-Berg	Luc Vleugels	burgemeester
	Gemeentebestuur Herentals	Mien Van Olmen	schepen
	Gemeentebestuur Herenthout	Patrick Heremans ¹	burgemeester
	Gemeentebestuur Herselt	Luc Peetermans	burgemeester
	Gemeentebestuur Hoogstraten	Ward Baets	schepen
	Gemeentebestuur Hulshout	Joost Verhaegen	schepen
	Gemeentebestuur Kasterlee	Guy Van De Perre ²	schepen
	Gemeentebestuur Lille	Paul Diels	burgemeester
	Gemeentebestuur Meerhout	Jos Engelen	burgemeester
	Gemeentebestuur Merksplas	Karel Lenaerts	schepen
	Gemeentebestuur Mol	Tessa Knaeps	schepen
	Gemeentebestuur Nijlen	Veerle Boeckxstaens	schepen
	Gemeentebestuur Olen	Seppe Bouquillon	burgemeester
	Gemeentebestuur Oud-Turnhout	Jos Vinckx	burgemeester
	Gemeentebestuur Ravels	Walter Luyten	burgemeester
	Gemeentebestuur Retie	Kristel Pelckmans	schepen
	Gemeentebestuur Rijkevorsel	Jürgen Van Leuven	gemeenteraadslid
	Gemeentebestuur Turnhout	Eric Vos	burgemeester
Gemeentebestuur Vorselaar	Sara Van Rooy	schepen	
Gemeentebestuur Vosselaar	Josee Heykants-Jansens	burgemeester	
Gemeentebestuur Westerlo	Guy Van Hirtum	burgemeester	
Provinciebestuur Antwerpen	Peter Bellens	gedeputeerde	
Provinciebestuur Antwerpen	Jan De Haes	gedeputeerde	
Provinciebestuur Antwerpen	Werner Hens	provincieraadslid	
Provinciebestuur Antwerpen	Michel Meeus	provincieraadslid	
Provinciebestuur Antwerpen	Bruno Peeters	provincieraadslid	
	Welzijnszorg Kempen	Fons Michiels	voorzitter
Leden met raadgevende stem	Gemeentebestuur Dessel	Nand Gys	gemeenteraadslid
	Gemeentebestuur Heist-op-den-Berg	Tim Teurfs ³	gemeenteraadslid
	Gemeentebestuur Lille	Jan Stevens	gemeenteraadslid
	Gemeentebestuur Ravels	Louis Haagen	gemeenteraadslid
	Gemeentebestuur Vorselaar	Ludo Adriaenssen	gemeenteraadslid

1.1.3 Commissaris-revisor op 31 december 2017

De controle wordt uitgeoefend door de commissaris-revisor Ernst & Young Bedrijfsrevisoren bcvba.

¹ Ter vervanging van Roger Gabriëls (beslissing raad van bestuur d.d. 16 mei 2017)

² Ter vervanging van Griet Noyens (beslissing raad van bestuur d.d. 20 juni 2017)

³ Ter vervanging van Rik Raeymaekers (beslissing raad van bestuur d.d. 19 september 2017)

1.1.4 Directiecomité op 31 december 2017

Tabel 4: Samenstelling directiecomité

Functie in directiecomité	Bestuur	Naam	Functie
Voorzitter	Gemeentebestuur Balen	Johan Leysen	burgemeester
Ondervoorzitters	Gemeentebestuur Geel	Bart Julliams	schepen
	Gemeentebestuur Laakdal	Frank Sels	schepen
Leden	Gemeentebestuur Beerse	Marc Smans	burgemeester
	Gemeentebestuur Heist-op-den-Berg	Luc Vleugels	burgemeester
	Gemeentebestuur Hoogstraten	Ward Baets	schepen
	Gemeentebestuur Mol	Tessa Knaeps	schepen
	Gemeentebestuur Vosselaar	Josee Heykants-Jansens	burgemeester
	Gemeentebestuur Westerlo	Guy Van Hirtum	burgemeester
	Provinciebestuur Antwerpen	Michel Meeus	provincieraadslid

1.1.5 Aandelen vennoten

Tabel 5: Onderschreven aantal aandelen IOK op 31 december 2017

Venoot	Aantal
GEMEENTEN	
Arendonk	15.845
Baarle-Hertog	2.925
Balen	26.410
Beerse	20.398
Dessel	11.672
Geel	46.100
Grobbendonk	14.170
Heist-op-den-Berg	50.581
Herentals	34.801
Herenthout	11.196
Herselt	18.128
Hoogstraten	22.617
Hulshout	10.862
Kasterlee	23.538
Laakdal	20.272
Lille	19.723
Meerhout	12.826
Merksplas	10.759
Mol	42.910
Nijlen	27.757
Olen	14.813
Oud-Turnhout	16.817
Ravels	16.823
Retie	12.978
Rijkevorsel	13.840
Turnhout	53.877
Vorselaar	9.865
Vosselaar	13.288
Westerlo	29.302
A-aandelen	625.093
Provincie Antwerpen	154.339
Welzijnszorg Kempen	200
B-aandelen	154.539
OCMW's	
Arendonk	10
Baarle-Hertog	10
Balen	10
Beerse	10

Vennoot	Aantal
Dessel	10
Geel	10
Grobbendonk	10
Heist-op-den-Berg	10
Herentals	10
Herenthout	10
Herselt	10
Hoogstraten	10
Hulshout	10
Kasterlee	10
Laakdal	10
Lille	10
Meerhout	10
Merksplas	10
Mol	10
Nijlen	10
Olen	10
Oud-Turnhout	10
Ravels	10
Retie	10
Rijkevorsel	10
Turnhout	10
Vorselaar	10
Vosselaar	10
Westerlo	10
POLITIEZONES	
Politiezone Balen-Dessel-Mol	10
Politiezone Berlaar-Nijlen	10
Politiezone Geel-Laakdal-Meerhout	10
Politiezone Kempen Noordoost	10
Politiezone Neteland	10
Politiezone Noorderkempen	10
Politie Regio Turnhout	10
Politie Zuiderkempen	10
HULPVERLENINGSZONES	
Taxandria	10
Kempen	10
C-aandelen	390
Totaal	780.022

1.2 Personeel en diensten

1.2.1 Dienst personeelsontwikkeling en interne organisatie

Het personeel, onder leiding van het collegiaal directieteam, bestond op 31 december 2017 uit 106 bedienden, waarvan 31 personen volgens de figuur van salary-split diensten verlenen voor IOK en IOK Afvalbeheer.

De personeelsadministratie wordt in eigen beheer verzorgd. Naast zuivere payrollactiviteiten behoren ook het wervings- en selectiebeleid, het onthaalbeleid, het vormingsbeleid en de andere elementen van een modern personeelsbeleid tot het takenpakket van de dienst.

Naast de algemene administratie wordt ook de doorgedreven toepassing van informatie- en communicatietechnologie in de organisatie vanuit deze dienst mee gestuurd. Vanuit een flexibele, beveiligde en toegankelijke Windows-omgeving wordt continu ingezet op het onderhouden van een performant netwerk met meer dan 200 werkstations. Met de nieuwbouw is een volledig vernieuwde serverinfrastructuur, inclusief SAN, core- en access layer, geïmplementeerd samen met een vernieuwd print- en kopiebeleid en een nieuwe telefooncentrale.

Het 3de luik omvat de coördinatie en inhoudelijke sturing van de interne communicatieprocessen. Hiervoor wordt vooral gebruik gemaakt van het intranet, voor alle medewerkers van IOK toegankelijk op de eigen pc, op kiosk-pc's of van thuis uit.

1.2.2 Financiële dienst

Het financiële beheer van de diverse activiteiten van de dienstverlenende vereniging wordt gecentraliseerd in de financiële dienst.

De dienst is verantwoordelijk voor de boekhouding, voor de crediteuren- en debiteurenadministratie en voor de financiële rapportering aan de bestuursorganen van de dienstverlenende vereniging.

1.2.3 Studiedienst

De studiedienst is verantwoordelijk voor de verzameling en analyse van de sociaal-economische gegevens en voor de informatievoorziening vanwege IOK. Tevens is de studiedienst actief op het vlak van beleidsvoorbereiding tot en met de opvolging en evaluatie van diverse IOK-werkterreinen. De studiedienst volgt rond tal van beleidsdomeinen de ontwikkelingen op, onder meer inzake mobiliteit (spoorvervoer, openbaar busvervoer, wegverkeer, fietsvervoer, vervoerregio, ...), lokaal werkgelegenheidsbeleid (sociale economie, PWA- en wijk-werken...), onderwijsbeleid (M-decreet, bestuurlijke optimalisatie, flankerend onderwijsbeleid ...). De studiedienst coördineert ook de pijler space.mob van het Streekplatform Kempen. Inzake onderwijs organiseert en faciliteert de studiedienst het intercommunaal examen. Ook ondersteunt deze dienst het Pedagogische Vormingsinstituut voor de Kempen (PVK). Onder de studiedienst ressorteren ook de medewerkers van het Kempens Woonplatform, de cel die de lokale besturen bijstaat bij het voeren van een lokaal woonbeleid.

1.2.4 Juridische dienst

De juridische dienst van IOK zorgt voor de juridische ondersteuning van de bestuursorganen, directie en diensten. Zo behoren de opvolging van de statutaire structuur van de vennootschap, de notulering van de vergadering van de bestuursorganen, de opvolging van gerechtelijke dossiers en een algemene juridische adviesverlening tot haar takenpakket. De juridische dienst verzorgt eveneens de taken van de pijler milieu binnen de intercommunale milieudienst (IMD). Zo vormen adviesverlening aan de gemeenten inzake Vlaremdossiers en milieuhinderrecht in het algemeen een belangrijk onderdeel van de activiteiten van deze dienst. Als gevolg van de groeiende vraag naar juridische bijstand in de sectoren ruimtelijke ordening, stedenbouw en administratief recht werd het kostendelende verlengstuk, dat gegroeid is vanuit IMD en ook de juridische dienstverlening omvat, uitgebreid met een specifieke dienstverlening inzake stedenbouwkundige vergunningsaanvragen. De dienstverlening is de laatste jaren uitgegroeid tot een algemene juridische dienstverlening in diverse gemeentelijke beleidsdomeinen. De bijstand inzake overheidsopdrachten is hierbij een belangrijke taak.

Eveneens neemt de juridische dienst het secretariaat van de Conferentie van Kempense burgemeesters waar.

Vanuit de juridische dienst werd ook de Interlokale Vereniging Milieuhandhaving Kempen opgericht, die samen met de politiezones en de gemeentelijke diensten invulling geeft aan de decretale gemeentelijke verplichtingen inzake milieuhandhaving.

1.2.5 Dienst grondverwerving

De dienst grondverwerving werkt zowel ten dienste van IOK als ten dienste van de gemeenten.

Voor IOK worden gronden verworven met het oog op de realisatie van bedrijventerreinen en sociale verkavelingen. Indien nodig wordt de dienst ook ingeschakeld voor verwervingen in functie van de werking van IOK of IOK Afvalbeheer.

De in house-dienstverlening aan de gemeenten heeft betrekking op een zeer ruime en gevarieerde waaier aan activiteiten waarvoor grondverwerving noodzakelijk kan zijn. Voorbeelden zijn de realisatie van fietspaden, rooilijnen, rioleringen, recyclageparken, parkings, sport- en recreatierreinen ... De bemiddeling inzake grondverwerving in opdracht van de gemeenten beperkt zich niet enkel tot de onderhandelingen zelf, maar kan indien nodig worden aangevuld met de voorbereiding of opmaak van een onteigeningsdossier en/of van de noodzakelijke plannen (opmetings-, rooilijn- en onteigeningsplannen). Deze aanvullende diensten worden uitgevoerd in nauwe samenwerking met de juridische dienst en de technische dienst.

Een belangrijk deel van de bemiddelingsopdrachten heeft betrekking op de grondverwingen in functie van de aanleg van fietspaden langs gewestwegen, waarbij de kostprijs van de bemiddeling door het Vlaams Gewest wordt vergoed aan de gemeente.

1.2.6 Dienst industrieel beleid

Het ontwikkelen van een kwalitatieve basisinfrastructuur (lokale en regionale bedrijventerreinen, transportzone, dienstzone, doorganggebouwen ...) voor de vestiging van nieuwe activiteiten is een belangrijk onderdeel van het takenpakket van deze dienst. Hiervoor wordt er voortdurend samengewerkt met de dienst grondverwing, de technische dienst en IOK plangroep. De dienst industrieel beleid is verantwoordelijk voor de promotie, vestiging, begeleiding en opvolging van bedrijven. Deze dienst staat ook in voor het bedrijventerreinmanagement en voert tal van acties uit op bedrijventerreinen in functie van duurzaam beheer.

1.2.7 Technische dienst

Het ontwerpen, de coördinatie van veiligheid en gezondheid, het aanbesteden en het opvolgen van de werken (industrie, sociale verkavelingen ...) en leveringen voor IOK is het omvangrijkste takenpakket van de technische dienst.

Eveneens worden in opdracht van de gemeenten en het provinciebestuur projecten uitgewerkt en uitgetekend (wegen, fietspaden, recyclageparken, onteigeningsplannen, indelingsplannen ...). Voor gemeentelijke opdrachten wordt gewerkt volgens de in house-dienstverlening

1.2.8 IOK plangroep

In de sector van de ruimtelijke ordening biedt IOK een divers gamma aan diensten aan. Deze dienstverlening gebeurt door IOK plangroep. IOK plangroep is opgebouwd rond een centraal team van ruimtelijke planners in nauwe wisselwerking met diverse IOK-diensten. Het team kenmerkt zich door een ruim opgebouwde ervaring en een zeer brede multidisciplinariteit.

De plangroep werkt in opdracht van gemeentebesturen en het provinciebestuur aan diverse planningsopdrachten (gemeentelijke ruimtelijke structuurplannen, ruimtelijke uitvoeringsplannen, mobiliteitsstudies ...). Daarnaast worden ook relevante planprocessen nauwgezet opgevolgd. Verder wordt ook planologische ondersteuning geboden bij het woonbeleid en het industrieel beleid van IOK. Er wordt gewerkt volgens de in house-dienstverlening.

1.2.9 Dienst patrimoniumbeheer

De dienst patrimoniumbeheer staat in voor het facilitair beheer van alle gebouwen en sites van IOK en IOK Afvalbeheer. Dit omvat onder meer het beheer van het dagelijks onderhoud van alle bestaande gebouwen en de opvolging van het ontwerp en uitvoering van nieuwe investeringen op bestaande of nieuwe sites.

In 2010 werden 171 pv-panelen geplaatst op het gebouwpatrimonium van IOK. Deze wekten in 2017 ruim 35.893 kWh aan elektriciteit op (equivalent van 10 gezinnen).

Op de campus aan de Antwerpseweg in Geel huurden in 2017 volgende bedrijven kantoorruimte (verdeeld over de 2 gebouwen):

- D Light
- Damaged Moon Interactive
- Secretary Plus
- Welzijnszorg Kempen (en nevenorganisaties)
- De Sprong

Samen met de administratieve diensten van IOK en IOK Afvalbeheer zijn er ruim 170 werknemers actief op onze campus.

1.2.10 Intercommunale milieudienst

De intercommunale milieudienst (IMD) is het verlengstuk van de gemeentelijke milieudiensten. Gezien de complexiteit van de materie werd bij de uitbouw van de dienst geopteerd voor een interdisciplinair team.

Met technische en juridische adviesverlening komt IMD tegemoet aan een behoefte van milieuvraagbaak bij de gemeenten. Daarnaast biedt de dienst ondersteuning bij de uitvoering van het streekproject Kempen 2020.

1.2.11 Gemeenschappelijke interne dienst voor preventie en bescherming op het werk

De gemeenschappelijke interne dienst voor preventie en bescherming op het werk (GiD PBW) neemt voor de aangesloten lokale besturen de opdrachten en taken waar van een wettelijk verplicht in te stellen interne preventiedienst. Zo begeleidt de dienst IOK, IOK Afvalbeheer, Welzijnszorg Kempen, de gemeenten, de OCMW's en de politiezones bij het opzetten en in stand houden van een welzijnszorgbeleid voor zijn werknemers.

De cel veiligheid speelterreinen ressorteert onder deze dienst als een aparte entiteit. Ze staat de gemeenten en OCMW's bij in de realisatie van en de controle op de gebruikersveiligheid van de eigen speelterreinen.

1.2.12 Sociaal-culturele dienst

De sociaal-culturele dienst van IOK spitst zich toe op 2 sectoren: cultuur en sociale sector.

In de sociale sector levert IOK een aanzienlijke en logistieke bijdrage aan de werking van Welzijnszorg Kempen. IOK treedt op als facilitator voor verscheidene regionale initiatieven in de bredere welzijnssector. IOK verleent ondersteuning en huisvesting aan het secretariaat van Welzijnszorg Kempen, de vereniging van 27 OCMW's uit het arrondissement Turnhout. Deze vereniging, die opereert als zuiver openbaar bestuur volgens de organieke wet op de OCMW's, is niet alleen actief in de openbare sector met diverse initiatieven, maar profileert zich tevens als belangrijke partner in diverse vzw's in de welzijns- en gezondheidssector.

In de Kempense cultuursector was IOK vele jaren de drijvende kracht achter de concertreeksen in het kader van het Festival van Vlaanderen Mechelen-Kempen. Ondertussen wordt de organisatie verzorgd door de vzw Festival van Vlaanderen Mechelen-Kempen. Sindsdien is IOK een partner van de vzw en een structurele sponsor.

2 Industrieel beleid

2.1 Grondverwerving

In samenwerking met de dienst grondverwerving en de afdeling vastgoedtransacties in Antwerpen, werd in 2017 een oppervlakte van 14,6 ha verworven, gesitueerd als volgt:

Tabel 6

Gemeente	Zone	Oppervlakte in m ²
Geel	De Heze (voorkoop grond en gebouw)	10.743
Geel	Hezeschrans	44.276
Geel	Innovatiepark	51.264
Geel	Liessel	3.214
Geel-Laakdal	Eindhoutseheide (grond en gebouw)	20.465
Herentals	Laarstraat	9.931
Mol	AZ (terugkoop grond en gebouw)	6.031
Totaal		145.924

In de vermelde 14,6 ha is een oppervlakte van 1,67 ha begrepen die verworven werd via toepassing van de vroegere bijzondere verkoopsvoorwaarden.

2.2 Aanbesteding

In 2017 werd door de bestuursorganen goedkeuring verleend aan volgende werken, waarvoor de eigen technische dienst maximaal ingezet wordt bij de organisatie en opvolging:

Tabel 7

Bedrijventerrein	Aard van de werken	Kostprijs in euro excl. btw
Hoogstraten De Kluis	Infrastructuur	4.750.573
	Warmtenet	96.739
Mol Gompel	Ontbossing	9.372
	Energie en openbare verlichting	125.580
Retie Bempdekens	Retentiebekken	85.734
Turnhout Veedijk fase 2	Beplantingswerken	9.706
Totaal		5.077.704

2.3 Vestiging van bedrijven 2017

Tabel 8

Zone	Activiteit	Opp. in m ²	Bestaande tewerkstelling	Extra tewerkstelling
Arendonk Hoge Mauw				
Boons	Uitbreiding sanitair en verwarming	5.000	20	10
JVD	Aluminiumwerken	2.866	14	3
Weterings	Garage	1.137	1	2
Balen Driehoek				
Concretech	Uitbreiding wegenbouwmachines	2.500	-	3
Beerse Zuid				
Aventi	HVAC	6.000	11	4
DCA	Bouwwerken	33.546	380	120
Delrue	Groothandel bouwmaterialen	8.668	10	3
GR Technics	Licht- en cameramasten	2.201	10	5
Hoeveservice	Uitbreiding toelevering landbouwsector	1.260	-	-
VMG Zink	Dakwerken	5.000	8	5

Zone	Activiteit	Opp. in m ²	Bestaande tewerkstelling	Extra tewerkstelling
Heist-op-den-Berg				
Corthout	Betonvloeren	2.500	8	5
K-Beheer	Schrijnwerk	4.210	5	3
Robojob	Ontwikkeling en assembleren van robots	7.012	21	24
Verschoren	Verhardingswerken	2.500	1	2
Kasterlee Tielen				
Branders	Toebehoren voor sanitair en sportkleding	825	1	2
Kemelbeek	Isolatiwerken	3.929	21	4
Pauwels	Garage	825	1	2
Van Otten	Dakwerken	1.408	4	1
WCW	CNC gestuurde machines	3.602	15	5
Meerhout-Ambachtstraat				
BE-Consult	Opleiding inzake veiligheid en milieu	2.078	8	4
Turnhout				
GMB	Logistiek	14.914	35	5
Groep Martens	Vervoer en logistiek	20.494	81	20
Rowil	Metaalbewerking	8.050	10	5
Totaal		140.525	665	238

2.4 Evaluatie

Tabel 9

Jaar	Oppervlakte in ha	Aantal bedrijven	Extra tewerkstelling	Extra tewerkstelling per ha
2013	22	43	213	9,7
2014	9	21	127	14,1
2015	32	41	336	10,5
2016	11	25	206	18,7
2017	14	23	238	17
Gemiddeld	18	30	225	14

Indien de verkoop van bedrijventerreinen over een periode van 5 jaar geëvalueerd wordt, was 2017 op het vlak van aantal transacties en toegewezen oppervlakte een gemiddeld matig jaar. Alleen de extra tewerkstelling per ha ligt boven het gemiddelde. Dit is grotendeels toe te wijzen aan de door DCA in Beerse geplande investering.

Buiten de voorziene 238 bijkomende arbeidsplaatsen zorgen de voorgenomen investeringen voor het verankeren van 665 bestaande jobs. Op die manier zijn 14 ha bedrijventerrein goed voor 903 werkplaatsen, ofwel een tewerkstellingsgraad van 65 personen per ha. Indien abstractie gemaakt wordt van DCA daalt dit cijfer naar 37.

Uit eerder gevoerde enquêtes is gebleken dat de prognoses van de bedrijven na verloop van tijd 20 tot 40 % onderschat zijn. Mits deze correctie zal de tewerkstellingsgraad evolueren naar ca. 46 personen per ha, wat opvallend hoger ligt dan de resultaten van de meest recente enquête van IOK omtrent het tewerkstellingseffect van bedrijventerreinen uit 2012. Toen bedroeg het gemiddelde 29 personen/ha.

Een andere tendens van de voorbije jaren wordt nogmaals bevestigd, namelijk de sterke dynamiek die uitgaat van de bestaande ondernemingen. Dit komt tot uiting in het feit dat van de 23 toewijzingen er 21 slaan op herlokalisaties en uitbreidingen binnen de regio.

Evenmin verrassend is de vaststelling dat opnieuw een groot deel van de kopers kan ondergebracht worden in de bouwsector (12 van de 23).

De weinige nog beschikbare ruimte is momenteel gesitueerd in de Noorderkempen. Zonder het gebrek aan gronden in de Zuiderkempen en stilaan ook in het noorden van de regio zouden de cijfers voor 2017 zonder enige twijfel hoger gelegen hebben.

Via nieuwe ontwikkelingen in Geel en Hoogstraten zal vanaf 2019 een aanzet van oplossing geboden worden. IOK zet daarenboven onverminderd in op het uitoefenen van haar terug- en voorkeopsrecht.

2.5 Multifunctionele gebouwen

2017 kenmerkte zich door een grote dynamiek in het aantal in- en uitgaande bewegingen van huurders. Bovendien kon in 2017 met de verwerving van 3 gebouwen (Kelderbeemd 4 in Retie, Lammerdries 5 in Geel en Eindhoutseheide 1 in Laakdal) bijkomende bedrijfsruimte aangeboden worden. Er werden 3 huurovereenkomsten beëindigd (Grobendonk, Mol en Olen) en 12 nieuwe huurders deden hun intrede (Herenthout, Geel, Grobendonk, Laakdal, Mol, Olen en Retie). Dankzij deze dynamiek steeg de bezettingsgraad van 81% naar 89%.

Gezien de ouderdom van de meeste gebouwen (ca. 15 jaar) werd in 2015 gestart met een renovatieprogramma voor de dakbedekking. In 2017 werd de dakbedekking van het gebouw in Hoogstraten vernieuwd. De kostprijs bedroeg 27.064,15 euro excl. btw.

2.6 Concrete projecten in functie van aanbodbeleid

2.6.1 Brownfieldconvenant Zinkstraat in Balen

In navolging van diverse stuurgroepvergaderingen en bilaterale contacten met de stakeholders (gemeenten, buurtcomité, Agentschap Ondernemen en Innoveren, Vlaamse Waterweg) voor de bedrijvzone Zinkstraat in Balen-Wezel werd in 2017 dieper ingegaan op de noodzakelijke ontsluiting, de afstemming met gemeente Lommel en de bouwfysische toestand van de bestaande brug.

Einde 2017 werd dan ook beslist om de bedrijvzone Zinkstraat in Balen tijdelijk te ontsluiten via het Kristalpark in Lommel. Deze tijdelijke ontsluiting maakt het mogelijk dat er onderhoudswerken worden uitgevoerd aan de ophaalbrug ter hoogte van Nyrstar. Bovendien werken de mobiliteitsambtenaren van de drie gemeenten (Lommel, Balen en Mol) een concreet plan uit om de verkeersstromen in deze periode te monitoren en de resultaten hiervan te gebruiken voor het uitwerken van een definitieve oplossing. Deze oplossing moet gepaard gaan met de realisatie van het streefbeeld voor de primaire gewestweg N71, andere flankerende maatregelen en een structurele oplossing voor de ophaalbrug ter hoogte van Nyrstar.

2.6.2 Business Centre Treeport (BCT) in Zundert – ontwikkeling Transportzone Meer

In functie van de realisatie van het thematische bedrijventerrein rond de boomteeltsector, met name het Business Centre Treeport (BCT) in Zundert, werd ook het oudste gedeelte van de Transportzone (ca. 10 ha) betrokken bij de verdere ontwikkeling van het BCT.

De meerwaarde van deze betrokkenheid is terug te vinden in de onderliggende revitaliseringsopdracht met o.a. een verouderde uitstraling, een suboptimaal wegenpatroon, een mobiliteitsprobleem aan het kruispunt Amsterdamstraat-Londenstraat, de aanwezigheid van een grote publieke vrachtwagen- en personenparking zonder faciliteiten en de afbraak van leegstaande en onderbenutte (logistieke) panden.

In het najaar van 2017 werden hiervoor belangrijke stappen gezet met o.a. de voorlopige vaststelling van het RUP Transportzone Meer en de voorlopige en definitieve goedkeuring van het onteigeningsplan met het oog op het verwerven van de noodzakelijke publieke eigendommen.

2018 zal dan in het teken staan van het finaliseren van het technische ontwerp en de aanbesteding van de werken, samen met de aanvraag van Vlaamse steun in het kader van de aanpak van verouderde bedrijventerreinen.

2.6.3 Ontwikkeling Innovatiecampus Geel

In het kader van de afbakening van het kleinstedelijk gebied Geel werd een zone voorzien voor innovatieve en hoogtechnologische bedrijvigheid, incubatie- en innovatiecentrum. Op 29 mei 2017 ondertekenden IOK, HIKempen Stichting, KU Leuven, Thomas More, stad Geel en Voka-KvK Kempen een intentieovereenkomst voor de ontwikkeling van deze Innovatiecampus Geel.

De Innovatiecampus moet een bruisende omgeving worden waar startende en gevestigde ondernemers, studenten en onderzoekers samenwerken. KU Leuven en Thomas More delen hun kennis en stellen hun infrastructuur open voor samenwerkingsprojecten met ondernemingen.

2017 stond in het licht van de noodzakelijke grondverwerving en voorbereiding van het technische ontwerp voor de infrastructuurwerken. De eerste helft van 2018 zal dit technische ontwerp gefinaliseerd worden, samen met een beeldkwaliteitsplan voor de hele innovatiezone zodat de deelprojecten van de diverse partners op elkaar afgestemd worden.

2.7 Bedrijventerreinmanagement en duurzaamheid op bedrijventerreinen

2.7.1 Project 'bedrijventerreinmanagement' op bestaande terreinen

Sinds medio 2011 is er een voltijdse bedrijventerreinmanager actief om het bedrijventerreinmanagement (BTM) in onze streek op te starten op de grotere bedrijventerreinen. In de loop van het project werden bijkomende zones binnen BTM opgenomen daar waar de nodige dynamiek en het draagvlak aanwezig waren bij de bedrijven en/of gemeente.

In 2017 werkt vooral gewerkt rond duurzaam groenonderhoud met aandacht voor biodiversiteit en bijvriendelijk karakter, fietsbeleid, parkerende vrachtwagens, 'hartvriendelijke' bedrijventerzones (AED), versterken van ondernemersbetrokkenheid ...

Een bijzondere actie was de zwerfvuilactie op 27 april 2017 waarbij Voka Kempen, IOK, IOK Afvalbeheer en de Kempense gemeenten de 2de editie van de grootschalige Kempense opruimactie op alle bedrijventerreinen organiseerden, samen met de Kempense ondernemers. Samen namen 147 bedrijven deel met meer dan 365 opruimers, een stijging met bijna 50% ten opzichte van de 1ste editie. Deze zwerfvuilactie wordt op 19 april 2018 herhaald.

Binnen de oproep van de POM Antwerpen rond 'duurzame acties op bedrijventerreinen' werden in partnerschap met Voka Kempen 3 dossiers (rond sport en bewegen, bijen en camerabewaking) voorbereid en ingediend. Deze dossiers werden allen weerhouden en worden tegen medio 2018 uitgevoerd.

In het kader van de projectoproep 'bedrijventerreinmanagement' in 2016 van VLAIO werden door IOK 3 projecten ingediend, waarvan enkel het project op het bedrijventerrein Bentel weerhouden werd. Op deze zone zal gewerkt worden rond beeldkwaliteitsplannen, biodiversiteit, parkeerbeleid en zwerfvuil. Het project loopt tot einde 2019.

Ambities voor BTM in 2018 liggen bijkomend op het vlak van het versterken van betrokkenheid van bedrijven en gemeenten, energiebesparing en -optimalisatie en initiatieven rond de economie.

2.7.2 Bedrijventerreinmanagement op nieuwe terreinen

Naast het bedrijventerreinmanagement op bestaande bedrijventerzones wordt dit ook uitgevoerd op nieuwe bedrijventerzones. In 2017 werd er BTM opgestart op de bedrijventerreinen Knotwilgenweg in Heist-op-den-Berg en Gierlebaan/Kemelbeek in Kasterlee. Centraal staat hier het groen- en grijsonderhoud van de gemeenschappelijke delen op basis van een beeldkwaliteitsplan.

2.7.3 Duurzame bedrijventerreinen

Bij de inrichting van nieuwe bedrijventerreinen gaat steeds meer aandacht naar duurzaamheid, o.a. op het vlak van gemeenschappelijk parkeren, gescheiden rioleringsstelsel, zuinig ruimtegebruik, bebouwingswijze, groenaanleg ... Bedrijventerreinmanagement zorgt dan voor continuïteit in de toekomst.

Ook het nastreven van een goede (multimodale) bereikbaarheid van de bedrijventerreinen blijft een centrale doelstelling. Na de aanleg van de oostelijke ontsluiting van het regionaal bedrijventerrein 'Nikelaan' in Laakdal/Meerhout tot aan het oprittencomplex in Ham einde 2015, kwam hierdoor in 2016-2017 het dossier rond de veilige fietsverbinding in een stroomversnelling met een gunstige beoordeling op de intergemeentelijke begeleidingscommissie (IGBC) in het voorjaar van 2017. In 2018 zal wellicht de vergunning van deze werken aangevraagd kunnen worden. Daarnaast werd de uitvoering van de goedgekeurde mobiliteitsstudie in de Noorderkempen en de uitvoering van de mobiliteitsstudie in de Middenkempen verder opgevolgd in 2017.

Op het vlak van windenergie werden begin 2017 de windturbines op de bedrijvenzone Berkenbossen in Mol in dienst gesteld. Einde 2017 vonden alvast de voorbereidende werken plaats voor 3 windturbines op de Eindhoutseheide in Geel/Laakdal.

3 Sociaal grondbeleid

3.1 Realisaties van het voorbije decennium

Reeds in het midden van de jaren '60 van de vorige eeuw startte IOK met de uitbouw van een sociaal grondbeleid door middel van de realisatie van sociale verkavelingen.

In de periode 2000 tot en met 2017 konden zo 1.009 Kempense gezinnen, verspreid over 21 gemeenten, een betaalbare bouwgrond verwerven.

3.2 Grondverwerving voor verkavelingen

In 2017 werd 57a84ca aangekocht in functie van de ontwikkeling van sociale verkavelingen.

Daarnaast werden in diverse projecten akkoorden gesloten onder de opschortende voorwaarde van het bekomen van een verkavelingsvergunning. Deze werkwijze beperkt het risico doordat de effectieve aankoop wordt uitgesteld tot een verkavelingsvergunning zekerheid biedt omtrent de ontwikkeling van het betrokken gebied.

Tabel 10: Overzicht grondverwervingen in 2017

Gemeente	Project	Oppervlakte
Geel	Hollandsebaan	28a17ca
Balen	Boschberg 2	29a67ca
Totaal		57a84ca

3.3 Vergunningen

Tabel 11: Vergunde verkavelingen in 2017

Gemeente	Project	Aantal IOK-kavels
Laakdal	Dongenblok	6
Totaal		6

Tabel 12: Projecten in voorbereiding in 2017

Gemeente	Project
Balen	Boschberg 3
Beerse	Akkerbeek
Geel	Dr. Van de Perrestraat
Grobbendonk	Waterlaat
Herentals	Kapellenblok
Herselt	Dorp
Herentals	Kapellenblok
Kasterlee	Melkstraat
Merksplas	Kleirijtse Driesen 2
Mol	Haakstraat
Mol	Pastoor Wuytsstraat
Nijlen	Pastoriestraat
Vorselaar	Van Rotselaarlaan

3.4 Verkoop van sociale bouwgronden

Tabel 13: Verkochte kavels in 2017

Gemeente	Project	Aanbod 2017	Verkoop	Gemiddelde opp. verkochte kavels (m ²)	Gemiddelde prijs per verkochte kavel (euro)
Balen	Boschberg 2 (Deliestraat)	3	0	-	-
Geel	Gansakker (*)	8	4	237,75	65.025,00
Herentals	Draeybomen	8	8	306,75	69.970,00
Hoogstraten	Capuciene Bosschen 3	6	2	320,00	89.250,00

Gemeente	Project	Aanbod 2017	Verkoop	Gemiddelde opp. verkochte kavels (m ²)	Gemiddelde prijs per verkochte kavel (euro)
Kasterlee	Kerkenheide (**)	1	1	616,00	128.000,00
Laakdal	Oost Molenveld 1B	5	5	332,20	58.980,00
Rijkevorsel	Koekhoven 6	19	18	331,66	85.022,05
Vorselaar	Van De Wervelaan 4	30	30	381,46	84.200,00
Totaal		80	68		

(*) PPS

(**) wederingekochte kavel

3.5 Intercommunaal grondfonds

Eenzijds kon in 2017 een dotatie van 41.753,00 euro worden overgemaakt aan het grondfonds. Dit bedrag is afkomstig van de aanrekening van boetes bij de niet-naleving van de IOK-verkoopsvoorwaarden.

Anderzijds werd het grondfonds in 2017 aangewend voor een herinvestering in de gemeente Balen voor een bedrag van 20.876,50 euro.

Gecumuleerd is thans een fonds ter beschikking van 3.360.889,89 euro.

Het IOK-deel binnen het grondfonds is volledig aangewend en heeft dus op 31 december 2017 een nulsaldo.

Tabel 14: Dotaties aan en aanwendungen van het grondfonds in 2017

Omschrijving	Historische opbouw	Dotatie	Aanwending	Saldo
	2002-2016	2017	2017	2017
Arendonk	335.177,52			335.177,52
Dessel	40.111,11	7.725,00		47.836,11
Herselt	98.142,27			98.142,27
Hoogstraten	426.637,25			426.637,25
Laakdal	35.806,39			35.806,39
Meerhout	428,43			428,43
Merksplas	132.681,66			132.681,66
Nijlen	58.022,44	847,00		58.869,44
Olen	155.294,70			155.294,70
Oud-Turnhout	155.684,57			155.684,57
Ravels	561.632,17	7.825,50		569.457,67
Retie	133.210,94			133.210,94
Rijkevorsel	820.749,95	1.650,00		822.399,95
Vorselaar	8.211,79			8.211,79
Vosselaar	378.222,20	2.046,00		380.268,20
Westerlo	0,00	783,00		783,00
Grondfonds deel IOK	0,00	20.876,50	20.876,50	0,00
Totaal	3.340.013,39	41.753,00	20.876,50	3.360.889,89

3.6 Evaluatie

Na een sterke vertraging van de verkoop in 2015 werd in 2016 een heropleving vastgesteld. Deze tendens zette zich in 2017 door met een verkoop van 68 kavels.

Eind 2017 waren in 2 projecten de infrastructuurwerken in uitvoering, waarmee in 2018 een bijkomend aanbod van 40 IOK-kavels kan worden gerealiseerd.

Daarnaast werd in 2017 een vergunning bekomen voor een verkaveling met 6 IOK-kavels.

Globaal stellen we vast dat een aantal tendensen van de afgelopen jaren zich doorzetten.

In de 1ste plaats is er de sterk toegenomen samenwerking met privé-ontwikkelaars die een aanzienlijk deel van de schaarse gronden in handen hebben. In combinatie met de reeds langer bestaande samenwerking met de sociale huisvestingsmaatschappijen, leidt dit tot een gediversifieerd aanbod met een evenwichtige mix van privé-kavels, betaalbare IOK-kavels en sociale woningen.

Daarnaast zien we een duidelijke voortzetting van de tendens tot ruimtelijke verdichting. Dit kadert uiteraard in het principe van zuinig ruimtegebruik, maar ook in het betaalbaar houden van het aanbod. IOK speelt hier creatief op in met nieuwe woontypologieën en een focus op de kwalitatieve inrichting van de openbare ruimte, om verdichting te verzoenen met de vereisten op het vlak van leefbaarheid en duurzaamheid.

Tot slot blijven we in talrijke projecten geconfronteerd met de verplichting tot archeologische prospectie en eventueel volwaardig archeologisch onderzoek en het kostprijsverhogend effect hiervan op de ontwikkeling.

De raad van bestuur verleende reeds in 2016 zijn goedkeuring aan een eerste pilootproject in Geel (Gansakker), waar IOK een recht van opstal verleende aan een private bouwfirmam om betaalbare eengezinswoningen op te richten op 8 IOK-kavels. De vergunning werd bekomen in 2017 en op 6 maanden tijd werden 4 van de 8 woningen met bijhorende IOK-kavel verkocht.

4 Dienstverlening aan de gemeenten

4.1 Technische dienstverlening

IOK technische dienst biedt logistieke ondersteuning bij het woonbeleid en het industrieel beleid van IOK. Het ontwerpen, aanbesteden en opvolgen van de uitvoering van de werken zowel voor bedrijvzones, sociale verkavelingen, afvalverwerkingsinstallaties en leveringen voor IOK vormen het omvangrijkste takenpakket van de technische dienst.

Concreet werd in 2017 onder meer voor volgende IOK-projecten logistieke ondersteuning geboden:

- ontwikkeling van sociale verkavelingen in Balen, Geel, Grobbendonk, Herentals, Hoogstraten, Laakdal, Merksplas, Mol, Nijlen, Ravels, Retie, Rijkevorsel en Vorselaar;
- ontwikkeling van bedrijvzones en ondersteuning bedrijventerreinmanagement en doorgangsgebouwen in Baarle-Hertog, Balen, Dessel, Geel, Grobbendonk, Heist-op-den-Berg, Herentals, Hoogstraten, Kasterlee, Laakdal, Meerhout, Mol, Olen, Ravels, Retie, Rijkevorsel, Turnhout, Vorselaar en Westerlo;
- ontwikkeling en ondersteuning bedrijventerreinmanagement van de gemengde regionale bedrijventerreinen in het regionaalstedelijk gebied Turnhout (Beerse-Zuid, Bentel, Veedijk), Hoogstraten (De Kluis) en Arendonk (Hoge Mauw);
- diverse afvalverwerkingsinstallaties zoals de ophaaldienst, de composteringsinstallatie, de mechanisch-biologische scheidingsinstallatie, milieubedrijven en de verscheidene intercommunale recyclageparken.

Meestal wordt de uitvoering van de infrastructuurwerken voor de woon- en bedrijvzones voorafgegaan door een archeologisch onderzoek. Dit onderzoek kan bestaan uit een bureaustudie, booronderzoeken, proefsleuvenonderzoek en/of volwaardige archeologische opgravingen. In 2017 werden er o.a. in Geel, Hoogstraten, Ravels en Vorselaar archeologische onderzoeken uitgevoerd.

De technische ondersteuning aan IOK plangroep voor de opmaak van diverse provinciale RUP's, gemeentelijke RUP's en andere gemeentelijke planningsopdrachten behoort ook tot het takenpakket. In 2017 werden o.m. opdrachten uitgevoerd voor Arendonk, Baarle-Hertog, Beerse, Dessel, Geel, Heist-op-den-Berg, Herentals, Herenthout, Hoogstraten, Kasterlee, Lille, Merksplas, Mol, Oud-Turnhout, Ravels, Retie, Rijkevorsel, Turnhout, Westerlo en het Provinciebestuur Antwerpen.

Eveneens worden reeds meer dan 50 jaar in opdracht van de gemeenten en het provinciebestuur projecten ontworpen, uitgewerkt en opgevolgd tot na de realisatie. Deze opdrachten omvatten diverse infrastructuurwerken zoals het onderhoud van bestaande wegen, nieuwe wegenis- en rioleringswerken, voet- en fietspaden, parkings, recyclageparken, enz.

De opmaak van gemeentelijke onteigeningsplannen, opmetingsplannen, rooilijnplannen en allerhande indelingsplannen behoort ook reeds jaren tot de opdracht van de technische dienst.

Sinds medio 2016 wordt voor de gemeentelijke opdrachten enkel nog via in house-dienstverlening gewerkt.

Door haar jarenlange en rijke ervaring heeft IOK technische dienst een belangrijke expertise opgebouwd, niet enkel door het concipiëren van plannen, maar bovendien door daadwerkelijke uitvoering op het terrein van verschillende eigen projecten (aanleg industriezones, ambachtelijke zones, sociale verkavelingen – samenwerking met diverse bouwmaatschappijen zowel in de huur- als de koopsector).

Een planmatige aanpak en tegelijk uitvoeringsgericht werken, het respect voor de bestaande toestand en het verenigen van de vormvereisten en de gebruiksvereisten, in overleg met het opdrachtgevend bestuur, leiden tot een project van hoge kwaliteit én de garantie voor een probleemloze uitvoering op het terrein. De uitvoerbaarheid wordt immers gehanteerd als uitgangspunt voor een optimale dienstverlening.

IOK technische dienst beschikt over een multidisciplinair team van deskundigen. Deze groep bestaat uit ingenieurs, architecten, landmeters, topografen, bouwkundig tekenaars, werftoezichters, veiligheidscoördinatoren en een landschapsarchitect. De veiligheidscoördinatoren, toezichters, architecten en ingenieurs hebben allen een jarenlange ervaring met betrekking tot het ontwerp en de uitvoering van diverse werken. Verder vullen zij elkaar perfect aan wat betreft hun kennis en vaardigheden en worden ze voldoende ondersteund door een uitgebreide en goed uitgeruste administratie.

De technische dienst steunt tevens op de kennis van de andere diensten van IOK en IOK Afvalbeheer, o.a. IOK plangroep, juridische dienst, milieudienst en veiligheidsdienst (GiD PBW).

Zoende kan een grondige kennis van lokale, regionale en nationale wetgeving en reglementering verzekerd worden. Elk van deze diensten kan nl. de problemen en mogelijkheden m.b.t. realisatie ervan benaderen vanuit haar specifieke invalshoek. Deze gegarandeerde interne samenwerking, die in formele en spontane overlegstructuren werd vastgelegd, kan de inhoudelijke kwaliteit alleen maar ten goede komen.

Veel aandacht wordt besteed aan interne communicatie en collegialiteit, want mede op die manier worden kennis en vakmanschap van de verschillende medewerkers verenigd en ontstaat het professionele team van vandaag. Ter optimalisering van deze interne verstandhouding worden medewerkers gecoacht door de leidinggevende diensthoofden.

Verder kan worden aangestreept dat de technische dienst uitsluitend werkt in dienst van en in samenwerking met openbare besturen. In samenhang met de eigen werking van IOK als openbaar bestuur garandeert dit vanzelfsprekend een vlotte samenwerking en communicatie met overheidsdiensten op alle niveaus.

Op basis van voormelde deskundigheid, een goed gestructureerd overleg tussen de verschillende disciplines en een permanente uitwisseling van kennis en ervaringen worden evenwichtige voorstellen en plannen uitgewerkt. Complexe problemen en hun ruimtelijke impact worden efficiënt aangepakt. Hierdoor wordt het mogelijk om binnen de vooropgestelde termijnen documenten van technisch hoogwaardige kwaliteit af te leveren.

Ervaring en expertise worden uiteraard ook regelmatig aangevuld met de nodige bijkomende opleidingen. Permanente vorming en opleiding vormen het uitgangspunt voor een kwaliteitsvolle aanpak. De regelgeving met betrekking tot de waterhuishouding en het grondverzet, en de wetgeving overheidsopdrachten evolueren snel. Om de kennis hierover up-to-date te houden worden op geregelde basis studiedagen en opleidingen gevolgd o.m. bij Vlaro, NAV en BBG.

Het voorbije jaar werden opdrachten uitgevoerd ter realisatie van verscheidene infrastructuurwerken voor verschillende gemeenten uit het werkingsgebied. Ook werd beroep gedaan op IOK voor het opmaken van opmetingsplannen, rooilijn- en onteigeningsplannen.

4.1.1 Ontwerp

Aan volgende opdrachten voor inventarisatie en realisatie van infrastructuurwerken werd in 2017 gewerkt:

Tabel 14: Opdrachten voor infrastructuur in 2017

Gemeente	Project
Arendonk	Recyclagepark
Beerse	Esplanade Noord
Beerse	Zomerbar
Grobbendonk	Herstelling Klein Gentstraat
Heist-op-den-Berg	Verbinding Geuzenstraatje - Lerrekenstraat
Heist-op-den-Berg	Klein Laarstraat Drenkstraat
Heist-op-den-Berg	Riolering Noordrand Industriepark
Heist-op-den-Berg	Uitbreiding IZ Heitse Hoekstraat
Herentals	Onderhoud wegen IZ Wolfstee en Klein Gent
Herentals	Bruggetjes Kleine Nete
Herenthout	Verkaveling Cardijnlaan - Sportstraat
Herselt	Steenovens - Kruisveld
Hulshout	Herstellingen diverse wegen
Hulshout	Buitengewone herstellingen asfaltverharding
Hulshout	Fietspad Vaartstraat
Hulshout	Tijdelijke verharding Joris Verhaegenlaan
Kasterlee	Goorseweg
Kasterlee	Heesbergenloop
Kasterlee	Voetpaden Bloemenwijk
Kasterlee	Parking Molenstraat
Kasterlee	Fietspad N134
Laakdal	Steenweg op Oosterlo
Laakdal	Hospesstraat
Laakdal	Eikenstraat
Lille	Inventarisatie weekendverblijven
Lille	Fietspad N134

Lille	De Lilse Bergen
Lille	Kruispunt Kabiënstraat – N153
Lille	Heraanleg Apostelinnenpad
Lille	Schoolomgeving Kabiënstraat GBS 't Trapleerke
Retie	Heraanleg Kasteelstraat - Markt
Turnhout	Wieltjes
Turnhout	Fietsas Brugstraat_ Robsonplein_ Tramstraat_ OLVrouwstraat
Turnhout	Buitenaanleg Everdongenlaan
Turnhout	Monument Zegeplein
Turnhout	Steenweg op Merksplas
Turnhout	Tieblokkenlaan
Turnhout	Graatakker
Turnhout	Gildenstraat
Vosselaar	Onderhoud wegen
Vosselaar	Voetpaden Antwerpseweg

4.1.2 Rooilijn- en onteigeningsplannen

Tabel 15: Rooilijn- en/of onteigeningsplannen waaraan gewerkt werd in 2017

Gemeente	Rooilijn- en onteigeningsplan
Hulshout	RL Heibaan en zijstraten

4.1.3 Projectregie

In 2013 is IOK gestart met een nieuwe dienstverlening, zijnde het begeleiden van de gemeentebesturen bij onderstaande taken:

Begeleiding bouwprojecten

- Volledige begeleiding procedure voor aanstelling ontwerper/architect: dit omvat de inhoudelijke uitwerking van de administratieve en technische bestekteksten evenals de assistentie bij het opstellen van het gunningsverslag.
- Nazicht van de bestekken voor aanstelling aannemer(s), focus op technische onderdelen en selectie/gunningscriteria.
- Nazicht van het gunningsverslag voor aanstelling aannemer(s) opgemaakt door de ontwerper/architect.
- Technische adviesverlening: advies bij vragen of problemen tijdens de uitvoeringsfase, evenals het begeleiden van vergaderingen met aannemers/ontwerper/architect
- Werfopvolging

Uitvoering technische werken

Hieronder wordt de volledige technische uitwerking van - over het algemeen - kleinere werken verstaan waarbij het bestek wordt opgemaakt conform de wensen van de vennoot en afhankelijk van de verwachtingen. Ook het zoeken van een aannemer en de uitvoering wordt mee opgevolgd. Enkele voorbeelden zijn renovatiewerken aan een gebouw of technische gebouwonderdelen, oprichting van kleinere bouwwerken of stallingen ...

Begeleiding PPS-procedures

Voor opdrachten waar er een publieke-private samenwerking gewenst is, biedt de dienst patrimoniumbeheer samen met de andere reeds vermelde diensten een zeer brede expertise aan die kan bijstaan bij het definiëren van de eisen op vlak van ruimtelijke invulling, financiële elementen, bouwtechnische eisen, architecturale wensen ... Bovendien kan hiermee de volledige begeleiding van de hiermee gepaard gaande overheidsopdracht verzorgd worden.

In 2017 werden volgende opdrachten uitgevoerd:

Tabel 16

Bestuur	Opdrachten Projectregie
Arendonk	Aanstellen ontwerper GBS Sint-Jan
Beerse	Ondersteuning jury (bouw nieuw gemeentehuis)
Hoogstraten	Opmaak bestek aanstelling architect 'raadhuis Meerle'
	Opmaak concessieovereenkomst 'De Mosten'
Lille	Opmaak bestek meubilair Administratief centrum
Rijkevorsel	PPS 'SAS'
Vosselaar	Nazicht offertes modulaire klassen

4.2 Secretariaat hoofden gemeentelijke technische diensten

IOK neemt het secretariaat waar van de vergadering van de werkgroep 'Hoofden gemeentelijke technische diensten'. In 2017 werd 4-maal samengekomen. Voor de vergadering en activiteiten werden personeelsleden uitgenodigd van de technische diensten van alle bij IOK aangesloten gemeenten.

De onderwerpen van dit jaar waren onder meer:

- Wettelijke verplichtingen behalen vakbekwaamheidsattest in het kader van de interpretatie van Pidpa
- Hoe omgaan met onkruidborstels/klepelmaaiers op bosmaaiers gezien het wettelijk verbod?
- Oproep VVSG tot goedkeuring van de nieuwe code voor infrastructuur- en nutswerken langs gemeentewegen: voor- en nadelen
- Grafmaker: taken en vergoeding
- Welke maatregelen worden genomen in samenspraak met politie bij evenementen in het kader van terreurdreiging?
- 'Kenniscentrum voor asbest': presentatie door Tecno Bouw vzw
- Project Vlakwa: rationeel watergebruik door steden en gemeenten, toelichting door juriste IOK
- Kempen 2020 'inventaris aanleg fietspaden 2011-2020', toelichting door duurzaamheidsteam IOK
- Bestrijding ongedierte in het algemeen en de bruine rat in het bijzonder: welke werkwijze wordt gehanteerd?
- Wijziging wetgeving overheidsopdrachten: hoe omgaan met gunningscriteria in open procedures nu niet meer alleen de laagste prijs als enige criterium geldt?
- Gratis grondverwervingen: vergoedingslijsten opstellen, toelichting door dienst grondbeleid IOK
- Waterlopen
- Onkruidbestrijding
- Gebruik van Gipod
- Uitdrijving
- Verzoek studie bureaus voor compensatie belangrijk economisch nadeel & visie AWW
- Overwelingen

4.3 Grondverwerving

Reeds vanaf 1983 vragen gemeentebesturen om bijstand te verlenen bij de praktische afhandeling van grondverwervingsdossiers. Het betreft grondverwerving in functie van de realisatie van fietspaden, rooilijnen, rioleringen, recyclageparken, parkings, sport- en recreatieterreinen ...

De meeste verwervingen worden volledig in der minne gerealiseerd.

Ook in 2017 werd, in nauw overleg met het bestuur en de administratieve diensten van de betrokken gemeenten, bemiddeld bij de grondverwerving voor specifieke gemeentelijke projecten.

Tabel 17: Overzicht grondverwervingsdossiers 2017

Gemeente	Project
Arendonk	Vroenteweg

Gemeente	Project
Balen	Marktpluin Hulsen
Beerse	Steenbakkersdam
Dessel	Schijfstraat en Kolkstraat
Geel	Fietspad N126 Tessenderloseweg KFC Beekhoek Groenhuis Holven Kwakkelberg Punt-Larum
Grobbendonk	Fietspad N13
Heist-op-den-Berg	Sport-en landschapspark Fietspad N10 Liersesteenweg Oostelijke Rondweg Herentalsesteenweg Wiekevorst-Dorp
Herentals	Schaliken Boerenkrijglaan Greesstraat
Herselt	Trage wegen
Hulshout	Heibaan
Kasterlee	Recyclagepark Lille/Kasterlee
Laakdal	Fietspad N165 Averboodsebaan RUP Kapelleberg Masterplan Meerlaarstraat
Lille	Recyclagepark Lille/Kasterlee
Meerhout	Fietspad N126 Kiezel
Mol	Fietspad N136 Postel
Nijlen	Fietspad Herenthoutsesteenweg Fietspad N116 Broechemsesteenweg
Ravels	Fietspad N12 Fietspad N12 Tilburgseweg-Grens Fietspad N118 Vooreel
Rijkevorsel	Gansheideweg Oude Goorstraat en Opstal Looiweg Pioenstraat Sporthal De Valk Zwartvenstraat
Turnhout	Zierenbosstraat Jozef Simonslaan Waterheide

4.4 Intergemeentelijke dienstverlening inzake leegstand & verwaarlozing

Het decreet betreffende het grond- en pandenbeleid legt elke gemeente op om een register van leegstaande gebouwen en woningen bij te houden⁴. De opmaak en opbouw van dit leegstandsregister kan overgedragen worden aan een intergemeentelijke administratieve eenheid.

13 gemeenten (Arendonk, Baarle-Hertog, Geel, Herselt, Hoogstraten, Kasterlee, Laakdal, Olen, Ravels, Retie, Rijkevorsel, Vorselaar en Westerlo) doen beroep op IOK voor de intergemeentelijke dienstverlening inzake leegstand. In oktober besliste de gemeenteraad van Mol om vanaf 1 januari 2018 ook in te stappen in deze dienstverlening.

Op basis van de vermoedenslijsten die door de gemeenten overgemaakt worden, doen personeelsleden van IOK⁵ de nodige administratieve en materiële vaststellingen. Verder staat IOK ook in voor de behandeling van ingediende beroepen en aanvragen tot schrapping uit het register. Hiervoor wordt nauw samengewerkt met de juridische dienst van IOK.

⁴ Door gewijzigde regelgeving kunnen gemeenten vanaf eind 2016 ervoor opteren een inventaris bij te houden, maar vervalt de verplichting.

⁵ IOK heeft hiertoe de onderzoeks-, controle- en vaststellingsbevoegdheden gedelegeerd aan de personen in kwestie. De nodige beslissingen worden genomen door het directiecomité.

In 2017 werden er voor 97 panden administratieve aktes verzonden en werden er 39 beroepen en 51 schrapingsverzoeken behandeld.

Met het decreet houdende diverse fiscale bepalingen d.d. 23 december 2016 inventariseert Vlaanderen niet langer verwaarloosde panden en is deze bevoegdheid op 1 januari 2017 overgedragen aan de lokale overheid. Gemeenten kunnen er zelf voor opteren om een register van verwaarloosde panden bij te houden en hier een heffing aan te koppelen. De raad van bestuur van IOK besliste in het voorjaar om voor die gemeenten die reeds aangesloten zijn bij de intergemeentelijke dienstverlening leegstand ook een dienstverlening aan te bieden inzake het inventariseren van verwaarloosde panden. Hiertoe werden het afgelopen jaar de nodige voorbereidingen voor getroffen (bv. uitwerken software ...).

Een aantal gemeenten hebben in hun gemeentelijk reglement verwaarlozing een bepaling opgenomen waardoor eerder Vlaamse geïnventariseerde panden automatisch geïnventariseerd kunnen worden in de gemeentelijke inventaris. Hiertoe werden eind 2017 de nodige administratieve aktes verzonden. In 2018 zullen ook de gemeentelijke vermoedenslijsten gescreend worden, conform de werkwijze bij leegstand.

4.5 Intergemeentelijke dienstverlening inzake conformiteitsonderzoeken

Eind 2015 werden de gemeentebesturen bevraagd naar principiële belangstelling voor een intergemeentelijke dienstverlening conformiteitsattesten, nadat op diverse fora hiertoe een behoefte was gesignaleerd. Op basis van de resultaten van deze bevraging werd volgend aanbod geformuleerd:

- Het uitvoeren van vooronderzoeken en eventueel ook een 2de vooronderzoek (na uitvoering nodige herstellingen voor de opstart van de officiële procedure);
- Het uitvoeren van conformiteitsonderzoeken na uitvoering herstellingen naar aanleiding van de hoorplicht, voorafgaand aan de beslissing ongeschikt- en/of onbewoonbaarheid;
- Het uitvoeren van conformiteitsonderzoeken zonder het actief promoten van het conformiteitsattest bij verhuurders.

Uiteindelijk beslisten 15 gemeenten om in te tekenen op deze dienstverlening die op 1 september 2016 van start ging. Afgelopen zomer besliste Herentals om toe te treden, met ingang vanaf 1 september 2017.

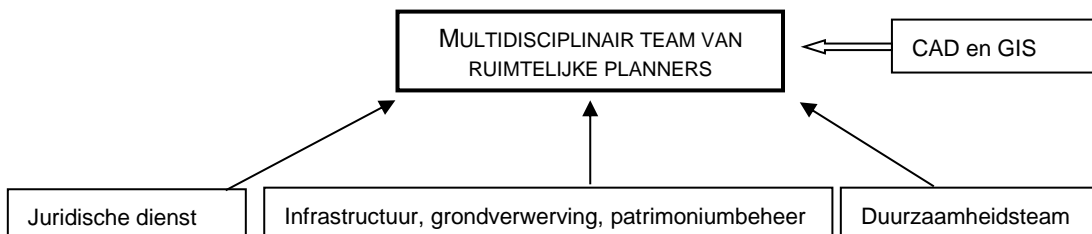
Aanvankelijk leken er weinig vragen voor onderzoeken te komen, maar dit veranderde tijdens de laatste maand van het jaar. In 2017 werden in totaal 109 woningonderzoeken uitgevoerd.

4.6 Ruimtelijke planning IOK plangroep

4.6.1 Multidisciplinair planningsteam met interdisciplinaire ondersteuning

In de sector van de ruimtelijke ordening biedt IOK een divers gamma van diensten aan. Deze dienstverlening gebeurt door IOK plangroep. IOK beschikt over een deskundig ruimtelijk planningsteam waarin ervaring en een zeer brede multidisciplinariteit belangrijke troeven zijn.

IOK plangroep is opgebouwd rond een centraal team van ruimtelijke planners in nauwe wisselwerking met diverse IOK-diensten, zoals weergegeven op onderstaande figuur.

Met een brede multidisciplinariteit binnen het planningsteam enerzijds en de interdisciplinaire ondersteuning vanuit andere IOK-diensten anderzijds, beschikt de plangroep over belangrijke troeven voor een integrale aanpak. Een integrale aanpak is niet alleen wenselijk om ruimtelijke kwaliteit te bereiken, maar wordt vandaag steeds meer juridisch en beleidsmatig verankerd (watertoets, passende beoordeling, planMER(screening), duurzaam beleid ...). De integrale aanpak is essentieel, gelet op de sterke verweving van ruimtelijke, infrastructurele, procedurele en financiële aspecten. Ook de juridische 'reflex' wordt beschouwd als een belangrijke meerwaarde. Het

garandeert enerzijds dat voorschriften getoetst worden op hun wettelijke steekvastheid en draagt anderzijds bij tot een efficiënte benutting van het juridische instrumentarium om wensbeelden te realiseren.

Op basis van deskundigheid, een goed gestructureerd overleg tussen de verschillende disciplines en een permanente uitwisseling van kennis en ervaringen worden evenwichtige voorstellen en plannen uitgewerkt. Permanente vorming en opleiding zorgen voor een eigentijdse benadering.

4.6.2 Opdrachten

In 2017 heeft IOK plangroep activiteiten uitgevoerd (als trekker of als ondersteuning) in ruim 100 dossiers.

Een 1ste groep van opdrachten heeft betrekking op ondersteuning van gemeenten en provincie inzake een brede waaier aan planologische taken zoals:

- Opmaak gemeentelijke en provinciale uitvoeringsplannen;
- Andere planologische opdrachten zoals masterplannen, dichtheidsbeheerplannen, richtlijnenboeken, woonomgevingsplannen ...;
- Ondersteuning gemeenten inzake projectregie gebiedsontwikkeling;
- Intergemeentelijke kwaliteitskamer;
- Opmaak/herziening gemeentelijke structuurplannen en gemeentelijke beleidsplannen.

Daarnaast biedt IOK plangroep intern ondersteuning aan planologisch-ruimtelijke voortrajecten/vraagstukken in het kader van andere vormen van dienstverlening:

- Ontwikkeling bedrijventerreinen;
- Ontwikkelen woonzones;
- Ontwikkeling sites IOK Afvalbeheer.

Ten slotte voert IOK plangroep ruimtelijk-stedenbouwkundige opdrachten uit met streekbelang.

Tabel 18: Overzicht lopende dossiers 2017 IOK plangroep

Opdrachtgever	Opdracht
Arendonk	RUP Containerpark
	RUP Kerkstraat
	RUP Centrum Masterplan
	RUP Bedrijventerrein Moerenstraat
Baarle-Hertog	RUP Woonbeleid
	RUP Lokaal bedrijventerrein
	RUP Randzones
Balen	Project Nyrstar/Zinkstraat
	Structurele planologische ondersteuning
	Woonzone (WZ) Boschberg Fase II en III
	RUP Zonevremde woningen
Beerse	RUP Zonevremde recreatie
	Fietspad Lilsedijk
Dessel	WZ Elsackers 2
	RUP Goormansdijk
	Eerstelijns stedenbouwkundige ondersteuning
Geel	Industriezone Liessel
	RUP Containerpark
	Innovatiepark - wetenschapspark
	RUP Ossenbruul
	RUP Kollegestraat 25
Grobbendonk	Stedenbouwkundige studie Kwakkelberg
	WZ Waterlaat
Heist-op-den-Berg	RUP Park Hof ter Laken
	RUP Noordrand Industriepark
	Herziening RUP Kern Wiekevorst
Herentals	Projectregie-richtlijnenboek Hannekenshoek
	WZ Kapellenblok
	Bedrijvenzone (BZ) Langepad
	BZ Dikberd

Opdrachtgever	Opdracht
	OCMW-project Vorselaarsebaan
Herenthout	Woonomgevingsplan RUP zonevremde bedrijven fase 2
Herselt	WZ Dorp RUP Kernen Gemeentelijk belastingreglement grootschalige projecten Stedenbouwkundige studie Ramsel RUP Recreatie Eerstelijns planologische ondersteuning
Hoogstraten	Stedenbouwkundige verordening Kleinstedelijk Gebied (KSG): De Kluis WZ Achtelsestraat RUP Transportzone Meer Ontwikkelingsstrategie Meerle-Dorp Onderzoek Sport Wereldakker Verkenning dorpskern Minderhout Studie gemeenschapscentrum Hoogstraten
Hulshout	Masterplan zorgcampus (OCMW) Kernenbeleid
Kasterlee	RUP Containerpark Kasterlee/Lille RUP Zonevremde bedrijven fase 2
Laakdal	RUP Recreatiezone Kapelleberg RUP Lokaal bedrijventerrein Fietspad Langvoort WZ Wijngaardbos Eerstelijns stedenbouwkundige ondersteuning
Lille	RUP Containerpark Kasterlee/Lille Lokaal bedrijventerrein
Meerhout	RUP Zeggeman Scholencampus masterplan RUP Kanaalzone
Merksplas	RUP Oude Baan RUP Kleinshandelszone VEJA RUP Wonen RUP Kapel Geheul RUP Zonevremde bedrijven WZ Kleirijt
Mol	RUP Verlipark WZ Haaksstraat RUP Berkenbossen Woonomgevingsplan Actualisatie woonbehoefte
Nijlen	RUP Kern Kessel
Olen	Eerstelijns stedenbouwkundige ondersteuning
Oud-Turnhout	RUP Zonevremde bedrijven RUP Parkgebied Herziening GRS RUP planologisch attest Alta Ripa
Ravels	RUP Zonevremde bedrijven 4 RUP Baetenheide RUP Weelde Depot Uitbreiding Lokaal Bedrijventerrein Poppel WZ Bovenheide RUP Zone Grens Eerstelijns stedenbouwkundige ondersteuning
Retie	Vorstudie Weekendverblijven Masterplan rand gemeentepark Richtlijnenboek BZ Bemdekens Kasteelstraat-Markt Woonbehoeftestudie

Opdrachtgever	Opdracht
	Richtlijnen meergezinswoningen
	Visie verkaveling Hodonk
	Masterplan De Vest
Rijkevorsel	Projectregie Sas
	Nazorg dichtheidsbeheerplan
Turnhout	Bentel Noord
	RUP Sportterreinen Waterheide
Vorselaar	KMO Sassenhout
	WZ Van de Wervelaan
	WZ Van Rotselaarlaan
Vosselaar	Woonomgevingsplan
Westerlo	Richtlijnenboek kern Westerlo
	RUP Asberghoeve
Provincie	PRUP's Afbakening KSG Heist-op-den-Berg
	PRUP's Afbakening KSG Herentals
Regioproject	Religieus patrimonium

Overstap naar in house-dienstverlening en nieuwe vennoten

Op basis van een verkenningsronde werd in 2016 de beslissing genomen om de overstap naar in house-dienstverlening te maken. In 2017 werd op deze basis de dienstverlening verder geconsolideerd. Deze overstap vertaalt zich ook in een verschuiving van de aard van de dienstverlening door een sterkere betrokkenheid en directere relatie met het lokale bestuur (vb. ondersteuning vanaf de probleemstelling i.p.v. vanuit een voorgedefinieerde opdracht).

De eerder aangekondigde uittreding van de provincies heeft als gevolg dat de provinciale opdrachten ten einde lopen. In 2017 werd nog gewerkt aan 2 dossiers (KSG Herentals en KSG Heist-op-den-Berg).

Met de toetreding van de OCMW's bij IOK werden vanaf 2017 ook specifieke projecten uitgevoerd in opdracht van deze nieuwe vennoten (een tweetal in 2017).

Gemeentelijke ruimtelijke structuurplannen, ruimtelijke uitvoeringsplannen en andere vormen van ondersteuning

IOK plangroep is auteur van de gemeentelijke ruimtelijke structuurplannen van 14 buitengebied-gemeenten (Arendonk, Baarle-Hertog, Herenthout, Herselt, Hulshout, Kasterlee, Lille, Meerhout, Merksplas, Nijlen, Retie, Vorselaar, Westerlo) en 1 stedelijk gebied (Mol).

De gemeentelijke ruimtelijke structuurplannen lopen op het einde van hun planhorizont. Een beleidskader voor een vervolg (aangekondigd met Beleidsplan Ruimte Vlaanderen) zit in de wachtkamer maar is in 2017 nog niet operationeel. Een aantal gemeenten werkt i.s.m. IOK plangroep aan een beperkte herziening van het bestaande GRS voor dringende zaken.

Na goedkeuring van hun GRS zijn de meeste gemeenten onmiddellijk gestart met de opmaak van gemeentelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen (RUP's). Intussen is een evolutie merkbaar naar de inzet van een steeds bredere waaier aan ruimtelijke instrumenten (masterplannen, woonomgevingsplannen, stedenbouwkundige studies, inrichtingsstudies,...). Deze evolutie is ook merkbaar in de activiteiten van IOK plangroep: in 2017 neemt de opmaak van RUP's nog ongeveer 37% in van de dienstverlening aan de gemeenten. De overige 63% wordt ingenomen door: opmaak van andere ruimtelijke instrumenten (33%), 1^e lijnsondersteuning in regie (27%) en de intergemeentelijke kwaliteitskamer (3%).

Projectregie gebiedsontwikkeling

Een specifieke (recent opgestarte) vorm van ondersteuning is 'Projectregie gebiedsontwikkeling'. Deze dienstverlening gaat een stuk verder dan begeleiding van een gemeente in een planologische traject: het behelst ook het vervolgtraject om tot effectieve realisaties te komen, zoals het uitwerken van businesscases, marktverkenning, zoeken van potentiële investeerders, organisatie PPS ...

Elk van de nodige expertises is aanwezig binnen IOK maar het aanbod als totaalpakket is vrij nieuw en vereist in aanvangsfase de nodige expertise-opbouw, o.m. door kennisuitwisseling met collega-intercommunales en specifieke opleidingstrajecten. Kenmerkend is de geïntegreerde inzet vanuit verschillende diensten naast IOK plangroep: technische dienst, grondverwerving en bemiddeling, patrimonium, juridische dienst ... Voor 2017 betreft het een 3-tal grote dossiers en een aantal kleinere.

Eerstelijns planologische en stedenbouwkundige ondersteuning

Eerstelijns-ondersteuning van stedenbouwkundige diensten is al geruime tijd onderdeel van het aanbod van IOK plangroep. Op vraag van een gemeente ontleent het team een expert om op tijdelijke basis en in situ ondersteuning te bieden binnen de gemeentelijke stedenbouwkundige dienst. In 2017 hebben een 5-tal gemeenten van deze ondersteuning gebruik gemaakt, goed voor ruim een kwart van het totale dienstenaanbod inzake ruimtelijk planning aan de gemeenten.

Aansluitend daarbij bestaat ook een nog groeiende vraag van gemeenten tot structurele planologische ondersteuning. IOK plangroep biedt daarbij ondersteuning bij beoordeling van (complexe) verkavelingsaanvragen e.d.

Intergemeentelijke kwaliteitskamer (IKRO)

In 2014 werd – op vraag van enkele gemeentebesturen en na interessepeiling bij alle aangesloten gemeenten – een Intergemeentelijke Kwaliteitskamer Ruimtelijke Ordening (IKRO) opgericht.

De intergemeentelijke kwaliteitskamer is een adviescommissie voor ruimtelijke projecten binnen het IOK-werkingsgebied. De IKRO bestaat uit interne en externe experts op het vlak van architectuur, landschapsarchitectuur, duurzaamheid en ruimtelijke planning. De IKRO biedt een onafhankelijke en deskundige ondersteuning bij de beoordeling van projectaanvragen in het streven naar een goede ruimtelijke kwaliteit. Aan de hand van een aantal criteria stuurt en geeft de kwaliteitskamer suggesties aan kleinere en grotere projecten met als doel een efficiënter ontwerpproces en een hogere ontwerp kwaliteit.

Voor de periode 2016-2017 werd er door 5 gemeenten meermaals beroep gedaan op de IKRO. Vooral grootschalige woonprojecten op een belangrijke locatie werden voorgesteld aan de IKRO. In 2017 werd een grondige evaluatie gemaakt van dit aanbod. Op basis daarvan zal een vernieuwd (meer ge diversifieerd) aanbod gemaakt worden voor 2018.

Projectwerking IOK woonbeleid, IOK industrieel beleid, IOK Afvalbeheer e.a.

Naast de directe in house-dienstverlening aan de vennoten geeft IOK plangroep tevens invulling aan het planningsluit van IOK dossiers in de sectoren woonontwikkeling, industriële ontwikkeling en afvalbeheer.

Sinds 2010 is de projectwerking operationeel. De projectwerking staat voor een gestructureerde integrale aanpak van streekontwikkelingsprojecten (woonbeleid, industrieel beleid, duurzame ontwikkeling, ruimtelijke planning ...). Op die manier kan het aspect duurzame ruimtelijke ontwikkeling van bij aanvang tot uitvoering in een project geïntegreerd en opgevolgd worden. Transparantie en overleg zijn daarbij sleutelwoorden. Kwaliteit en aandacht voor duurzame ontwikkeling (binnen de randvoorwaarden van kostenefficiëntie) zijn sleutelbegrippen in deze projectwerking.

Regioproject 'Toekomst van de parochiekerken'

Op vraag van de Conferentie van Kempense burgemeesters werd in 2014 gestart met informatieverstrekking aan de gemeenten door de organisatie van een 2-daagse cyclus over de 'Toekomst van de parochiekerken'. Hiervoor werden vertegenwoordigers van gemeentebesturen, kerkbesturen en parochieteams uitgenodigd. Bij de organisatie werd beroep gedaan op de inbreng van het Centrum voor Religieuze Kunst en Cultuur (CRKC) en het bisdom Antwerpen. In 2015, 2016 en 2017 werd telkens een netwerkmoment georganiseerd met dezelfde partners. Tijdens het netwerkmoment in 2015 werd een concreet actieplan voor trajectbegeleiding van de Kempense gemeentebesturen voorgesteld. Als voorbeeld werd de totstandkoming van het parochiekerkenplan van Mol duidelijk en uitvoerig toegelicht. Tijdens het netwerkmoment van 2016 werd de stand van zaken m.b.t. de opmaak van de kerkenplannen binnen het werkingsgebied toegelicht en werden ervaringen met de opmaak hiervan uitgewisseld. Ook stelde het projectbureau Herbestemming Kerken haar werking voor en lichtte CRKC de ondersteuning op het vlak van veiligheidszorg en gebruiksovereenkomsten toe. In het netwerkmoment van 2017 werd dieper ingegaan op de implementatie van het kerkenbeleidsplan. De toelichting werd verduidelijkt aan de hand van een concrete case binnen het werkingsgebied, nl. het kerkgebouw Sint-Jozef te Rijkevorsel. Het traject dat samen met Projectbureau Herbestemming Kerken in functie van een haalbaarheidsonderzoek werd doorlopen werd toegelicht, samen met de resultaten van dit onderzoek.

Op 1 januari 2017 trad een wijziging van het Onroerend erfgoeddecreet in werking. Deze wijziging is van belang voor alle kerkenbeleidsplannen die als voorwaarde gelden binnen de onroerenderfgoedregelgeving. Concreet betekende dit dat men voor 1 oktober 2017 moest beschikken over een goedgekeurd kerkenbeleidsplan volgens de definitie van het Onroerend Erfgoeddecreet.

In 2017 was een belangrijke taak weggelegd voor het informeren en op weg helpen van gemeenten met de opmaak van het kerkenplan. Dit leidde tot volgende resultaten:

- Begeleiding in functie van voorwaarde Onroerend Erfgoeddecreet
- Finaliseren van heel wat kerkenplannen (o.a. Herentals, Hoogstraten, Geel, Nijlen, Olen, Westerlo, ...)
- De begeleiding van open avond (Balen, Geel, Herentals)
- Opvolging dossier Projectbureau Herbestemming Kerken: Sint-Jozef Rijkevorsel

In 2018 zal IOK de gemeenten die dat wensen verder ondersteunen bij dit lokale proces. IOK zal verder onderzoeken welke intergemeentelijke initiatieven kunnen ontplooid worden. Hierbij wordt o.m. gedacht aan het onderhouden van het regionaal kennisplatform, een verdere trajectbegeleiding van Kempense gemeentebesturen, ondersteuning van het communicatietraject i.f.v. de kerkenplannen en opvolging/begeleiding van haalbaarheidsonderzoeken (o.a. Hoogstraten – Sint Clemenskerk en Lille – Sint Amelberga).

4.6.3 Opvolging planprocessen

IOK plangroep volgt nieuwe ontwikkelingen (beleid, wetgeving) op de voet om hier maximaal op te kunnen inspelen vanuit de gemeentelijke behoeften. In dit kader werden onder meer onderstaande planningsprocessen in 2017 verder opgevolgd.

Opvolging Vlaamse en provinciale planprocessen

- Voorbereiding Beleidsplan Ruimte Vlaanderen: Witboek beleidsplan Ruimte Vlaanderen
- Voorbereiding nota Ruimte provincie Antwerpen
- Andere ruimtelijke processen in de regio

Opvolging nieuwe regelgeving, handleidingen

- Omgevingsvergunning
- Codextrein
- Sjabloon plan-MER-screening
- Overstap nieuwe procedure integratie RUP-plan-MER (screening)

4.6.4 Verdere uitbouw van GIS dienstverlening

Externe dienstverlening

In 2015 rees de vraag van een aantal gemeenten inzake het ter beschikking stellen van een (deeltijdse) eerstelijns GIS-coördinator. Hierop werd een bevraging georganiseerd bij alle gemeenten inzake hun behoeften. Op basis van de resultaten van deze enquête werden in 2016 stappen gezet tot de uitbouw van een kostendelende dienstverlening intergemeentelijke GIS-coördinatie. 7 gemeenten beslisten effectief om hieraan deel te nemen. Voor deze dienstverlening werd de inzet van 2 VTE op A-niveau noodzakelijk geacht, te verdelen over deze 7 gemeenten en IOK. Sinds 2017 zijn intergemeentelijke GIS-coördinatoren aan de slag in deze 7 gemeenten: Baarle-Hertog, Dessel, Hulshout, Kasterlee, Oud-Turnhout, Ravels, Vosselaar. In de loop van 2017 werd de pool uitgebreid met gemeente Rijkevorsel.

In 2017 werd tevens het intergemeentelijk GIS-overleg voortgezet, waarvan de agenda telkens wordt bepaald op maat van de noden van de talrijk deelnemende GIS-verantwoordelijken. In 2017 kwamen volgende onderwerpen aan bod: DSI, signalisatieplannen, machtigingen ...

Interne dienstverlening

Het gebruik van GIS-software is standaard verweven in werkprocessen binnen IOK plangroep en andere diensten. In 2017 werd werk gemaakt van verdere integratie van GIS in de werking met focus op industrieel beleid en grondbeleid. Met het oog op kwalitatieve dienstverlening, actueel geo-databaseer en optimalisering van werkprocessen wordt de introductie van een nieuw GIS voorbereid.

4.7 Dienstverlening informatieveiligheid

De politie- en hulpverleningszones zijn er wettelijk toe gebonden om een consulent voor de veiligheid en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer aan te stellen die de nodige richtlijnen, procedures en veiligheidsplannen op maat van de zone uitwerkt. Op vraag van de politie- en

hulpverleningszones heeft IOK in 2016 het initiatief genomen om een dienstverlening op te zetten rond informatieveiligheid. Deze dienstverlening werd uitgewerkt in samenspraak met de politie- en hulpverleningszones die wensen in te gaan op het aanbod. In 2017 werd van start gegaan met de dienstverlening in 7 politiezones en 2 hulpverleningszones.

De gespecialiseerde dienstverlening informatieveiligheid werkte in 2017 samen met de informatieveiligheidsteams van de politie- en hulpverleningszones ter waarborging van de privacy wetgeving, de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG of Europese GDPR) en de minimale informatieveiligheidsrichtlijnen geldend voor politie- en/of hulpverleningszones.

De taak bestond erin de zones en korpsen te adviseren, te begeleiden en te controleren bij de beveiliging van de verwerking van privacygevoelige gegevens ten overstaan van de rechten van de burger. Dit resulteerde in een op maat gemaakt veiligheidsplan waarbij de doelen planmatig werden vastgelegd. Uiteraard is permanente evaluatie en bijsturing noodzakelijk aangezien informatiebronnen en hun dragers volop in verandering staan.

De invoering van de Europese GDPR wetgeving verhoogt het belang van in te zetten op een adequate informatieveiligheid aangezien het niet voldoen kan leiden tot bij wet vastgelegde sancties.

4.8 Projectwerking duurzaam beleid

Deze dienstverlening wordt verzorgd door het duurzaamheidsteam van IOK. Dit pakket aan gemeentespecifieke diensten is aanvullend op het basispakket inzake duurzaam beleid dat aangeboden wordt vanuit de kostendelende vereniging IMD. Met deze dienstverlening in opdracht van individuele gemeenten beoogt IOK de ondersteuning van gemeenten inzake specifieke planningstaken en andere gemeentespecifieke opdrachten op het vlak van milieu en duurzaam beleid. Deze lijst is niet limitatief en wordt voortdurend afgestemd op de evoluerende lokale behoeften:

- Aanbieden van de mogelijkheid tot intercommunale tewerkstelling van duurzaamheidsambtenaren;
- Werking van de Vlaamse energielening;
- Projectwerking met basisscholen;
- Coördinatie van het Kempens streekproject 'Kempen2020' rond het Burgemeestersconvenant;
- Intern duurzaam beleid IOK en IOK Afvalbeheer.

4.8.1 Intergemeentelijke duurzaamheidsambtenaren

In 2017 leverde het duurzaamheidsteam een pool aan intercommunale duurzaamheidsambtenaren van 0,65 VTE. Er werd op die manier een intergemeentelijke duurzaamheidsambtenaar voorzien voor de gemeenten Rijkevorsel (0,25 VTE) en Mol (0,4 VTE).

4.8.2 De Vlaamse Energielening

In 2008 werden de 1ste stappen gezet om een lokale entiteit op te richten in het kader van het Fonds ter Reductie van de Globale Energiekost (FRGE). Dit fonds had als maatschappelijk doel goedkope tot zelfs renteloze leningen te verstrekken voor het financieren van structurele energiebesparende maatregelen in particuliere woningen (bv. het plaatsen van dakisolatie, hoogrendementsglas, geothermische warmtepomp, condensatietetel, zonneboiler ...). Sociaal zwakkere personen vormden voor het FRGE een bijzondere doelgroep.

Na een uitgebreide informatieronde bij de Kempense gemeentebesturen, de OCMW's, de sociale huisvestingsmaatschappijen, de sociale verhuurkantoren, bestaande lokale entiteiten en de energiesnoeiërs werden in 2010 maar liefst 25 gemeenten bereid gevonden om binnen een lokale entiteit het FRGE op te starten. Sinds het voorjaar van 2011 stond het fonds binnen de Kempen beschikbaar voor de bevolking. In het kader van de 6de staatshervorming werd beslist tot regionalisering van het FRGE. Dit gebeurde middels een overdracht van de rechten en verplichtingen naar de gewesten op 1 juli 2014. Vervolgens werd het FRGE ontbonden per 1 januari 2015. Sindsdien ligt de coördinerende rol bij het Vlaams Energieagentschap (VEA). De lijst van toegestane ingrepen werd geharmoniseerd tussen de verschillende lokale entiteiten. Overal in Vlaanderen dienen dezelfde voorwaarden gevolgd te worden sinds 1 juli 2015. Sindsdien wordt er gesproken over de Vlaamse Energielening en zijn de lokale entiteiten gekend onder de term 'energiehuizen'. De toegestane werken onder de lening zijn onder andere plaatsing van dakrenovatie incl. isolatie, hoogrendementsbeglazing, condensatietetel, PV zonnepanelen.

In 2017 werden, verspreid over de 25 deelnemende gemeenten, 106 leningen toegekend voor een totaalkrediet van 771.573,79 euro, waarvan 18 (16,9%) aan de doelgroep.

Bij de bijzondere doelgroep dienen de energiesnoeiërs een verplichte energiescan van de woning uit te voeren. Bijkomend heeft deze doelgroep in bepaalde gevallen recht op extra sociale of technische begeleiding bij de verbouwingen, ook wel esco-begeleiding genaamd. Deze dienstverlening gebeurt in samenwerking met het lokaal energiesnoeiërsbedrijf De Kringwinkel Zuiderkempen vzw of WEB vzw.

4.8.3 Projectwerking met basisscholen

Milieulessen

De voorbije schooljaren kende het aanbod milieulessen voor 2de en 3de graad basisonderwijs een toenemend succes. Het lessenaanbod behandelt naar keuze de thema's energie, klimaat en water. In het schooljaar 2016-2017 werden in totaal 317 lessen gegeven, verspreid over 21 gemeenten. In het lopende schooljaar 2017-2018 staan 281 lessen ingepland in 21 verschillende gemeenten.

In 2017 werden de lespakketten energie en klimaat geüpdatet om nieuwe trends en ontwikkelingen in de maatschappij te volgen en om de lessen actiever en interactiever te maken. De lespakketten water, die in 2011 door Hidrodoo werden opgemaakt, kregen ook een opfrisbeurt.

Klimaatscholen

Sinds 2008 hebben al 83 basisscholen (een derde van alle basisscholen uit de Kempen) verspreid over 24 verschillende gemeenten deelgenomen aan het project Klimaatscholen. Sinds het schooljaar 2014-2015 wordt een versterkte projectformule toegepast, in samenwerking met Djapo vzw, de MOS-begeleiders van PIME, de energiesnoeiërs van WEB en Kringwinkel Zuiderkempen en het Kenniscentrum Energie van Thomas More Geel. In het schooljaar 2016-2017 werd met een nieuwe groep van 6 basisscholen het project voortgezet en werd het partnerschap uitgebreid met steun van de distributienetbeheerders Eandis en Infrac.

In 2017 werd via het 2IMPRESZS-project Europese Interreg-steun gevonden voor een uitbreiding van het Klimaatscholenproject tijdens de volgende jaren. In het schooljaar 2018-2019 zullen de eerste scholen instappen in dit nieuwe scholenproject.

Door de projectmatige aanpak binnen de scholen worden de thema's energie en klimaat en het bijhorende lessenspakket goed gekaderd binnen de werking van de scholen en de wisselwerking met de leerlingen. Dit zet duidelijk aan tot nieuwe, creatieve initiatieven en een groter energiebewustzijn binnen de Klimaatscholen. Bovendien wordt hiermee een aanzet gegeven tot meer structurele, energiebesparende maatregelen (op iets langere termijn) op de scholen.

4.8.4 Coördinatie van het Kempens streekproject 'Kempen2020' m.b.t. het Burgemeestersconvenant

In het voorjaar van 2013 lanceerde IOK het streekproject 'Kempen2020' rond het Burgemeestersconvenant. De uitdaging is om samen met de Kempense gemeenten actie te ondernemen om de CO₂-uitstoot met 20 % te verlagen tegen 2020. De reacties vanuit de Kempense gemeentebesturen zijn uitgesproken enthousiast. Alle 29 Kempense gemeenten hebben zich in 2014 geëngageerd om samen met IOK aan de slag te gaan met het convenant.

IOK coördineert als erkend territoriaal coördinator

In augustus 2013 werd IOK door Europa erkend als territoriaal coördinator. Vanuit deze rol stroomlijnt IOK de verschillende lopende initiatieven voor de Kempense gemeenten en onderneemt IOK zelf actie waar zij best geplaatst is. Hierbij wordt enerzijds verder gebouwd op succesvolle lopende initiatieven zoals Energie Infotoer, Klimaatscholen, samenaankopen ... en worden anderzijds nieuwe acties opgestart, zowel regionale als lokale acties op maat. Betrokkenheid van de burger en aandacht voor specifieke doelgroepen (energiearmoede) zijn daarbij aandachtspunten.

Samenwerking vanuit een groeiend partnerschap

Binnen het streekproject heeft IOK een coördinerende rol waarbij een breed partnerschap tussen verschillende actoren die op dit vlak actief zijn, cruciaal is. Er werd een hoofdpartnerschap op poten gezet tussen IOK, distributienetbeheerders, provincie en VITO. Kamp C, Rurant en VOKA sloten in een latere fase nog aan bij dit hoofdpartnerschap. Elk van de partners behoudt zijn één-op-één-relatie met de gemeenten en blijft autonoom binnen zijn 'core-business'.

Naast dit hoofdpacterschap wordt ingezet op versterking van samenwerking en betrokkenheid met alle andere mogelijke regionale partners vanuit de bedrijfswereld, middenveld ... Het groeiend pacterschap beoogt onder meer efficiëntieverhoging door samenwerking, afstemming en informatiedoorstroming (vb. organisatie van een regionaal overleg met ziekenhuizen). De initiatieven van alle partners worden getoond op de Kempense klimaatakt.

Activiteiten

In functie van de uitvoering van alle 29 goedgekeurde lokale energie-en klimaatactieplannen werd de regionale werking versterkt:

- Verder vorm geven aan de uitwerking van regionale deelprojecten (vb. Klimaatscholen), zodat met uitgewerkte projectvoorstellen onmiddellijk ingespeeld kan worden op nieuwe projectoproepen.
- Jaarlijkse analyse van de cijfers uit de nulmeting en monitoring op lokaal en regionaal niveau.
- Verder uitbouwen van een communicatiecampagne voor het streekproject Kempen2020 door middel van:
 - Jaarlijkse organisatie van een Kempen2020 streekevent voor stakeholders (op 10 maart 2017 vond dit plaats in de coöperatie Hoogstraten, gekoppeld aan een uitdaging rond afvalreductie);
 - Uitbouw van de projectwebsite www.kempen2020.be;
 - Verspreiding van projectgebonden nieuwsitems via extranet, nieuwsbrieven, duurzaamheidskrant, website, lokale communicatiekanalen, sociale media ...;
 - Toelichtingen op lokale fora (vb. op adviesraden en netwerksessies lokale economie);
 - Beschikbaar stellen van promomateriaal ('roll-ups' en folders).
- Door middel van halfjaarlijks dienstoverschrijdend lokaal overleg de uitvoering van het lokaal energie- en klimaatactieplan sturen.
- Verder consolideren van de netwerken (bv. jaarlijkse regionale Kempen2020-workshop, halfjaarlijks provinciaal klimaatoverleg) en afspraken maken met de verschillende partners.
- Wijkrenovatieproject: opstart lokale wijkrenovaties binnen het Interreg 2 Zeeën dossier 'SHINE' evenals individuele ondersteuning van inwoners verspreid over de Kempen die tot BEN (Bijna Energie Neutraal) willen renoveren, deze zogenaamde virtuele wijkrenovatie.
- Uitbouwen van een regionaal netwerk van vrijwillige energiemeesters in kader van het Interreg 2 Zeeën dossier 'SHINE'.
- Geothermie en warmtenetten: door middel van kennisopbouw, -verspreiding en draagvlakcreatie het potentieel maximaliseren rond de realisatie van een Kempens warmtenetwerk gekoppeld aan diepegeothermiecentrales.
- Fondsenwerving om regionale troeven op vlak van duurzaam energiebeleid te ontwikkelen op het terrein.

4.8.5 Intern duurzaam beleid IOK en IOK Afvalbeheer

Naast de externe dienstverlening worden ook inspanningen geleverd in functie van een intern duurzaam beleid.

Integratie van milieuzorg binnen de dagdagelijkse werking

Zowel binnen de interne werking van de diensten alsook binnen de externe ontwikkelingsprojecten zorgt het duurzaamheidsteam voor een concrete vertaling in de eigen organisatie van de principes van duurzame ontwikkeling. Versterking van het dienstoverschrijdend overleg en samenwerking zorgt ervoor dat interne milieuzorg een concrete vertaling krijgt naar de dagdagelijkse werking van de diensten.

- Opvolging van de duurzame aspecten binnen het nieuwe IOK-kantoorgebouw (werking KWO, uitrol van een nieuwe interne fietspromotiecampagne 'de ronde', energieboekhouding...);
- De realisatie en herinrichting van enkele bedrijventerreinen door IOK gebeurde met toenemende input van de milieudienst (bv. uitrol warmtenet in industrieterrein De Kluis in Hoogstraten);
- Integratie van milieuzorg in de activiteiten van de personeelskring (vb. boomplantdag).

Mobiliteit

- Coördinatie van een Pendelfondsproject in samenwerking met Thomas More Kempen en Welzijnszorg Kempen, met een totaal van 120.000 euro investeringen door IOK en IOK Afvalbeheer (tot 50 % gesubsidieerd);

- Coördinatie interne werkgroep mobiliteit;
- Opvolgen van het fietsgebruik bij woon-werkverkeer bij het personeel;
- Deelname aan 'Geel op de fiets', 'Bike to Work', 'Car Free Day' en 'De Grote Verkeerskwis' met focus op fietsen en verkeersveiligheid;
- Uitrol van een nieuwe fietscampagne 'de ronde' voor het eigen personeel;
- Beschikbaar stellen van fietspompen op alle sites van IOK en IOK Afvalbeheer;
- Publicaties rond duurzame mobiliteit in het infomagazine;
- Ondersteuning van personeel bij de aankoop van een eigen elektrische pendelfiets;
- Verduurzamen van dienstverplaatsingen: in 2017 werd een extra elektrische poolwagen voorzien;
- Opstart van een regionaal overleg rond het versterken van het fietsbeleid (i.s.m. provincie Antwerpen).

Energie en klimaat

Uitvoering en opvolging van het intern klimaatactieplan.

4.9 Kostendelend verlengstuk inzake juridisch en technisch advies milieu, juridisch en technisch advies ruimtelijke ordening, algemene juridische adviesverlening en ondersteuning duurzaam beleid - IMD

Deze dienst functioneert als een kostedelende vereniging, wat inhoudt dat de deelnemende gemeenten in de schoot van IOK en samen met IOK gezamenlijk expertise verwerven en dus de facto gemeenschappelijk gekwalificeerd personeel aanwerven. Deze vereniging opereert zonder rechtspersoonlijkheid in de schoot van IOK, maar vormt wel een eigen afzonderlijke entiteit met een andere deelnemersstructuur dan IOK en met een eigen boekhouding.

Deze expertise, aangeworven in een intercommunaal samenwerkingsverband, biedt belangrijke voordelen inzake schaalvergroting en synergie. Gelet op het wezen van het kostedelende verlengstuk wordt geen prijs per dossier voorzien, maar wordt een verdeelsleutel gehanteerd op basis van het inwoneraantal zodat de gemeenten een bijdrage in de kosten in het gezamenlijk aangeworven personeel voorzien. Deze personeelsleden dragen bij tot de uitvoering van de taken van de gemeenten die kaderen in het algemeen belang. De bijdrage van de gemeenten is beperkt tot de terugbetaling van de gezamenlijke uitgaven, zonder dat hierbij winst wordt nagestreefd.

Op die manier vormt het kostedelende verlengstuk een in house-orgaan van de deelnemende gemeenten statutair verankerd op basis van het principe van wederzijdse exclusiviteit.

De dienstverlening van IMD is gebaseerd op 2 pijlers zoals hierna weergegeven.

4.9.1 Basispakket voor ondersteuning van alle deelnemers bij de uitbouw van een duurzaam milieubeleid

Binnen de schoot van IMD wordt op het vlak van duurzaam beleid een basispakket aangeboden. Dit pakket legt de nadruk op acties met een (gemeentegrens)overschrijdende aanpak en kan gemeentespecifiek worden aangevuld met een projectaanbod duurzaam beleid. Sinds 2014 is dit dienstenpakket in belangrijke mate afgestemd op de uitdagingen binnen het nieuwe streekproject Kempen2020.

Op basis van een continue evaluatie van de afgelopen jaren en regelmatige terugkoppeling vanuit de gemeenten bestaat het basispakket duurzaam beleid vanuit IMD onder andere uit:

- Organisatie van de intergemeentelijke actie 'Behaag onze Kempen' in samenwerking met de gemeentebesturen en natuurverenigingen;
- Organiseren van de Energie infotoer;
- Communicatie en informatie;
- Loketfunctie (bv. op vraag van een gemeente advies geven bij ontwerpen van plannen van hogere overheden);
- Publicatie van een halfjaarlijkse intergemeentelijke duurzaamheidskrant;
- Vertegenwoordiging van de Kempense gemeenten op gewestelijk niveau (o.a. Vlinter-overleg);
- Onderhouden van meer structureel contact met de gemeenten (organisatie van regionale workshops en halfjaarlijkse overlegmomenten met schepenen leefmilieu en lokale milieudiensten);

- Voorbereiding en opstart samenaankoop muurisolatie voor particulieren;
- Organisatie samenaankoop rond condensatieketels voor particulieren;
- Milieuverantwoord productgebruik.

4.9.1.1 Het streekproject Kempen2020 als basis

De cel duurzaam beleid biedt de gemeenten ondersteuning bij de opmaak en uitvoering van de lokale energie- en klimaatbeleidsplannen, als regionaal coördinator van Kempen2020. Het streekproject Kempen2020 heeft een grote invloed op de werking van de gemeentelijke (milieu)diensten én dus ook op de dienstverlening vanuit IOK.

Een belangrijk aspect van de IMD-ondersteuning in het 4de uitvoeringsjaar van Kempen2020 is de coördinatie van de halfjaarlijkse lokale stuurgroepvergaderingen en de voortdurende uitwisseling van kennis en ervaringen tussen gemeenten.

4.9.1.2 Energie infotoer

IMD organiseerde in 2005-2006 voor het eerst een Energie infotoer. Het betreft infoavonden waarop verschillende onderwerpen worden aangesneden met betrekking tot energiebesparing en hernieuwbare energie. De rode draad is energiezuinig bouwen en verbouwen. De volgende items worden aangesneden: verwarmen met een condensatieketel, LED-verlichting, elektriciteit en warmte uit de zon, warmtepompen, muur- en raamisolatie, energiebesparing op grootmoeders wijze. Tijdens de infosessies wordt ook consequent verwezen naar de Vlaamse energielening (en de energielening binnen de stadsregio), de mogelijkheid tot deelname aan lopende samenaankopen, de lopende ondersteuning voor renovaties, de mogelijkheid om een huisbezoek van een energiemeester aan te vragen en beschikbare premies voor energiebesparende maatregelen. De voorbije jaren werd de aanpak van de Energie infotoer versterkt door samenwerking met Kamp C van de Provincie Antwerpen, Infrac, Eandis en de Gezinsbond.

Aan de Energie infotoer 2016-2017 namen 29 gemeenten deel; bij de actie in de winter van 2017-2018 waren dat 27 gemeenten. Iedere infoavond had meer dan 20 deelnemers.

4.9.1.3 Samenaankoop condensatieketels en muurisolatie

Na de gezamenlijke aankopen van zonnepanelen, zonneboilers, dakisolatie (2x), muurisolatie, hoogrendementsbeglazing en een gezamenlijke sanering van stookolietanks (2x), organiseerde het duurzaamheidsteam van IOK, samen met 27 gemeenten, in 2017 opnieuw op vraag van de gemeenten een samenaankoop condensatieketels. Met meer dan 500 gezinnen die zich inschreven (en een onbepaald aantal gezinnen dat rechtstreeks contact opnam met de geselecteerde aannemers) werd dit opnieuw een zeer succesvol initiatief. De samenaankoop had als doel om mensen te informeren over de vele voordelen van een nieuwe condenserende ketel en daarnaast ook betere voorwaarden te bedingen bij de aannemers/verdelers.

In de winter van 2017-2018 startte het duurzaamheidsteam, samen met 27 gemeenten, met een samenaankoop voor muurisolatie. Uit de online inschrijvingen blijkt dat nu al meer dan 300 gezinnen zullen deelnemen. De uitvoering van werken zal in de loop van 2018 plaatsvinden.

De acties gebeuren telkens in 5 tot 7 clusters van deelnemende gemeenten. Per cluster worden infoavonden georganiseerd. Onder geïnteresseerde burgers wordt een stuurgroep samengesteld die de ontvangen offertes beoordeelt. De gekozen aannemers komen zichzelf voorstellen aan het publiek.

4.9.1.4 Behaag onze Kempen

In het najaar organiseerde IMD samen met de plaatselijke natuurverenigingen (afdelingen van Jeugdbond voor Natuurstudie en Milieubescherming, Natuurpunt vzw en Velt vzw) en 27 geïnteresseerde gemeenten voor de 23ste keer de actie 'Behaag onze Kempen'. Via de actie worden enkele gezamenlijke natuurdoelstellingen van natuurverenigingen en gemeenten nagestreefd. Sensibilisatie rond het belang van streekeigen bomen en struiken is hierbij het belangrijkste streven, met de nadruk op aanplanting van gemengde hagen en houtkanten en meer natuurvriendelijke tuinen. Promotie gebeurt via verschillende kanalen, waaronder de gemeentelijke infobladen, de IOK-website en de intergemeentelijke duurzaamheidskrant. Het aanbod bestaat uit hoogkwalitatief plantgoed van streekeigen bomen en struiken, aangevuld met een aantal oude en streekeigen variëteiten van fruitbomen en klein fruit en een aanbod bio-bloemenzaad voor de aanleg van een bloemenweide. De opbrengst van de actie gaat naar reservatenfondsen voor beheer en aankoop van Kempense natuurgebieden.

Het plantgoed en de steunpalen werden aangekocht via een openbare aanbesteding. Naast de prijs speelden ook andere criteria zoals de herkomst van het plantgoed en milieucriteria een rol. Waar mogelijk werd gekozen voor autochtoon plantmateriaal. De aangekochte steunpalen zijn gemaakt uit hout afkomstig uit duurzaam beheerde bossen (PEFC). Bij de keuze van de boomkweker werd rekening gehouden met milieuvriendelijke teeltwijzen.

In 2017 werd er, net zoals in de voorgaande jaren, grote nadruk gelegd op het sensibilisatieluik, onder meer door het aanbieden van gratis brochures met achtergrondinformatie, door een website met onder andere een online bestelformulier en een zoekkaart om een gemengde haag of houtkant te kiezen. Ook werden in 2017 3 tuinbezoeken rond ecologisch tuinieren georganiseerd. In totaal plaatsten 537 Kempense inwoners een bestelling. In 2017 werden 50.108 stuks plantgoed geplant.

4.9.1.5 Communicatie en informatie

Loketfunctie

In de 1ste plaats speelt IMD een belangrijke rol in de vorm van een tweedelijnsloketfunctie voor de lokale milieudiensten. Via telefoon en e-mail doen de lokale milieudiensten beroep op de multidisciplinaire expertise binnen IMD. Sinds 2010 werd ter verbetering van deze dienstverlening binnen IMD per gemeente een contactpersoon aangeduid. Op die manier heeft iedere gemeente een bepaald persoon als aanspreekpunt. De contactpersoon kan de ontwikkelingen binnen de gemeente beter opvolgen en zal waar nodig de vragen van de gemeente doorspelen aan de juiste persoon binnen IOK.

Een duidelijk trend sinds 2011 is dat het duurzaamheidsteam steeds meer rechtstreeks gecontacteerd wordt door de bevolking. Deze groeiende eerstelijnsloketfunctie wordt veroorzaakt door het toenemend aantal intergemeentelijke activiteiten rechtstreeks naar de bevolking (bv. Vlaamse energielening, samenaankopen, Behaag onze Kempen, Energie infofoer).

Halfjaarlijkse publicatie van de intergemeentelijke duurzaamheidskrant

IMD wil samen met de gemeenten de communicatie rond duurzame ontwikkeling in de Kempen naar de bevolking structureel vorm geven. Daarom werd in de vorm van een proefproject een intergemeentelijke duurzaamheidskrant uitgewerkt. Deze krant werd in 2011-2012-2013 in 5 uitgaven verspreid over de Kempen. In de loop van einde 2013 - begin 2014 werd op basis van een evaluatie van het proefproject bepaald om het project in de vorm van een halfjaarlijkse intergemeentelijke uitgave verder te zetten. In 2017 werden 2 kranten verdeeld.

Vertegenwoordiging regio op bovenlokaal niveau

Het vertegenwoordigen van de belangen van de Kempense gemeenten op provinciaal en Vlaams niveau is een taak waar IOK zich sterk toe leent. IOK vertegenwoordigt de Kempense gemeenten op o.a. het Vlinter-overleg en het provinciaal overleg rond klimaatbeleid.

Vlinter is een samenwerkingsverband van de Vlaamse intergemeentelijke verenigingen voor streekontwikkeling. De intercommunale milieudienst van IOK is vertegenwoordigd in de werkgroepen milieu en ruimtelijke ordening. In de schoot van Vlinter wordt samen met VVSG ook nauw overlegd met CAPLO (centraal aanspreekpunt voor lokale overheden van de Vlaamse overheid). Sinds 2013 werd het provinciaal overleg rond klimaatbeleid opgestart en vertaalt IOK, in de rol van erkend territoriaal coördinator Burgemeestersconvenant, in een breed partnerschap de Europese uitdagingen rond energie- en klimaatbeleid naar de regio. Binnen al deze netwerken worden praktische aspecten rond het uitbouwen van een lokaal klimaatbeleid besproken. Op die manier wordt de rol van het duurzaamheidsteam als interface tussen de lokale en hogere overheden versterkt.

Onderhouden van meer structureel overleg met de gemeenten

IOK tracht vanuit een regionale reflex aanvullend op de initiatieven van VVSG en de provincie te communiceren over belangrijke beleidsevoluties en bovengemeentelijke initiatieven van partners die opportuniteiten bieden voor de uitvoering van Kempen2020. Essentieel daarbij is periodieke terugkoppeling, waarbij zowel de verzuchtingen van de gemeenten als de resultaten van het overleg kunnen teruggekoppeld worden (IOK als interface). Om die goede wisselwerking met de IMD-gemeenten te verzekeren is regelmatig overleg nodig.

In 2017 werden zowel met de milieu- en duurzaamheidsambtenaren alsook met de schepenen van milieu overlegmomenten georganiseerd in samenwerking met IOK Afvalbeheer en de juridische dienst.

4.9.2 Juridische dienstverlening

De juridische dienstverlening kan worden opgesplitst in dienstverlening aan de gemeenten enerzijds en interne adviesverlening aan bestuursorganen, directie en diensten anderzijds. Deze dienstverlening wordt uitgeoefend door 9 juristen met specialisatie in het administratief recht in het algemeen, milieu- en ruimtelijk ordeningsrecht in het bijzonder. Daarnaast maakt ook de milieucoördinator (ingenieur met specialisatie milieu) en een stedenbouwkundig specialist deel uit van deze dienst en wordt de dienst ondersteund door een administratief medewerkster.

4.9.2.1 Juridische dienstverlening aan de gemeenten

Beschrijving van het takenpakket

De deelnemers maken, naast het traditionele uitgebreide takenpakket van de milieudienst, gebruik van de juridische dienstverlening. Al enkele jaren wordt een belangrijke toename vastgesteld van de gemeentelijke bevragingen van de dienst inzake andere dan louter milieudossiers. Vooral ruimtelijke ordeningsdossiers en algemeen administratiefrechtelijke vragen die rechtstreeks verband houden met de gemeentelijke beleidsdomeinen nemen in frequentie toe. De deelnemers aan IMD kunnen in het kader van de IMD-structuur een beroep doen op de juridische dienst van IOK zowel voor de (telefonische) vraagbaakfunctie als voor de opmaak van schriftelijke juridische adviezen.

De medebewindstaken die aan de gemeentelijke sector worden toevertrouwd, worden niet alleen veel groter, maar tevens zeer complex. Vooral de interactie tussen de verschillende soorten wetgeving met een gemeentelijke inslag blijkt bij gebrek aan een efficiënte en volwaardige ondersteuning voor een juridisch kluwen te zorgen.

De laatste jaren is vooral de dienstverlening inzake ruimtelijke ordening in een stroomversnelling terechtgekomen. De gewijzigde regelgeving is hier niet vreemd aan. Binnen de juridische dienst is het externe takenpakket van 2 van de juristen in grote mate ingenomen door ruimtelijke ordeningsdossiers.

Naast deze evolutie is de belangrijke toename in het kader van betwistingen rond overheidsopdrachten kenmerkend voor 2017. De vernieuwing van de regelgeving die in volle gang is zorgt voor de noodzaak aan juridische ondersteuning. Anderzijds wordt vastgesteld dat ook in deze sector gemeenten meer en meer geconfronteerd worden met bezwaren en rechtsingang. Verwacht wordt dat de sector overheidsopdrachten alleen maar in belang zal toenemen binnen het takenpakket van de juridische dienst. Vaststelling is alvast dat de bijzondere expertise binnen IOK in hoofde van 2 juristen in grote mate wordt bevroegd.

In 2017 nam ook de bevraging rond verbintenissenrecht en ambtenarenrecht toe. Binnen de groep juristen worden ook voor deze sectoren de nodige specialisaties opgebouwd.

Deze verruimde dienstverlening biedt vele opportuniteiten voor de gemeenten, maar vereist binnen de dienst een aangepaste personeelsbezetting.

In 2017 werden 1.252 externe dossiers opgemaakt, hieronder begrepen de adviezen verstrekt in het kader van de pijler milieu van IMD. Daarnaast is ook de vraagbaakfunctie van deze dienst erg belangrijk. Het merendeel van de probleemstellingen wordt immers telefonisch beantwoord. Het takenpakket van de juridische dienstverlening aan de gemeenten kan samenvattend in 3 pijlers worden onderverdeeld.

Juridische dienstverlening in gemeentelijke beleidsdomeinen

Een permanent beschikbaar adviesorgaan inzake het beleidsdomein van de gemeenten vormt het uitgangspunt en ook het kader van het takenpakket van de juridische dienstverlening. De ondersteuning is vaak gericht op de taken in het medebewind dat door de hogere overheden aan de gemeenten wordt toevertrouwd.

Zo beschikken de leden van het team over aanvullende opleidingen en/of bijzondere expertise inzake administratief recht in het algemeen, milieuwetgeving, ruimtelijke ordening en planning, overheidsopdrachten, bevoegdheid en organieke werking lokale besturen in het bijzonder.

In de praktijk wordt binnen het team van de juristen ook gestreefd naar gespecialiseerde taakverdeling binnen de dienst.

Het gunstige synergie-effect van deze vorm van samenwerking zit niet enkel vervat in de kostenverdeling, maar ook in de gezamenlijk verworven expertise.

De opgedane kennis rond complexe dossiers in een bepaalde gemeente komt vaak opnieuw aan bod bij de behandeling van dossiers in andere gemeenten.

De gebundelde kennis wordt ook gehanteerd ten behoeve van de ondersteuning van de Conferentie van Kempense burgemeesters, de conferenties van gemeentesecretarissen en de werkgroepen van milieu- en stedenbouwkundige ambtenaren.

Hoe dan ook wordt binnen de lokale besturen de laatste jaren meer dan vroeger de noodzaak aangevoeld van een permanente juridische ondersteuning bij de opmaak van notulen, het voeren van overheidsopdrachten, het beoordelen van vergunningsaanvragen ...

Met de oprichting van deze intergemeentelijke adviesstructuur als een in house-orgaan van de gemeenten, wordt getracht hieraan tegemoet te komen.

Vlarem milieuvergunningaanvraagdossiers

Sinds 1992 wordt vanuit een multidisciplinaire (juridische en technische) benadering een integrale adviesverlening aangeboden inzake complexe Vlarem-dossiers. Sinds 1992 wordt van deze dienstverlening op een constante wijze gebruik gemaakt.

Toenemende wetgeving in aanverwante sectoren (natuurbehoudsdecreet, integraal waterbeheer, mestdecreet, bodemdecreet, afvalstoffendecreet, ruimtelijke ordening, e.a.) heeft tot gevolg dat de beoordeling van milieuvergunningaanvragen voor een aantal inrichtingen voortdurend complexer wordt.

Binnen de intercommunale milieudienst vraagt de beoordeling van milieuvergunningen dan ook steeds meer een interdisciplinaire aanpak.

Naast een milieutechnische en juridische beoordeling wint de beoordeling van de ruimtelijke impact van een aangevraagde inrichting aan belang. Het verlenen van advies omtrent de meer complexe milieuvergunningaanvragen lijkt in de toekomst te zullen toenemen.

Hierbij dient opgemerkt te worden dat gemeentelijke milieudiensten bij het langdurig onbeschikbaar zijn van personeel of personeelwissels tijdelijk ook nood kunnen hebben aan advies omtrent standaardvergunningprocedures en de meer courante aanvragen. De ondersteuning die hiervoor aan de gemeenten wordt aangeboden, blijft noodzakelijk.

In 2017 werden 180 milieuvergunningaanvragen en natuurvergunningaanvragen behandeld.

Daarnaast werden er nog 57 dossiers inzake milieuhygiënereglementering en bodemsanering opgemaakt.

Stedenbouwkundige vergunningaanvragen

In het licht van de ontvoogding van de gemeenten werd in 2008 gestart met een multidisciplinaire en integrale dienstverlening inzake complexe stedenbouwkundige aanvraagdossiers.

De ontvoogding betekent dat de gemeente autonoom stedenbouwkundige vergunningen en verkavelingsvergunningen kan afleveren zonder het advies van de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar (vroeger gemachtigde ambtenaar).

Om de gemeenten bij te staan bij het autonoom behandelen van de stedenbouwkundige vergunningaanvragen en verkavelingsaanvragen wordt deze specifieke dienstverlening bestendig, waarbij een nauwe samenwerking tussen een jurist en een stedenbouwkundig specialist leidt tot een volwaardig juridisch-technisch stedenbouwkundig advies.

4.9.2.2 Interne juridische dienstverlening

Het dossieroverzicht van de interne juridische dienstverlening van 2017 maakt duidelijk dat deze vorm van adviesverlening ook binnen IOK als een noodzaak wordt aangevoeld. Naast de betrokkenheid bij de grotere dossiers bestaat er eveneens een veelvuldig geconsulteerde vraagbaakfunctie. Uit het overzicht blijkt dat de vraagstelling zeer verscheiden is en dat de dienstverlening tegemoet komt aan alle IOK-diensten.

Zo werden in 2017 325 interne juridische dossiers opgemaakt. In het kader van het milieucoördinatorschap werden daarenboven 3 dossiers geopend.

Daarnaast vormen ook de verslaggeving van het directiecomité en de raad van bestuur en de opvolging van de wettelijke en statutaire bepalingen rond de organisatie en structuur van IOK en IOK Afvalbeheer, belangrijke onderdelen van het takenpakket.

4.9.2.3 Schematisch overzicht dossiers 2017

Tabel 20

	Aantal dossiers
Juridische dossiers	1.252
Juridische dossiers IOK	325
Milieuvergunningaanvragen	180
Milieucoördinatorschap	3
Milieuhygiënereglementering	57
Totaal	1.817

4.9.2.4 Conferentie van Kempense burgemeesters

Ook in 2017 voerde IOK, zoals de voorgaande jaren, het secretariaat van de Conferentie van Kempense Burgemeesters. Deze vergadering wil tussen de burgemeesters, behorende tot de Antwerpse Kempen, op een gestructureerde wijze overleg en informatie-uitwisseling mogelijk maken over gemeenschappelijke projecten of problemen.

Zoals de voorgaande jaren werden een aantal probleemstellingen die alle gemeenten aanbelangen besproken en bestudeerd. Zo werd in 2017 onder meer aandacht besteed aan: de problematiek rond weekendverblijven, het Witboek Beleidsplan Ruimte Vlaanderen, de putwatercampagne, de procedures voor onbewoonbaarheid, de basisbereikbaarheid, de regelgeving centrale verwarmingstoestellen, enkele weggenomen oversteekplaatsen voor fietsers, de PWA-werking, het Agentschap Integratie Inburgering, de wooncel, de geïntegreerde werking tussen gemeente en OCMW, de digitalisering dienst vreemdelingenzaken, de boskaart, de eerstelijnszorg in Vlaanderen, wijkwerken, wegenwerken, de bestrijding van ratten, het project 'Mooimakers', het tekort aan drughulpverlening in de Kempen, de invoering van de omgevingsvergunning, modaliteiten bij het afschaffen van buurtwegen en de oprichting van een Kempense incubatie-en acceleratieorganisatie.

4.9.2.5 Interlokale Vereniging Milieuhandhaving

Op 8 juni 2012 is de Interlokale Vereniging Milieuhandhaving Kempen officieel opgericht, waarbij invulling wordt gegeven aan de decretale verplichtingen van het milieuhandavingsdecreet. De interlokale vereniging is een overlegorgaan waarin 17 gemeenten, 7 politiezones en IOK vertegenwoordigd zijn.

Op vraag van het overlegorgaan worden binnen IOK 3 milieutoezichthouders ingezet. Er werd gekozen voor een multidisciplinair team, waarbij een technisch geschoolde medewerker en 2 juristen worden ingezet en waarbij de nodige administratieve ondersteuning wordt voorzien.

Ook deze dienstverlening is gebaseerd op het principe van kostendelend verlengstuk van de gemeenten, waarbij de gemeenten overgaan tot het gezamenlijk aanwerven van personeel om hun decretale verplichtingen in het kader van het medebewind uit te voeren.

In 2017 zijn er binnen de Interlokale Vereniging Milieuhandhaving Kempen 91 controles uitgevoerd en werden er 88 adviezen verleend, gaande van het in 1ste instantie opmaken en versturen van aanmaningen tot het effectief opstellen van een proces-verbaal.

Het beheerscomité van IVMK adviseerde op 17 oktober 2017 overeenkomstig artikel 20 van de statuten van IVMK tot ontbinding en de integratie van de activiteiten van IVMK in een intergemeentelijke dienstverlening rond handhaving binnen IOK en dit omwille van een aantal redenen:

- Politiezones kunnen op heden participeren (decreet 13 mei 2016 tot wijziging decreet intergemeentelijke samenwerking):

Ten tijde van de oprichting van IVMK werd gekozen voor een interlokale vereniging zonder rechtspersoonlijkheid omdat politiezones niet konden participeren in IOK (een intergemeentelijke vereniging met rechtspersoonlijkheid). Intussen is de regelgeving ter zake gewijzigd. Artikel 10§1 van het decreet van 6 juli 2001 houdende de intergemeentelijke samenwerking, zoals gewijzigd door het decreet van 13 mei 2016, voorziet dat ook politiezones kunnen deelnemen aan een samenwerkingsverband met rechtspersoonlijkheid. De politiezones Heist, Kempen Noord-Oost, Noorderkempen, Geel-Laakdal-Meerhout, Turnhout, Neteland, Balen-Dessel-Mol, Zuiderkempen en Berlaar-Nijlen doen voortaan ook beroep op de dienstverlening van IOK.

- Wens tot bestuurlijke vereenvoudiging:

De beleidsmatige/organisatorische werking van IVMK is in de praktijk enigszins complex. De statuten voorzien bijvoorbeeld een samenkost van het beheerscomité minimum twee keer per jaar. Het is niet evident gebleken telkens het statutair voorziene beslissingsquorum van het beheerscomité te bereiken. Er bestaat bijgevolg een wens tot bestuurlijke vereenvoudiging. Dit kan worden verwezenlijkt door een integratie van de activiteiten van IVMK in IOK vermits er geen beletsel meer bestaat voor politiezones om deel te nemen aan IOK en deze intussen ook allen zijn aangesloten bij IOK.

Daarnaast werden apart een jaarprogramma, een jaarverslag en een begroting voorgelegd aan de gemeenten, terwijl het bestuurlijk en organisatorisch minder complex is om deze documenten te integreren in het ondernemingsplan, het jaarverslag en begroting van IOK zodat dit ook niet steeds apart moet worden geagendeerd en besproken.

- IOK als eengemaakte kostendelende vereniging:

Er kan verwezen worden naar de beslissing van de Dienst Voorafgaande Beslissingen van de FOD Financiën van 3 oktober jl. waarbij IOK wordt gekwalificeerd als zelfstandige groepering/kostendelende vereniging waarbij de diensten van IOK als zelfstandige groepering voor haar deelnemers vrijgesteld zijn van btw, zodat dit besluit ook de rechtszekerheid geeft van btw-vrijstelling voor de kostenbijdragen door de deelnemers voor de diensten, verstrekt vanuit IOK inzake handhaving.

Na de vergadering van het beheerscomité werd het voorstel tot ontbinding en integratie van de activiteiten van IVMK in een intergemeentelijke dienstverlening rond handhaving binnen IOK voorgelegd aan de vennoten.

4.9.2.6 Groepsaankopen

Op verzoek van de bij IOK aangesloten gemeenten, wordt sinds 2014 een dienstverlening aangaande groepsaankopen aangeboden.

IOK treedt hierbij in hoofdzaak op als opdrachtcentrale. Besturen die deelnemen aan de opdrachtcentrale zijn zelf vrijgesteld van het voeren van een overheidsopdrachtenprocedure. Groepsaankopen bieden o.a. schaalvoordelen en efficiëntiewinsten. De afspraken en praktische werking werden geformaliseerd in een 'samenwerkingsovereenkomst groepsaankopen', gesloten tussen IOK en elke deelnemende gemeente. De dienstverlening is betalend voor de deelnemers aan de groepsaankoop.

Volgende groepsaankooptrajecten werden door IOK als opdrachtcentrale gegund in 2017:

- Wegmarkeringen
- Persoonlijke beschermingsmiddelen
- Brandverzekering

Volgende trajecten zijn reeds opgestart in 2017 en zullen gegund worden in 2018:

- Bewakingscamera's
- Verkeersborden en wegsignalisatie

Intergemeentelijke Aankoopdienst

In 2017 werd de Intergemeentelijke Aankoopdienst (IAD) opgericht. Deze is operationeel vanaf 1 januari 2018. IOK of de IAD zal optreden als aankoopcentrale. Besturen die deelnemen aan de IAD zijn vrijgesteld van het voeren van een overheidsopdrachtenprocedure. 20 gemeenten en steden, 2 hulpverleningszones en 2 politiezones maken deel uit van de Intergemeentelijke Aankoopdienst. De met de gemeente verbonden entiteiten, zoals OCMW en AGB, kunnen eveneens deelnemen aan groepsaankopen van IAD.

De dienstverlening van de nieuwe kostendelende vereniging bevat 3 onderdelen:

- Groepsaankopen: er wordt een minimum aantal (minstens 8) groepsaankooptrajecten op jaarbasis uitgevoerd, inhoudelijk samengesteld en bekrachtigd door een stuurgroep. Meer trajecten zijn mogelijk, afhankelijk van complexiteit en herhaling. De aanpak van de aankooptrajecten verloopt op een gelijkaardige wijze als de huidige aanpak, zijnde de aankoopdienst neemt de volledige coördinatie en uitwerking van de groepsaankoop voor zijn rekening waarbij de input van de relevante gegevens wordt geleverd door de deelnemers.
- Lokale aankopen: elk deelnemend bestuur kan voor een bepaald urenpakket per jaar beroep doen op IOK voor de individuele begeleiding bij de totstandkoming van overheidsopdrachten, waarbij de nadruk ligt op de intensieve begeleiding van de relevante onderdelen zoals de opmaak van het bestek, de technische bepalingen, het gunningsverslag, ...

- Lerend netwerk: kennisdeling door samenkomst van de deelnemers. Tijdens deze vergaderingen worden groepsaankooptrajecten vastgelegd en geëvalueerd en worden tevens ervaringen, informatie, tips and tricks over aankopen, bestekken (sjablonen), ... uitgewisseld. Onder andere stimuli voor het lokale aankoopbeleid inzake sociale economie (en duurzaamheid) komen daarbij aan bod, in samenwerking met de Provincie Antwerpen.

Samen met de geïnteresseerde besturen werd een programma voor het eerste werkingsjaar van IAD (2018) samengesteld (9 nieuwe trajecten + 3 herhalingstrajecten):

- Postdiensten
- Multifunctionals
- Kantormateriaal
- Externe dienst preventie en bescherming op werk
- Onderhoudsproducten
- Bouwmaterialen
- Betaaltoestellen en online betaalsystemen
- Brandstoffen in bulk
- Hospitalisatieverzekering
- Maaltijdcheques (herhaling)
- Duurzaam papier (herhaling)
- Strooizout (herhaling)

4.10 Gemeenschappelijke interne Dienst voor Preventie en Bescherming op het Werk

4.10.1 Gemeenschappelijke interne Dienst voor Preventie en Bescherming op het Werk (GiD PBW)

4.10.1.1 Algemeen

In toepassing van de wet op het welzijn opereert de Gemeenschappelijke interne Dienst voor Preventie en Bescherming op het Werk (GiD PBW) voor elk van de aangesloten besturen als de interne preventieadviseur. In samenwerking met de externe preventiediensten waarbij de besturen respectievelijk zijn aangesloten, staat deze elk bestuur bij in zijn opdracht als werkgever om het welzijn van zijn werknemers te behartigen.

De taken en opdrachten zijn reglementair bepaald en behelzen volgende werkerterreinen:

- de veiligheid en gezondheid van de werknemer op het werk;
- de aanpassing van het werk aan de mens;
- de omgevingsfactoren op de arbeidspost, de milieuaspecten inclusief.

Aan de externe preventiedienst worden volgende opdrachten toevertrouwd:

- gezondheidstoezicht vanwege de arbeidsgeneesheer;
- psychosociale risico's.

Deze taakverdeling is vastgelegd in een bij wetgeving voorzien identificatiedocument.

Binnen een algemene beleidsvisie wordt een welzijnzorgsysteem uitgewerkt. Hierin krijgen de respectieve actoren een actieve rol toebedeeld:

- Het bestuur zet de bakens uit en legt doelstellingen, taken, verantwoordelijkheden en middelen vast in een globaal preventieplan met de duurtijd van een legislatuur (2014-2019). Jaarlijks wordt de uitvoering ervan geconcretiseerd en geactualiseerd door middel van een actieplan.
- De hiërarchie zorgt voor de realisatie en waakt erover dat het plan doelmatig is, aangepast aan de eigen noden en specifieke risico's.
- Het overlegcomité volgt het proces mee op en draagt er constructief toe bij.
- De preventieadviseur initieert en begeleidt het gehele proces en staat alle actoren adviserend en ondersteunend bij.

4.10.1.2 Vergunning

Naar aanleiding van lopende aanvragen tot formele uitbreiding van de bestaande vergunning werd een aangepast Koninklijk besluit van vergunning verkregen.

De toelating tot de oprichting van deze gemeenschappelijke interne dienst werd verkregen door het Koninklijk Besluit van vergunning nr. HUA/26350/S/GDSC73ter d.d. 28 september 2016. Dit besluit bepaalt tevens de omvang en werking van de dienst.

4.10.1.3 Wezen van kostendelende vereniging

Deze dienst functioneert als een kostendelend verlengstuk/vereniging, wat inhoudt dat de deelnemende besturen in de schoot van IOK en samen met IOK gezamenlijk expertise verwerven en dus de facto gemeenschappelijk gekwalificeerd personeel aanwerven. Deze vereniging opereert zonder rechtspersoonlijkheid in de schoot van IOK, maar vormt wel een eigen afzonderlijke in house-entiteit met een andere deelnemersstructuur dan IOK en met een eigen boekhouding.

Deze expertise, aangeworven binnen een samenwerkingsverband, biedt belangrijke voordelen inzake schaalvergroting en synergie. Gelet op het wezen van het kostendelende verlengstuk en conform de bepalingen van het K.B. van vergunning, wordt geen prijs per prestatie voorzien, maar wordt een verdeelsleutel gehanteerd op basis van het aantal werknemers (voltijdsequivalenten) opgedeeld volgens functieomschrijving. De bijdrage van de besturen is beperkt tot de terugbetaling van de gezamenlijke uitgaven, zonder dat hierbij winst wordt nagestreefd. Op die manier vormt het kostendelend verlengstuk/vereniging een in house-orgaan van de deelnemende besturen, statutair verankerd op basis van het principe van wederzijdse exclusiviteit.

4.10.1.4 Omvang werkingsgebied

De GiD PBW is de interne preventiedienst voor 73 openbare besturen. Binnen het werkingsgebied van IOK zijn er nog 2 lokale besturen die een eigen interne preventiedienst organiseren. Daarnaast maken ook samenwerkingsverbanden van gemeenten, OCMW's en een autonoom provinciebedrijf deel uit van dit initiatief.

Bijkomend verruimde de GiD PBW haar dienstverlening tot:

- IVA's en EVA's (interne en externe verzelfstandigde agentschappen);
- Verenigingen en vzw's onderworpen aan het decreet van 19.12.2008 op de OCMW's.

Zo kunnen 10.414 voltijdsequivalente werknemers (of 15.283 personen) binnen de aangesloten besturen via deze dienst beroep doen op een eigen interne preventieadviseur.

4.10.1.5 Personeelsbestand

De personeelsinvulling moet, zoals opgenomen in het nieuwe Koninklijk Besluit van vergunning, als volgt worden ingevuld:

- De dienst moet geleid worden door een diensthoofd niveau 1 dat voltijds met deze opdracht zal worden belast.
- Het diensthoofd wordt bijgestaan door preventieadviseurs-titularissen van minstens niveau 2. Hun aantal bedraagt minimaal 1VTE per 1.000 VTE werknemers op de besturen (afgerond naar beneden).

De personeelsploeg wordt nu gevormd door:

- 1 preventieadviseur / diensthoofd - niveau 1 veiligheidskunde;
- 1 preventieadviseur / adjunct-diensthoofd - niveau 1 veiligheidskunde;
- 1 preventieadviseur / stafmedewerker – niveau 2 veiligheidskunde;
- 8 preventieadviseurs - niveau 2 veiligheidskunde;
- 1 secretariaatsmedewerkster - niveau 3 veiligheidskunde.

Om de expertise van de preventieadviseurs op peil te houden en invulling te geven aan de wettelijke opdracht tot bijscholing, werden 427,5 uren opleiding gevolgd. Hierin zijn inbegrepen EHBO basisopleiding en EHBO bijscholing.

4.10.1.6 Bestuursorganen

Voor gemeenschappelijke aangelegenheden en om de nodige coördinatie te verwezenlijken, is er een beheerscomité dat 1-maal per jaar vergadert. Dit beheerscomité is samengesteld uit

1 afgevaardigde per aangesloten bestuur, afgevaardigden van de representatieve vakbonden (gewestelijke secretarissen) en een inspecteur van de FOD Waso (toezichhoudende overheid). Het comité vergaderde op 4 mei 2017. Mevrouw Tine Gielis, burgemeester gemeente Laakdal, is voorzitter.

Dit orgaan is bevoegd voor:

- Financiële zaken betreffende beheer en administratieve organisatie van GiD PBW;
- Het algemene voorkomingsbeleid en de ervoor nodige middelen;
- Aanwijzing, vervanging, verwijdering van een lid van GiD PBW;
- Voorstel toetreding/definitieve toetreding van nieuwe besturen;
- Uitsluiting van een bestuur;
- Ontbinding van de GiD PBW.

Om een vlotte werking mogelijk te maken werd binnen dit comité een dagelijks bestuur aangesteld dat in 2017 op 3 momenten vergaderde.

4.10.1.7 Activiteiten

Volgende cijfergegevens hebben betrekking op het gehele werkjaar 2017 en zijn indicatief te interpreteren. Ze geven immers geen informatie over de omvang en impact van de diverse activiteiten. De beschikbare tijdsinzet verdeelt zich over de besturen in functie van hun grootte en de risico's die specifieke personeelsgroepen inhouden. Die verhouding is dezelfde als deze die de verdeling van de werkingskosten van de dienst over de besturen bepaalt:

- De jaarverslagen 2016 werden voor elk bestuur afzonderlijk en voor de dienst in zijn geheel opgesteld en aan de bevoegde inspectiediensten overgemaakt. Wegens vertraging in het verkrijgen van de informatie, kon het algemeen jaarverslag pas in augustus worden gefinaliseerd.
- Er waren 233 activiteiten voor het opstellen en mee opvolgen van de globale preventieplannen en jaarlijkse actieplannen.
- Er gebeurden 275 prestaties naar aanleiding van arbeidsongevallen. Hierbij werden oorzaken vastgesteld om gepaste preventie maatregelen te adviseren. Voor 9 ongevallen, die voldoen aan de definitie van ernstig ongeval, werd ten behoeve van de inspectie een omstandig verslag opgemaakt.
- Er waren 221 activiteiten betreffende voorbereiding, bijwonen en nazorg voor comités PBW en basisoverlegcomités.
- Er werden 1.009 onderzoeken uitgevoerd waarbij een advies werd opgesteld ten behoeve van het bestuur.
- Er werden 1.674 werkbezoeken of schouwingen uitgevoerd.
- Er werden 875 activiteiten verricht in toepassing van het voorkomingsbeleid (onderzoeken en adviezen betreffende aankopen of huur - indienststellingen).

4.10.1.8 Troeven

De gemeenschappelijke organisatie van de interne preventiedienst maakt het mogelijk om gekwalificeerd personeel voltijds ter beschikking te stellen. Hierdoor wordt kennis gebundeld en specifieke ervaring binnen de openbare sector opgebouwd. Door de unieke positie van de preventieadviseur ten aanzien van bestuur, hiërarchie en personeel is zijn onafhankelijkheid eenduidig en door iedereen erkend. De preventieadviseur opereert niet vanop een eiland. Hij kan immers terugvallen op een groep van collega's om meningen te toetsen en inzichten uit te wisselen. De GiD PBW onderhoudt contacten met externe organisaties en heeft een respectabele draagkracht en enige uitstraling om mee invloed uit te oefenen op de globale welzijnsaanpak binnen de sector.

4.10.2 Cel veiligheid spelterreinen

4.10.2.1 Algemeen

Deze cel startte haar 16de werkjaar. Ze kwam tot stand in uitvoering van het Koninklijk Besluit van 28 maart 2001 betreffende de uitbating van spelterreinen.

De aangesloten besturen worden met volgend takenpakket door deze dienst ondersteund:

- Uitvoeren van een jaarlijkse grondige controle;
- Begeleiden bij het opstellen van onderhouds- en inspectieschema's door eigen personeel;
- Ondersteuning bij het instellen en bijhouden van een logboek;

- Onderzoek (na melding) van ernstige incidenten en ongevallen;
- Begeleiden bij het ontwerpen van nieuwe speelterreinen met opstellen van een risicoanalyse;
- Begeleiden bij het opstellen bestekken voor aankoop van nieuwe speeltoestellen;
- In dienst stellen van nieuwe speeltoestellen en speelterreinen;
- Opstellen van risicoanalyse voor éénmalige, tijdelijke speelterreinen.

4.10.2.2 Wezen van kostendelende vereniging

Ook deze dienstverlening is als in house-orgaan van de gemeenten opgebouwd vanuit de modaliteiten en principes van kostendelend verlengstuk/vereniging, waarbij een gezamenlijk aangeworven personeelslid de gemeentelijke belangen waarneemt. Gelet op het wezen van het kostendelend verlengstuk wordt geen prijs per prestatie voorzien, maar wordt een verdeelsleutel gehanteerd op basis van het aantal speelterreinen en speeleenheden. De bijdrage van de besturen is beperkt tot de terugbetaling van de gezamenlijke uitgaven, zonder dat hierbij winst wordt nagestreefd.

4.10.2.3 Omvang werkingsgebied

In 2017 maakten in totaliteit 22 gemeentebesturen (voor 5 gemeenten ook het OCMW) deel uit van het samenwerkingsverband. Deze besturen beheren in hun totaliteit 3.783 speeltuigen⁶, verdeeld over 689 speelterreinen.

4.10.2.4 Personeelsbestand

Het personeelsbestand is afgestemd op het werkvolume van de periodiek weerkerende taken. Het organigram is als volgt samengesteld:

- 1 veiligheidsdeskundige - specifieke scholing veiligheid speelterreinen - niveau 2 veiligheidskunde;
- 1/5 secretariaat.

4.10.2.5 Activiteiten

De jaarlijkse inspecties werden binnen de voorziene termijnen afgerond. De bevindingen werden telkens met de plaatselijke contactpersonen doorgenomen en resulteerden in een gedetailleerde verslaggeving.

Daarnaast kan worden vermeld dat er:

- 26 adviezen werden gegeven rond specifieke items;
- 25 besprekingen waren over lopende dossiers;
- 12 nieuwe speeltoestellen in dienst werden gesteld;
- voor 22 nieuwe speelterreinen of herinrichting van bestaande speelterreinen een risicoanalyse werd uitgevoerd;
- op aanvraag 13 extra controles werden uitgevoerd;
- 2 opleidingen werden gegeven rond veiligheid speelterrein.

4.10.2.6 Opleiding

Om zijn specifieke expertise te actualiseren met de laatste nieuwe kennis en inzichten volgde de veiligheidsdeskundige de opleidingen die door de sector in 2017 werden georganiseerd.

4.11 Intercommunaal Centrum voor Geweldbeheersing – kostendelend verlengstuk

Tijdens het dienstjaar 2017 werd het Intercommunaal Centrum voor Geweldbeheersing (ICG) door 3.075 mensen van politie-diensten bezocht. Tijdens deze trainingen van het politiepersoneel en huurders van het ICG werden 165.300 patronen afgevuurd. Hierdoor komt het totaal aan geschoten patronen van 1996 tot op heden op 4.519.472 patronen.

⁶ Bij gecombineerde speeltoestellen wordt elke relevante speel functie als een apart speeltoestel beschouwd.

4.11.1 Vergaderlocatie

Het beheerscomité van het ICG vergaderde in 2017 3-maal in het ICG. Er vonden eveneens verschillende cursussen plaats waaronder:

- Training Arrestatie Eenheid Turnhout (AET/OT) (4x)
- Omscholing naar machinepistool (UMP)-(Glock) pistool PZ Mol (2x)
- Omscholing naar machinepistool (UMP)-(Glock) pistool PZ Kempen Noordoost (1x)
- Omscholing naar machinepistool (UMP)-(Glock) pistool PZ Geel (3x)
- Omscholing naar machinepistool (UMP)-(Glock) pistool PZ Turnhout (3x)
- Opleiding agenten (7x)
- Opleiding instructeurs (1x)
- Bijscholing schutters PZ Noorderkempen (1x)
- Bijscholing schutters PZ Zuiderkempen (1x)
- Bijscholing schutters Arrestatie Eenheid Turnhout (AET/OT) (1x)
- Opleiding dijholster PZ Geel (2x)
- Voorbereiding raad van beheer (3x)
- Inhaal oefeningen PZ Mol (1x)
- Werkgroep schietoefeningen referentieperiodes (1x)

4.11.2 Verhuur

In de loop van het jaar werd de schietstand verhuurd aan volgende instanties:

- Federale Politie Antwerpen (CSD)
- Federale Gerechtelijke Politie Turnhout (FGP)

In totaal namen van deze instanties 384 personen aan de opleidingen deel. Er werden 21.670 patronen geschoten.

Tabel 21: Verhuur schietstand in 2017

Instantie	Aantal halve dagen	Aantal hele dagen	Aantal deelnemers	Aantal afgevuurde patronen
CSD	9	6	132	13.050
FGP	19	0	252	8.620

5 Studiedienst

5.1 Beleidsplanning

In 2013 werd het beleidsplan van IOK voor de nieuwe legislatuur 2013-2018 opgemaakt. Kaderend binnen dit meerjarenplan wordt jaarlijks een ondernemingsplan opgemaakt met acties voor het komende jaar.

5.2 Mobiliteit

IOK studiedienst organiseerde in 2017 in samenwerking met provincie Antwerpen 2 bijeenkomsten van het regionaal mobiliteitsoverleg. Volgende thema's stonden centraal: werking van AWV en lessen uit de fietsbarometer.

IOK organiseerde in 2016 op vraag van de Conferentie van Kempense burgemeesters een bevraging over wegenwerken van enige omvang en met streekrelevantie die de gemeentebesturen hebben neergelegd bij AWV. Op basis van de resultaten van deze bevraging en in overleg met een werkgroep van experts werd een prioriteitennota van wegenwerken opgemaakt. Deze prioriteitennota vormde de basis voor een overleg in de zomer van 2017 tussen een delegatie van de Conferentie van Kempense burgemeesters/Streekplatform Kempen en AWV Antwerpen. Tijdens dit overleg werden onder meer de Kempense wegenwerkprojecten overlopen en werden afspraken gemaakt over communicatie en samenwerking. Eind 2017 vond een vervolgoverleg plaats, specifiek

gericht op de bespreking van Kempense dossiers rond fietsinfrastructuur. Ter voorbereiding werden alle fietsdossiers in samenspraak met de gemeentebesturen geactualiseerd. Ook op de agenda stonden de dossiers over het stedelijk plateau Turnhout en de stationsomgeving Herentals.

Ook besprak een delegatie van de Conferentie van Kempense burgemeesters en IOK in juni 2017 de samenwerking rond dossiers wegenwerken met de afdeling Vastgoedtransacties en de dienst patrimonium- en grondbeheer van AWV Antwerpen. Deze bespreking resulteerde in een aantal concrete aanbevelingen om samen de bestaande knelpunten weg te werken en de samenwerking efficiënter te laten verlopen.

De studiedienst volgde ook van nabij de dienstverlening m.b.t. het personenvervoer per spoor en de ontwikkelingen m.b.t. het nieuwe investeringsplan van NMBS en Infrabel. In 2015 werd de Kempense spoorstrategie geactualiseerd in het licht van het nieuw op te stellen meerjarenplan van NMBS en Infrabel. Dit resulteerde in een globale visie op het Kempense spoorvervoer met een rubricering van de projecten conform het gevoerde beleid bij de spoorwegmaatschappijen. In functie van de uitvoering van prioritaire acties uit deze Kempense spoorstrategie (stationsomgeving Herentals, dienstverlening station Turnhout) werd in 2017 een onderhoud voorbereid met Infrabel en NMBS. Dat onderhoud vond plaats in februari 2018.

In 2016 is in opdracht van de Vlaamse regering een grensoverschrijdend haalbaarheidsonderzoek opgestart voor een nieuwe spoorverbinding tussen de metropoolregio Rijn-Ruhr en de haven van Antwerpen (Haarbaarheidsonderzoek Rijn-Ruhr-Rail Connection (3RX)). IOK volgde de voortgang van deze studie op en heeft de eigen studie 'Voorwaardenscheppend kader ingebruikname IJzeren Rijn voor de Kempen' die werd afgerond in 2010, onder de aandacht gebracht. Begin 2018 werd de 3RX-studie afgerond. De resultaten van de IOK-studie werden hierin opgenomen.

Verder heeft IOK ook de dienstverlening van De Lijn opgevolgd in functie van het nieuwe beheersplan van De Lijn en de hervormingen volgens het principe van basisbereikbaarheid. Er werd een infosessie georganiseerd voor de lokale besturen over de vervoerregio met een toelichting over de stand van zaken van de 4 lopende pilootprojecten in de proefregio's.

5.3 Lokaal woonbeleid – Kempens Woonplatform

Op basis van het Vlaamse subsidiekader d.d. 21 september 2007 ter ondersteuning van het lokaal woonbeleid, ging in november 2009 het project Kempens Woonplatform van start. Binnen dit subsidiekader kon op een Vlaamse tussenkomst gerekend worden voor maximaal 9 jaar.

Momenteel wordt ondersteuning in het lokaal woonbeleid geboden aan 23 gemeenten. Het team van Kempens Woonplatform heeft zich de voorbije jaren verder verdiept in woongerelateerde thema's en biedt zo een tweedelijns-ondersteuning aan de huisvestingsambtenaren en/of ambtenaren van de bouwdienst van de deelnemende gemeenten. Deze gemeenten kunnen rekenen op een vast aanspreekpunt bij Kempens Woonplatform. Voor de effectieve uitvoering van bepaalde activiteiten van Kempens Woonplatform wordt nauw samengewerkt met de multidisciplinaire expertise die aanwezig is binnen IOK.

In 2017 spitste de werking van het Kempens Woonplatform zich toe op volgende pijlers:

- Een gemeentelijke beleidsvisie ontwikkelen op het vlak van wonen:
 - Er werd verder uitvoering gegeven aan de acties van de gemeentelijke woonplannen.
 - Daarnaast werd ondersteuning geboden aan de betrokken ambtenaren via algemene mailings, gemeentespecifieke mailings en infomomenten.
- Het lokaal woonoverleg organiseren:
 - Het lokaal woonoverleg kwam zo'n 2 à 3 keer samen in 2017. Daarnaast zaten de betrokkenen van gemeente en OCMW nog verschillende keren samen in functie van het uitvoeren van het actieplan, besprekingen in het kader van woningkwaliteit
 - Het kaderbesluit sociale huur biedt gemeenten de mogelijkheid lokale accenten te leggen in het toewijzingsbeleid van sociale huurwoningen. Ook in 2017 ondersteunde Kempens Woonplatform diverse gemeenten bij het opmaken of aanpassen van een lokaal toewijzingsreglement.
- Gestructureerde basisinformatie inzake huisvesting aanbieden aan de inwoners:
 - De gemeentelijke ambtenaren en de medewerkers van het OCMW vervullen een belangrijke taak in het aanbieden van woongerelateerde informatie aan de inwoners, waarbij Kempens Woonplatform een belangrijke vraagbaakfunctie vervult.

- De website van het Kempens Woonplatform werd geactualiseerd en er werden op regelmatige basis artikels rond wonen uitgewerkt, die opgenomen werden in de gemeentelijke infobladen en/of op de gemeentelijke websites.
- In 2017 werden diverse infomomenten georganiseerd die telkens op een goede opkomst konden rekenen.
- Taken uitvoeren gericht op de verbetering van de kwaliteit van het patrimonium:
 - Tijdens het voorbije jaar voerde elke gemeente de wettelijke procedures uit inzake woningkwaliteit (het ongeschikt en onbewoonbaar verklaren van woningen, overbewoning, verwaarlozing ...). Vanuit Kempens Woonplatform werd ondersteuning geboden bij de vooronderzoeken en de woningonderzoeken met het oog op het opheffen van besluiten tot ongeschikt- en/of onbewoonbaarheid van een woning.
 - Daarnaast gaf elke gemeente uitvoering aan het actieplan woningkwaliteit (met onder meer infosessies verhuurders, invoeren premies, normen woningkwaliteit ...).
 - Met de hulpverleningszone Kempen werd een afsprakenkader uitgewerkt voor brandweer- en ambulance-interventies met betrekking tot woningkwaliteit. De procedure resulteerde intussen al in enkele mooie voorbeelden van samenwerking tussen de hulpverleningszone en de gemeentebesturen.
 - Kempens Woonplatform is ook nauw betrokken bij diverse subsidieprojecten rond woningkwaliteit (energiewaarde, woningkwaliteitsverbetering private huurwoningen, woonmeter, huisvesting seizoensarbeiders ...).
- Grond- en pandenbeleid met het oog op betaalbaar wonen:
 - De haalbaarheid van het opgelegde bindend sociaal objectief wordt nauwgezet opgevolgd vanuit het lokaal woonoverleg. Gemeenten die een sociaal woonbeleidsconvenant kunnen afsluiten, kunnen rekenen op de nodige ondersteuning vanuit Kempens Woonplatform.

In de zomer van 2016 werd een nieuw Vlaams subsidiekader goedgekeurd waardoor Vlaamse subsidies mogelijk blijven tot 31 december 2019 (mits goedkeuring van een nieuw dossier). Concreet kan Kempens Woonplatform een nieuwe aanvraag indienen voor de periode van 1 november 2018 tot en met 31 december 2019. Hiertoe werden in 2017 al de nodige bilaterale besprekingen gevoerd met de gemeenten, hetgeen resulteerde in een principiële beslissing tot deelname vanuit 24 gemeenten. Er werd ook beslist om Kempens Woonplatform op te splitsen in een noordelijke en een zuidelijke werking. Eind 2017 werd het ontwerp-dossier reeds een 1ste keer formeel doorsproken met Wonen-Vlaanderen in aanwezigheid van alle gemeenten.

5.4 Lokale tewerkstelling

Zoals de voorgaande jaren bood de studiedienst in 2017 ondersteuning aan lokale besturen aangaande lokale tewerkstelling. Er werd daarbij vraaggericht gewerkt. De studiedienst participeerde aan het veldwerkeroverleg voor de regisseurs sociale economie van de subregionale clusters. Dit overleg wordt 3 tot 4-maandelijks georganiseerd door het Streekplatform Kempen, in samenwerking met Welzijnszorg Kempen en IOK.

Naar aanleiding van de vele vragen rond het nieuwe concept wijk-werken werd er een info- en zomsessie georganiseerd. Naast informatie over de krijtlijnen van het nieuwe decreet wijk-werken de rol van VDAB en mogelijk organisatievormen, werden ook workshops georganiseerd over de concrete invulling van het wijk-werken en de toekomst van de PWA vzw's.

De studiedienst bereidde samen met provincie Antwerpen ook een nieuw platform voor rond duurzaam aanbesteden. De provincie sloot daartoe in 2017 een raamakkoord af rond intervisie en collectieve ondersteuning bij duurzame aanbestedingen. Bedoeling van het platform is onder leiding van een expert bestekken in opmaak te bespreken in functie van een duurzaam aankoopbeleid. Voor de Kempen zal dit platform aansluiten op het lerend netwerk van de Intergemeentelijke Aankoopdienst van IOK die in 2018 van start gaat.

5.5 Sociaal-economische gegevens

Het blijft voor de studiedienst een belangrijke opdracht om socio-economische gegevens te verzamelen en te actualiseren. Dataverzameling en -analyse vormen immers de basis van een goede beleidsvoorbereiding. IOK studiedienst wil hierbij niet uitputtend en academisch werken, maar zeer duidelijk beleidsgericht.

In het licht hiervan werd in het verleden een databank met gemeentelijke gegevens uitgebouwd. Deze databank werd ook in 2017 verder geactualiseerd door het opvragen of downloaden van

gegevens bij diverse instanties (FOD Economie ...). Voor concrete studieopdrachten werden ook de gemeentelijke administraties aangezocht om bepaalde gegevens te verfijnen en aan te vullen. Deze gegevens kunnen steeds met GIS gerelateerd worden om ze grafisch voor te stellen.

5.6 Informatievoorziening

IOK wil de Kempense gemeentebesturen zoveel mogelijk informatie geven over haar activiteiten. De studiedienst werkte zeer actief mee aan deze informatievoorziening.

Ook specifieke vragen in verband met cijfergegevens van de Kempen werden door de studiedienst behandeld. Daarnaast werden zowel de dossiergebonden als de algemene contacten met de gemeenten onderhouden.

Infomagazine

De kracht van de communicatie van IOK ligt in een regionale focus. De inhoudelijke relevantie of het antwoord op de vraag 'what's in it for me?' is een must. Daarom worden in het infomagazine maximaal verhalen en getuigenissen in beeld gebracht die inspirerend kunnen werken voor lokale bestuurders of streekorganisaties.

Online communicatie

In 2017 bezochten er maandelijks gemiddeld 13.643 mensen www.iok.be. Ook in 2017 werd ingezet op het gebruik van sociale media. De twitterpagina van IOK en IOK Afvalbeheer werd actief gebruikt. Vooral de interactie en wisselwerking met berichtjes van gemeenten en andere stakeholders creëert een meerwaarde. Eind 2017 had de twitteraccount meer dan 741 volgers. In 2017 werden er 243 tweets gestuurd. Sinds de start in september 2013 waren dat er 1.454.

Sinds 2013 is er een extranet ter beschikking van bestuurders en gemeentelijke diensten. Via dit extranet kunnen beleidsdocumenten, dossiers en informatie gedeeld worden met deze betrokkenen. Het extranet bevat ook een fotodatabank met foto's die vrij kunnen gebruikt worden in gemeentelijke publicaties.

Pers

De perscontacten worden onderhouden vanuit de studiedienst. Voor de externe (en interne) communicatie wordt een jaarplanning gemaakt. Dit vormt een leidraad voor de publicaties, website en persberichten. Projecten worden getoetst aan hun nieuwswaarde en vervolgens gecommuniceerd met de pers.

5.7 Onderwijs

5.7.1 Pedagogisch Vormingsinstituut voor de Kempen

IOK fungeert als inrichtende macht voor het Pedagogisch Vormingsinstituut voor de Kempen (PVK).

In 1971 werd het Pedagogisch Vormingscentrum voor de Kempen erkend door het toenmalige Ministerie van Nationale Opvoeding en Nederlandse Cultuur als Hoger Instituut voor Opvoedkunde (HIVO), en daarmee als instantie die diploma's kan uitreiken voor langlopende opleidingen voor leerkrachten uit het basis- en secundair onderwijs.

Vanaf januari 2006 werd het PVK bijkomend erkend door de diensten van de VDAB als opleidingsverstrekker. Dit maakte het mogelijk dat inschrijvingsgelden voor de langlopende opleidingen ook betaald konden worden door de cursisten met de opleidingscheques van de Vlaamse overheid. Dit werkte drempelverlagend naar instap in de opleiding. In maart 2015 kwam hier echter een einde aan. Voor hooggeschoolden (Bachelorniveau) werd het onmogelijk om opleidingscheques te verkrijgen behalve in het kader van een VDAB-loopbaanbegeleidingstraject. De invloed van deze maatregel bleek beperkt te zijn. Bij bevraging bij de cursisten werd aangegeven dat zij de opleiding waarderen en willen volgen ondanks de hogere persoonlijke kost.

De verschillende HIVO's in Vlaanderen zijn in 2008 een samenwerkingsverband aangegaan. Hierdoor ondersteunt het Ministerie van Onderwijs elk HIVO met een beperkte subsidiëring. Het PVK, samen met de andere HIVO's, krijgt hier de mogelijkheid om de inhoudelijke werking verder te versterken. Jaarlijks wordt dit door het Departement Onderwijs opgevolgd en geëvalueerd via een specifiek jaarverslag i.v.m. de DHOS-opleiding.

Van begin jaren 1970 tot 1999 richtte het Pedagogisch Vormingsinstituut voor de Kempen de cursus Remedial Teaching in. Een wijziging in de regelgeving maakte een omvorming naar een Voorgezette

Opleiding Zorgverbreding en Remediërend Leren (VOZO) noodzakelijk. Vanaf 1 september 1999 werkten de Katholieke Hogeschool Kempen, departement lerarenopleiding Turnhout, en het PVK dan ook samen voor deze Voortgezette Opleiding Zorgverbreding en Remediërend Leren. De samenwerking tussen beide partners gaat door wanneer de voortgezette opleiding op 1 september 2004 omgevormd wordt tot de bachelor-na-bacheloropleiding Zorgverbreding en Remediërend Leren van de Katholieke Hogeschool Kempen. In december 2009 werd de samenwerkingsovereenkomst tussen PVK-IOK en de Katholieke Hogeschool Kempen herzien en geactualiseerd. Dit kreeg verder vorm doordat een PVK-secretaris deel ging uitmaken van het opleidingsteam dat de Banaba Zorg en Remediërend leren begeleidt. Daarnaast nam de Werkgroep Onderwijs die het PVK begeleidt de functie op van resonansgroep voor de Banaba-opleiding. Jaarlijks wordt de samenwerkingsovereenkomst stilzwijgend verlengd tussen IOK/PVK en de intussen omgevormde KHK tot Thomas More Kempen.

Het PVK organiseert ieder jaar vormings- en nascholingsactiviteiten voor leerkrachten uit het basisonderwijs, secundair onderwijs en buitengewoon onderwijs. Voor 2017 werd het aantal vormingsavonden behouden op 4. Daarnaast werd een specifieke vorming ingericht voor directies in het onderwijs en een vorming binnen de Wakannekik-werking rond breed evalueren.

In 2013 werd het Kempens Platform van schepenen met onderwijsbevoegdheid opgericht. In 2017 werd dit platform verbreed tot zowel schepenen als ambtenaren onderwijs. Tijdens de bijeenkomsten worden de actuele evoluties in het onderwijs geagendeerd.

Verder blijft de werking van het PVK gericht op de specifieke noden van het onderwijsveld in de Kempen en ondersteunen we initiatieven in deze richting.

5.7.1.1 Opleidingen

Hoger Opvoedkundige Studiën

Deze opleiding wordt door het PVK georganiseerd en is erkend door het Ministerie van Onderwijs.

Het getuigschrift (GHOS) en het diploma (DHOS) worden respectievelijk behaald na 2 en 3 jaren studie en na het slagen in de evaluatie van de 2 en 3 jaren. Naast de zelfstudie van de cursisten spreken we hier over een opleiding tot 450 contacturen in 3 jaar. Naar inhoud toe wordt getracht de initiële lerarenopleiding aan te vullen, te verdiepen en wordt er met de cursisten gereflecteerd op nieuwe inzichten en ontwikkelingen. Sleutelwoorden zijn hier visie, meesterschap en leiderschap.

De bestaande opleiding wordt stap voor stap en continu omgevormd. De doelstelling is om, nog meer dan in het verleden, een kwalitatief sterke opleiding aan te bieden die aansluit bij de hedendaagse ontwikkelingen in het onderwijs. We willen immers leerkrachten en beleidsverantwoordelijken in het onderwijs sterker maken. Daarnaast willen we die mensen die niet kiezen voor een volledige opleiding toch de mogelijkheid geven om aparte moduleonderdelen van de opleiding te volgen. Het wordt zo een open opleiding waar je gericht volgens je specifieke vraagstelling een antwoord kan vinden voor je noden als onderwijsgevende. De cursisten worden op vraag beoordeeld. Na evaluatie ontvangen zij een creditattest. Bij loutere deelname blijft dit beperkt tot een deelnameattest.

Enkele krachtlijnen zijn:

De opleiding is in 3 modules ingedeeld waardoor men jaarlijks kan instappen. Naast de kernmoduleonderdelen die door elke cursist gevolgd moeten worden, zijn er keuzeactiviteiten. Zo kan beter ingespeeld worden op de verschillende interesses van de cursisten. De vormingsmomenten die het PVK inricht worden opgenomen in de opleiding als keuzeactiviteiten.

De focus voor 2017 lag (in opvolging van de werking in 2016) in de hervorming van het eindwerk, dat voortaan o.w.v. de impact op het leerproces, gespreid zal worden over 2 opleidingsjaren. In het 2de jaar wordt dan ook consequent een deelmodule 'bronnenonderzoek' ingelast.

Verder werd de systematiek van de evaluaties grondig aangepast in het academiejaar 2016-2017 met vooral de nadruk op gerichte feedback om het leerproces van de cursisten te ondersteunen.

De opleiding richt zich tot leerkrachten van alle niveaus met differentiatie naar kleuter-, lager en secundair onderwijs.

Aan het einde van het academiejaar 2016-2017 behaalden 7 cursisten het diploma (DHOS) en 8 cursisten het getuigschrift Hogere Opvoedkundige Studiën (GHOS).

In het academiejaar 2017-2018 volgen 15 cursisten de volledige opleiding van 3 jaar (minimaal 375 contacturen). Hierbij is het grootste gedeelte actief in het basisonderwijs. Verder zijn er nog 12 deelnemers die één of meerdere moduleonderdelen van de opleiding volgen.

Vanuit de beleidsnota van de minister van onderwijs werd door het departement onderwijs in november 2015 een evaluatie gestart van de verschillende HIVO's in Vlaanderen. Dit werd opnieuw opgenomen in het voorjaar 2016 en voortgezet in 2017. Visieontwikkeling en uitbouw van kwaliteitszorg zijn onder meer thema's. Vanuit het HIVO-overleg werd een projectvoorstel ingediend aan de UA Antwerpen i.f.v. evaluatie van de opleiding. Dit voorstel werd echter niet weerhouden.

In het kader van de samenwerking met Thomas More - departement lerarenopleiding gaan de sessies voor deze opleiding door in de gebouwen van Thomas More Kempen in Turnhout.

Banaba (bachelor na bachelor) Zorgverbreding en Remediërend Leren

Daarnaast werkt het PVK ook samen met Thomas More Kempen om de banaba-opleiding voor zorgleerkrachten te realiseren.

Deze opleiding richt zich zowel op zorgcoördinatoren en zorgbegeleiders als op leerkrachten en directies basisonderwijs en secundair onderwijs die een beter inzicht willen verwerven in het uitbouwen van een zorgbeleid op school. IOK ondersteunt deze opleiding onder meer via de werkgroep onderwijs van het PVK.

5.7.1.2 Initiatieven

Vormingsavonden

Elk jaar richt het PVK vormingsavonden in voor leerkrachten, ouders en CLB-medewerkers, met als doelstelling nieuwe ontwikkelingen en inzichten in het pedagogisch-didactisch handelen bij kinderen of jongeren met specifieke noden te behandelen of brede, vernieuwende inzichten in onderwijs of

opvoeding door te geven. In het kader van de samenwerking met Thomas More Kempen gaan deze avonden door in de gebouwen van Thomas More Kempen in Turnhout.

Op het programma stonden:

- 30 januari 2017 Hoe meertaligheid verkennen en benutten in je eigen lespraktijk? - Anouk Van Der Wildt, onderwijsondersteuner Entiteit Onderwijscentrum Brussel.
Doelgroep: Leerkrachten kleuteronderwijs en lager onderwijs en 1ste graad secundair, gewoon en/of buitengewoon onderwijs
- 6 februari 2017 Moetivatie of motivatie? - Nathalie Aelterman, UGent
Doelgroep: Leerkrachten, directies, leerlingbegeleiders, zorgcoördinatoren uit kleuter, lager en secundair onderwijs
- 13 februari 2017 Een groot geheim in een klein hoofdje. Lieve Swinnen – kinder- en jeugdpsychiater
Doelgroep: Leerkrachten kleuter- en lager, gewoon en buitengewoon onderwijs, CLB-medewerkers, ouders
- 20 februari 2017 Zelfzorg bij leerkrachten en directies. Annemie Wolfs – docente lerarenopleiding Thomas More, coach
Doelgroep: Leerkrachten en directies in alle onderwijsniveaus en –vormen

De overgrote meerderheid van de ongeveer 600 inschrijvingen betreft mensen uit het onderwijs (leerkrachten uit kleuter-, lager, secundair en buitengewoon onderwijs, directies, zorgleerkrachten, GON-begeleidsters, opvoedsters, CLB-medewerkers, studenten en medewerkers Thomas More) en daarnaast ook enkele ouders.

De deelnemers zijn in grote meerderheid professioneel actief in de IOK-regio. Dit geeft aan dat de doelgroep goed wordt bereikt. De avonden werden door de deelnemers als zeer positief ervaren. Uit de verwerking van de evaluaties door de deelnemers bleek dat een gemiddelde waardering van 3,8 op 5 werd gehaald, wat zeker een goede score is.

- 30 november 2017 Hoe overleef je je directeurschap? – Annemie Vandoninck, directie basisschool en auteur van het boek “Survival kit voor de schoolleider”. Ze is tevens oud-cursiste van de DHOS-opleiding.
Doelgroep: Directies van basis- en secundair onderwijs

Ook deze avond werd positief geëvalueerd door de groep van een 30-tal directeurs.

Wakkanekik

De begeleidende werkgroep besliste om de werking stop te zetten hoewel heel wat scholen interesse hadden voor het project. De financiële last werd immers te groot. De werking werd afgesloten met een laatste vorming.

10 januari 2017 Breder evalueren - Jurn Van den Meerssche van VLAJO. De 60 deelnemers evalueerden deze vorming positief.

Flankerend Onderwijsbeleid

Het flankerend onderwijsbeleid, waarbij de gemeenten hun regierol kunnen opnemen om het onderwijs in hun gemeente te begeleiden en te bevorderen, was ook in 2017 één van de topics die PVK opvolgde. Het PVK nam deel aan het overleg FLOB Kempen, georganiseerd door de provincie Antwerpen.

Ondersteuning gemeenten

Verder blijft PVK initiatieven nemen om de gemeenten te ondersteunen betreffende onderwijsmateries. In 2013 werd het Kempens platform van schepenen met onderwijsbevoegdheid opgericht, sinds 2017 kunnen ook de ambtenaren onderwijs hieraan participeren.

Dit Kempens platform heeft een dubbele doelstelling. Enerzijds wil PVK via dit platform informatie geven over belangrijke thema's voor onderwijs en ze bespreekbaar maken. Anderzijds wil PVK ook de schepenen en ambtenaren onderwijs een overlegmoment geven waar ze in intervisie vragen of problemen kunnen bespreken.

Er vonden in 2017 2 bijeenkomsten plaats over:

- Deeltijds kunstonderwijs en het nieuwe decreet vanaf 1 september 2018;
- Ondersteuningsmodel M-decreet met consequenties voor de gemeenten als inrichtende macht en voor de scholen.

De aanwezige schepenen en ambtenaren evalueerden dit ontmoetingsmoment als positief.

We merken dat een bijeenkomst van het Kempens Platform onderwijs enerzijds gemeenten de kans geeft om belanghebbenden binnen de gemeente mee te informeren, en anderzijds is er de kans om extra informatie te delen. Zo werd vanuit IOK de projectwerking rond energiezuinige scholen aangebracht en informeerde de provincie over haar werking rond flankerend onderwijsbeleid.

5.7.1.3 Positionering en eigenheid van het Pedagogisch Vormingsinstituut voor de Kempen

PVK doorloopt continu het proces waarbij de visie, uitgangspunten en doelstellingen van PVK in beschouwing werden genomen. Uit het proces blijkt dat PVK een belangrijke rol te vervullen heeft: enerzijds in het verstrekken van vorming via aparte initiatieven of langdurige opleidingen – gericht op versterking van het onderwijs in de Kempen, anderzijds in het gericht ondersteuning geven op gemeentelijk niveau.

We merken echter ook dat het PVK soms nog te weinig gekend is bij de onderwijsactoren in de Kempen. In 2017 werd daarom extra ingezet op bekendmaking via verschillende kanalen. Folders werden vernieuwd, de website werd gebruiksvriendelijker gemaakt, bekendmaking via mailings werd uitgebreid en de PVK-werking werd voorgesteld op onderwijsraden en onderwijsoverleg op stedelijk niveau: Herentals, Turnhout, Mol. In Hoogstraten werd PR-materiaal verspreid via het onderwijsoverleg.

5.7.2 Intercommunaal examen

In 2017 vond in de Kempense lagere scholen de 50ste uitgave plaats van het intercommunaal examen. Niet alleen het 'gouden jubileum' maar ook de focus op het leergebied muzische vorming maakte het tot een bijzondere editie. Geen traditioneel examen met punten zoals de voorbije 49 jaren. Wel een innoverende IOK-toets met activiteitenreeksen per leerjaar die de leerlingen aanzetten tot creativiteit en samenwerking. De toonmomenten in de scholen lieten zien dat de Kempense leerlingen op een artistieke manier gestalte hebben gegeven aan de opdrachten.

55 lagere scholen uit 24 gemeenten namen deel aan dit examen. Daarmee werkten in totaal 9.624 leerlingen van het 1ste tot en met 6de leerjaar gedurende 3 maanden intensief rond muzische vorming aan de hand van een activiteiten aanbod dat per leerjaar werd opgesteld door een werkgroep van deskundigen van het basisonderwijs. Het sociale leeraspect kreeg daarin een bijzondere plaats. De afrondende activiteit was een toonmoment waarop de leerlingen hun creatieve realisaties door medeleerlingen en/of ouders lieten bewonderen.

Aan de hand van de activiteitenreeksen wilde IOK aan de leerkrachten materiaal en ideeën aanreiken om hun lessen muzische vorming inhoud en gestalte te geven. Zoals voorgaande edities maakte IOK ook een reader met didactische suggesties om de scholen vooruit te helpen in hun dagelijkse werking voor het leerdomein muzische vorming. Naast de uitgebreide reader werd ook een presentatie aangeboden waarmee de directies hun personeelsvergadering kunnen stofferen. Daardoor stond niet het examen zelf centraal, wel hoe de school rond het leergebied kan werken (i.f.v. de leerdoelen). Het is dus uiterst belangrijk wat de school met de verwerkte gegevens doet. En dit in het belang van de kwaliteit van het onderwijs en de Kempense leerlingen.

Tabel 22: Overzicht aantal deelnemers per jaar

Jaar	Aantal deelnemende leerlingen
2012	9.729
2013	9.791
2014	9.776
2015	9.428
2016	9.064
2017	9.624

5.8 De Lilse Bergen vzw

De exploitatie van het recreatiedomein De Lilse Bergen, waarvan IOK, de gemeente Lille en de provincie Antwerpen de partners zijn, kende in 2017 een minder goed resultaat door de weersomstandigheden in het hoogseizoen.

Op het vlak van de met de camping gerelateerde ontvangsten werd een status quo genoteerd. Met betrekking tot de dagrecreatie kende het bezoekersaantal in vergelijking met 2016 een daling van het bezoekersaantal. In totaal telde het domein 90.263 bezoekers. Daarnaast bezochten 21.348

sportievelingen het domein in het kader van sportdagen en 48.243 bezoekers in het kader van diverse evenementen.

De nodige inspanningen werden geleverd om het investeringsprogramma af te werken. Op de camping werd vooral de verhuurcapaciteit gemoderniseerd met de vernieuwing van 2 stacaravans. Tevens werd het aantal kampeerautoplplaatsen uitgebreid.

6 Streekplatform Kempen vzw

Op 11 april 2016 werd het nieuwe samenwerkingsverband vzw Streekplatform Kempen opgericht, dit in opvolging van RESOC Kempen. In december 2015 heeft de Vlaamse overheid een ESF-oproep gelanceerd om het streekbeleid in Vlaanderen te versterken door actiegerichte samenwerkingsverbanden te financieren. Het Streekplatform Kempen heeft op deze oproep ingetekend en goedkeuring verkregen voor een ESF-project van 1 augustus 2016 tot 31 juli 2019.

Met het Streekplatform Kempen verbinden de 29 Kempense lokale besturen, provincie Antwerpen, politieke partijen, sociale partners en regionale stakeholders zich in een actiegericht netwerk dat de sociaaleconomische streekontwikkeling versterkt. Het Streekplatform Kempen werkt op de 5 speerpunten van het Streekpact Kempen:

- Ondernemen, innoveren en internationaliseren
- Leren en Werken
- Welzijn en zorg
- Ruimte om te ondernemen en mobiliteit
- Groene en duurzame Kempen

Daarnaast is er ook een regionale werking rond Nucleair Veilige Kempen.

De acties zijn beschreven in het ESF-projectplan van het Streekplatform Kempen.

Voor elk van de 5 actiedomeinen zijn trekkers aangeduid en is een governance op maat ontwikkeld. De trekker is verantwoordelijk voor de coördinatie van de uitvoering van het projectplan. Hij doet dit samen met een projectgroep van stakeholders.

IOK is trekker van de pijler 'groene en duurzame Kempen' (in samenwerking met Rurant) en de pijler 'ruimte om te ondernemen en mobiliteit' (in samenwerking met de provincie Antwerpen).

De acties onder de pijler groene en duurzame Kempen worden gecoördineerd door het duurzaamheidsteam van IOK en kaderen binnen het streekproject Kempen2020. Voor realisaties binnen deze pijler verwijzen we naar het hoofdstuk over het streekproject Kempen2020. Volgende actieclusters zijn opgenomen onder deze pijler:

- *Geothermie en warmtenetten (trekker: IOK)*
Het doel is de uitrol van geothermische toepassingen en warmtenetten in de Kempen om een transitie naar hernieuwbare warmte te genereren.
- *Collectieve wijkrenovaties (trekker: IOK)*
Deze actiecluster heeft als doel de renovatiegraad op lokaal (wijk)niveau te laten stijgen en de energie-efficiëntie van gerenoveerde wijken te verhogen via bottom-up netwerken. Het Interreg-project 'Sustainable houses in an inclusive neighbourhood' (SHINE) zorgt voor de opstart van duurzame wijkrenovaties in onze regio.
- *Energie Conversie Park (trekker: IOK Afvalbeheer)*
Het Energie Conversie Park wil het aandeel hernieuwbare energie verhogen door de valorisatie van energie uit GFT-afval. Het park fungeert als demoproject voor de vergistingssector en zorgt voor de uitbouw van een kennisplatform.
- *Energie uit hout/ biomassa (trekker: IOK)*
Hout dat vrijkomt uit het beheer van landschap en bos alsook korte omloophout inzetten voor duurzame lokale energie en valorisatie van deze houtige biomassa tot een lokale klimaatneutrale energiebron is het doel van deze actiecluster.
- *Klimaatscholen (trekker: IOK)*
Klimaatscholen heeft als doel scholen te begeleiden zodat hun energieverbruik effectief daalt en het comfort voor de gebruikers stijgt. Scholen krijgen hiervoor ondersteuning in de vorm van technische en educatieve begeleiding.
- *Klimaatacties in bedrijven (trekker: VOKA, intermediaire rol voor IOK)*
Bedrijven overtuigen van de meerwaarde om hun patrimonium energiezuiniger te maken is de doelstelling binnen deze actiecluster. De organisatie van infosessies voor zowel bestaande als

nieuwe bedrijven in onze regio is hierbij de belangrijkste actie. Daarnaast wordt er continu gewerkt aan de uitbreiding van het Kempen2020-partnerschap om samen met een zo breed mogelijk partnerschap werk te maken van de -20% reductiedoelstelling.

– *Klimaatacties in zorg (trekker: IOK)*

Technische begeleiding kan ervoor zorgen dat het energieverbruik van ziekenhuizen en rusthuizen significant daalt. In 2016 werd een partnerschap opgebouwd bestaande uit alle Kempense ziekenhuizen en relevante partnerorganisaties.

– *Agroklimaatacties (trekker: Rurant, intermediaire rol voor IOK)*

Doel van deze cluster is de verhoogde inzet van duurzame energietechnieken en hernieuwbare energie op landbouwbedrijven in de regio. De opstart van lerende netwerken en individuele begeleiding van landbouwers door middel van energiescans en investeringsadvies zijn 2 belangrijke acties binnen deze cluster. Het project 'Agro-energienetwerk Noorderkempen' binnen het PDPOIII-programma maakt een verhoogde inzet van duurzame energietechnieken op landbouwbedrijven in 5 gemeenten in de Noorderkempen mogelijk.

De pijler 'ruimte om te ondernemen en mobiliteit' wordt gecoördineerd door IOK-studiedienst in samenwerking met de dienst industrie. Voor realisaties onder deze pijler verwijzen we naar de hoofdstukken over industrieel beleid en mobiliteit. Volgende actieclusters zijn opgenomen onder deze pijler:

– *Regiovorming in de context van Beleidsplan Ruimte Vlaanderen (trekker: IOK)*

Doel is de huidige regionale werking van het Streekplatform Kempen als regio aan te duiden en te bestendigen binnen het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen als bestaande performante en vruchtbare samenwerkingsregio, die haar meerwaarde in het verleden op ruimtelijk-economisch vlak heeft aangetoond.

– *Aanpak van bestaande bedrijventerreinen op het vlak van leegstand, onder- of onbenutte bedrijfspercelen, te saneren terreinen (o.a. brown- of blackfields) (trekker IOK)*

De benuttingsgraad op en van bestaande terreinen wordt verhoogd door o.a. het verhogen van het ruimtelijk rendement, het opnieuw inzetten van onder- en onbenutte bedrijfspercelen, vervuilde of verwaarloosde bedrijvensites, het tegengaan van leegstand.

– *Duurzame projecten als katalysator voor innovatie (trekker: IOK)*

– *Uitvoering 'Campina: op weg naar een innovatieregio'*

Het ontwikkelen van geconcentreerde economische polen en op een geconcentreerde wijze voldoende nieuwe, gediversifieerde ruimtes voorzien voor hoogwaardige en andere bedrijvigheid. Daarbij is een goede ontsluiting van primordiaal belang.

– *Ontwikkeling Business Centre Treeport*

Bestendiging van de belangrijke positie van de boomteeltsector in de grensregio, opwaardering van het bestaand economisch weefsel (Transportzone Hoogstraten-Meer), verhoging van duurzaamheid op het vlak van mobiliteit, bedrijventerreinmanagement, infrastructuur, milieu.

– *Bedrijventerreinmanagement (trekker: IOK)*

Leefbaarheid en imago verbeteren van de Kempense bedrijventerreinen, een sterkere interbedrijfssamenwerking doordat bedrijven elkaar leren kennen, ontmoeten, weten wat de bedrijfsactiviteiten zijn, synergiën, ... en bedrijven engageren om duurzame maatregelen te nemen.

– *Kwalitatief acquisitie- en onthaalbeleid (trekker: IOK)*

De Kempen als bedrijfsvriendelijke regio, waar bedrijven kunnen genieten van een klantgericht onthaalbeleid. Bedrijven weten waar zij met hun vragen terecht kunnen en worden begeleid. Een goede relatie tussen overheid en ondernemers.

– *Detailhandelbeleid (trekker: provincie Antwerpen)*

Uittekenen van een detailhandelbeleid dat zoekt naar een evenwicht tussen kernversterking en grootschalige detailhandel.

– *Fietsvervoer (trekker: provincie Antwerpen en IOK)*

– *Globale analyse van het bovenlokaal fietsnetwerk in de Kempen (provincie Antwerpen)*

Het bovenlokaal fietsnetwerk wordt kwantitatief en kwalitatief in beeld gebracht op basis van data en kennisdeling over financieringsmogelijkheden voor het verbeteren van de fietsinfrastructuur, ook voor elektrische fietsen.

– *Fietswaardigheid en –bereikbaarheid van bedrijventerreinen (provincie Antwerpen)*

Een methodiek wordt uitgewerkt om de befietsbaarheid binnen bedrijventerreinen in kaart te brengen. Deze methodiek wordt uitgerold binnen ENA (economisch netwerk Albertkanaal).

Deelfietsen worden ingezet op bedrijventerreinen als 'last mile' oplossing vanaf een carpoolparking, randparking, bushalte, treinhalte.

– *Bedrijfsadvies woon-werkverkeer (provincie Antwerpen)*

Analyse van woon-werk- en dienstverplaatsingen binnen bedrijven, advies i.f.v. verduurzamen woon-werkverkeer en dienstverplaatsingen, advies i.f.v. opmaak pendelfondsdossiers.

– *Sensibiliseringsacties rond functioneel fietsverkeer (IOK)*

Uitwerken van acties samen met gemeenten en/of bedrijven in het kader van duurzaam woon-werkverkeer.

– *Openbaar vervoer (trekker: IOK)*

– *Structurele verbetering Kempens spoorvervoer*

Opvolging van de uitvoering van structurele verbeteringen van het spoorvervoer zoals opgenomen in de visienota Kempense spoorvervoer. Organisatie van een Kempens spoorplatform met burgemeesters met een station op hun grondgebied, federale en Vlaamse parlementsleden uit de Kempen, leden van het Streekplatform Kempen en experts.

– *Opvolging openbaar busvervoer*

Versterken van het openbaar busvervoer als onderdeel van multimodaliteit.

– *Mobiliteitsstudies Noorderkempen en Middenkempen (trekker: provincie Antwerpen)*

Overeenstemming zoeken tussen ruimtelijke organisatie, duurzame mobiliteitsnetwerken en intermodale aanpak. Uitwerken van een toekomstvisie die de mobiliteit in de regio beheersbaar houdt en afstemmen tussen verschillende beleidsdomeinen.

– *Capaciteitsknelpunten E313 (trekker: IOK)*

Overleg met relevante actoren in functie van de verbeterde verkeersdoorstroming en verkeersveiligheid op de E313 en een verbeterde verkeersleefbaarheid in de Kempen.

– *Watertruck+ (trekker: IOK Afvalbeheer)*

Uitvoering van het Europees project Watertruck+ waarbij het transport van restafval en GFT-afval wordt georganiseerd in containers tussen verschillende overslag- en verwerkingssites in de Kempen middels watertransport over de binnenwateren. In functie van de invulling van de restcapaciteit op verschillende trajecten wordt samengewerkt met bedrijven.

7 Sociaal-cultureel beleid

7.1 Welzijnszorg Kempen

IOK ondersteunt Welzijnszorg Kempen op personeel en logistiek vlak. Welzijnszorg Kempen is een pluralistisch samenwerkingsverband van de OCMW's van het arrondissement Turnhout. Het brengt deze OCMW's samen en ondersteunt hen met als uiteindelijk doel het fundamentele recht op een menswaardig bestaan voor iedereen in de regio te waarborgen.

Welijnszorg Kempen is een krachtige speler in het regionale zorg- en welzijnslandschap en neemt er in nauw overleg met andere actoren een sturende rol op:

- ze geeft meer kracht aan de uitbouw van sterke OCMW's in elke gemeente;
- ze stimuleert, organiseert en ondersteunt regionale en subregionale samenwerking en netwerkvorming;
- ze draagt bij tot de degelijke uitbouw van een netwerk van voorzieningen die tegemoet komen aan de lokale noden.

Om een goede werking te waarborgen en over een belangrijk draagvlak te beschikken heeft Welzijnszorg Kempen een sterke voeling met het werkveld nodig. Een intense samenwerking met de deelgenoten, hun leidinggevenden, alle andere medewerkers en het brede spectrum van welzijns- en gezondheidsinstellingen en organisaties is hierbij essentieel.

De werking van Welzijnszorg Kempen is gebaseerd op 4 grote pijlers. Een 1ste pijler is gebaseerd op de ondersteuning van de OCMW's via de openbare sector. Dit gebeurt onder andere door de uitbouw van verschillende eigen diensten maar ook door dienstverlening aan de OCMW's en netwerkvorming met verschillende actoren uit het welzijnslandschap.

Anderzijds wordt de nadruk gelegd op de uitbouw van voorzieningen in het zorg- en welzijnslandschap. Dit wordt onder andere gerealiseerd door de samenwerking en ondersteuning van verschillende vzw's zoals het CGG, de Logo's ...

Een 3de en 4de luik bestaan uit de ondersteunende diensten personeel en financiën.

7.2 Festival van Vlaanderen

IOK is lid van de vzw Festival van Vlaanderen Mechelen/Kempen ter ondersteuning van een kwalitatieve programmatie in de Kempen. Ook in 2017 was IOK partner en structurele sponsor van de jaarlijkse reeks van 8 concerten binnen het arrondissement Turnhout. Het motto in 2017 was 'Een nieuwe hemel en een nieuwe aarde', een geslaagde editie onder leiding van de nieuwe directeur Jelle Dierickx.

8 Jaarrekening 2017

**JAARREKENING EN ANDERE OVEREENKOMSTIG HET
WETBOEK VAN VENNOOTSCHAPPEN NEER TE LEGGEN
DOCUMENTEN**

IDENTIFICATIEGEGEVENS

Naam: Interkommunale Ontwikkelingsmaatschappij voor de Kempen

Rechtsvorm: Dienstverlenende vereniging

Adres: Antwerpseweg

Nr: 1

Bus:

Postnummer: 2440

Gemeente: Geel

Land: België

Rechtspersonenregister (RPR) - Rechtbank van Koophandel van

Antwerpen, afdeling Turnhout

Internetadres: www.iok.be

Ondernemingsnummer

BE 0204.212.714

Datum van de neerlegging van de oprichtingsakte OF van het recentste stuk dat de datum van bekendmaking van de oprichtingsakte en van de akte tot statutenwijziging vermeldt.

12-10-1962

JAARREKENING IN EURO goedgekeurd door de algemene vergadering van

15-05-2018

met betrekking tot het boekjaar dat de periode dekt van

01-01-2017

tot

31-12-2017

Vorig boekjaar van

01-01-2016

tot

31-12-2016

De bedragen van het vorige boekjaar zijn identiek met die welke eerder openbaar werden gemaakt.

Nummers van de secties van het standaardmodel die niet werden neergelegd omdat ze niet dienstig zijn:

VOL 6.1, VOL 6.2.1, VOL 6.2.2, VOL 6.2.3, VOL 6.2.4, VOL 6.2.5, VOL 6.3.4, VOL 6.3.6, VOL 6.4.1, VOL 6.4.2, VOL 6.5.1, VOL 6.5.2, VOL 6.7.2, VOL 6.8, VOL 6.15, VOL 6.17, VOL 6.18.2, VOL 6.20, VOL 7, VOL 8, VOL 9

**LIJST VAN DE BESTUURDERS, ZAAKVOERDERS EN
COMMISSARISSSEN EN VERKLARING BETREFFENDE EEN
AANVULLENDE OPDRACHT VOOR NAZICHT OF CORRECTIE****LIJST VAN DE BESTUURDERS, ZAAKVOERDERS EN COMMISSARISSSEN**

VOLLEDIGE LIJST met naam, voornamen, beroep, woonplaats (adres, nummer, postnummer en gemeente) en functie in de onderneming

HEYKANTS-JANSENS JOSEE

DE POPULIERKENS 8
2350 VOSSelaar
BELGIË

Bestuurder

LEYSEN JOHAN

VREDELAAN 8
2490 BALEN
BELGIË

Voorzitter van de Raad van Bestuur

MEEUS MICHEL

CAMPFORTSTRAAT 5
2480 DESSEL
BELGIË

Bestuurder

LENAERTS KAREL

HOEKEINDE 72
2330 MERKSPLAS
BELGIË

Bestuurder

BOECKXSTAENS VEERLE

OUDE BEVELSESTEENWEG 12
2560 NIJLEN
BELGIË

Bestuurder

VAN HIRTUM GUY

GEELSESTRAAT 72
2260 WESTERLO
BELGIË

Bestuurder

BAETS WARD

HEERLE 6C
2322 HOOGSTRATEN
BELGIË

Bestuurder

BELLENS PETER

BEUKENLAAN 25
2200 HERENTALS

BELGIË

Bestuurder

GABRIELS ROGERVLAKKE VELDEN 6
2270 HERENTHOUT
BELGIË

Einde van het mandaat: 16-05-2017

Bestuurder

GYS NANDBRASEL 23
2480 DESSEL
BELGIË

Bestuurder

KNAEPS TESSACOLLEGESTRAAT 11
2400 MOL
BELGIË

Bestuurder

SELS FRANKKAPELLEBERG 87
2430 LAAKDAL
BELGIË

Ondervoorzitter van de Raad van Bestuur

VAN OLMEN MIENPLASSENDONK 13
2200 HERENTALS
BELGIË

Bestuurder

LUYTEN WALTERKONING ALBERTSTRAAT 183
2380 Ravels
BELGIË

Bestuurder

VINCKX JOSEIGEN 32
2360 Oud-Turnhout
BELGIË

Bestuurder

DIELS PAULLICHTAARTSESTEENWEG 39
2275 Lille
BELGIË

Bestuurder

ENGELEN JOZEFROOIAARDE 38
2450 Meerhout
BELGIË

Bestuurder

VAN TILBURG LEO

DONKERSTRAAT 14
2387 Baarle-Hertog
BELGIË

Bestuurder

PEETERMANS LUC

LIMBERG 103
2230 Herselt
BELGIË

Bestuurder

HENDRICKX KRISTOF

WEZENSTRAAT 20
2370 Arendonk
BELGIË

Bestuurder

SMANS MARC

DEN ABT 71
2340 Beerse
BELGIË

Bestuurder

BROECKX WILLY

KUILSTRAAT 72
2480 Dessel
BELGIË

Bestuurder

JULLIAMS BART

LUXEMBURGLAAN 24
2440 Geel
BELGIË

Ondervoorzitter van de Raad van Bestuur

VAN MEENSEL ERIC

KABIENSTRAAT 14
2280 Grobbendonk
BELGIË

Bestuurder

VLEUGELS LUC

WIEKEVORSTSE GOORWEG 34
2222 Itegem
BELGIË

Bestuurder

VERHAEGEN JOOST

STATIONSSTRAAT 26
2235 Hulshout
BELGIË

Bestuurder

NOYENS GRIET

NEERZIJDE 18
2460 Kasterlee
BELGIË

Einde van het mandaat: 20-06-2017 Bestuurder

PELCKMANS KRISTEL

PONTFORTSEDIJK 22
2470 Retie
BELGIË

Bestuurder

VAN ROOY SARA

MARKT 15/G
2290 Vorselaar
BELGIË

Bestuurder

DE HAES JAN

DULFT 10
2220 Heist-op-den-Berg
BELGIË

Bestuurder

HENS WERNER

OLMENSEBAAN 38
2490 Balen
BELGIË

Bestuurder

PEETERS BRUNO

JOZEF EMBRECHTSSTRAAT 12
2360 Oud-Turnhout
BELGIË

Bestuurder

MICHIELS FONS

KAPELSTRAAT 74
2200 Herentals
BELGIË

Bestuurder

STEVENS JAN

DENNENLAAN 15
2275 Lille
BELGIË

Bestuurder

HAAGEN LOUIS

KLEIN-GOORBLEEK 28
2382 Poppel
BELGIË

Bestuurder

RAEYMAEKERS RIK

KERKPLEIN 6
2470 Retie
BELGIË

Einde van het mandaat: 02-07-2017

Bestuurder

VOS ERIC

BOOMSTRAAT 6
2300 Turnhout
BELGIË

Bestuurder

BOUQUILLON SEPPE

KEIZERSHOFSTRAAT 38
2250 Olen
BELGIË

Bestuurder

VAN LEUVEN JÜRGEN

BOCHTENSTRAAT 28/0201
2310 Rijkevorsel
BELGIË

Bestuurder

ADRIAENSSEN LUDO

BEUKENLAAN 7
2290 Vorselaar
BELGIË

Bestuurder

HEREMANS PATRICK

KLOOSTERSTRAAT 52
2270 Herenthout
BELGIË

Begin van het mandaat: 16-05-2017

Bestuurder

VAN DE PERRE GUY

DE HESE 3
2460 Kasterlee
BELGIË

Begin van het mandaat: 20-06-2017

Bestuurder

TEURFS TIM

EUGEN WOUTERSSTRAAT 59/2
2220 Heist-op-den-Berg
BELGIË

Begin van het mandaat: 19-09-2017

Bestuurder

ERNST & YOUNG BEDRIJFSREVISOREN BCBVA (B160)

BE 0446.334.711
Joe Englishstraat 52
2140 BORGERHOUT
BELGIË

Commissaris

Direct of indirect vertegenwoordigd door:

VAN DEN ECKER RONALD (IBR A 1851)

Joe Englishstraat 52
2140 BORGERHOUT
BELGIË

VERKLARING BETREFFENDE EEN AANVULLENDE OPDRACHT VOOR NAZICHT OF CORRECTIE

Het bestuursorgaan verklaart dat geen enkele opdracht voor nazicht of correctie werd gegeven aan iemand die daar wettelijk niet toe gemachtigd is met toepassing van de artikelen 34 en 37 van de wet van 22 april 1999 betreffende de boekhoudkundige en fiscale beroepen.

De jaarrekening werd niet geverifieerd of gecorrigeerd door een externe accountant of door een bedrijfsrevisor die niet de commissaris is.

In bevestigend geval, moeten hierna worden vermeld: naam, voornamen, beroep en woonplaats van elke externe accountant of bedrijfsrevisor en zijn lidmaatschapsnummer bij zijn Instituut, evenals de aard van zijn opdracht:

- A. Het voeren van de boekhouding van de onderneming*,
- B. Het opstellen van de jaarrekening*,
- C. Het verifiëren van de jaarrekening en/of
- D. Het corrigeren van de jaarrekening.

Indien taken bedoeld onder A. of onder B. uitgevoerd zijn door erkende boekhouders of door erkende boekhouders-fiscalisten, kunnen hierna worden vermeld: naam, voornamen, beroep en woonplaats van elke erkende boekhouder of erkende boekhouder-fiscalist en zijn lidmaatschapsnummer bij het Beroepsinstituut van erkende Boekhouders en Fiscalisten, evenals de aard van zijn opdracht.

* Facultatieve vermelding.

JAARREKENING

BALANS NA WINSTVERDELING

	Toel.	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
ACTIVA				
OPRICHTINGSKOSTEN	6.1	20		
VASTE ACTIVA		21/28	<u>29.853.706,25</u>	<u>28.680.524,37</u>
Immateriële vaste activa	6.2	21		
Materiële vaste activa	6.3	22/27	29.816.044,01	28.641.212,13
Terreinen en gebouwen		22	29.031.022,06	27.762.331,41
Installaties, machines en uitrusting		23	321.576,94	390.535,88
Meubilair en rollend materieel		24	328.842,55	353.742,38
Leasing en soortgelijke rechten		25		
Overige materiële vaste activa		26	134.602,46	134.602,46
Activa in aanbouw en vooruitbetalingen		27		
Financiële vaste activa	6.4/6.5.1	28	37.662,24	39.312,24
Verbonden ondernemingen	6.15	280/1		
Deelnemingen		280		
Vorderingen		281		
Ondernemingen waarmee een deelnemingsverhouding bestaat	6.15	282/3		
Deelnemingen		282		
Vorderingen		283		
Andere financiële vaste activa		284/8	37.662,24	39.312,24
Aandelen		284	4.750	4.750
Vorderingen en borgtochten in contanten		285/8	32.912,24	34.562,24
VLOTTENDE ACTIVA		29/58	<u>115.466.913,96</u>	<u>114.944.606,57</u>
Vorderingen op meer dan één jaar		29		
Handelsvorderingen		290		
Overige vorderingen		291		
Vorraden en bestellingen in uitvoering		3	76.029.729,29	77.119.526,37
Vorraden		30/36	75.663.387,51	76.613.012,52
Grond- en hulpstoffen		30/31		
Goederen in bewerking		32		
Gereed product		33		
Handelsgoederen		34		
Onroerende goederen bestemd voor verkoop		35	75.659.974,1	76.605.370,58
Vooruitbetalingen		36	3.413,41	7.641,94
Bestellingen in uitvoering		37	366.341,78	506.513,85
Vorderingen op ten hoogste één jaar		40/41	2.129.354,82	1.590.558,18
Handelsvorderingen		40	1.074.195,81	714.658,03
Overige vorderingen		41	1.055.159,01	875.900,15
Geldbeleggingen	6.5.1/6.6	50/53	36.106.540,61	34.292.022,64
Eigen aandelen		50		
Overige beleggingen		51/53	36.106.540,61	34.292.022,64
Liquide middelen		54/58	362.708,54	1.070.783,13
Overlopende rekeningen	6.6	490/1	838.580,7	871.716,25
TOTAAL VAN DE ACTIVA		20/58	145.320.620,21	143.625.130,94

	Toel.	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
PASSIVA				
EIGEN VERMOGEN		10/15	<u>133.056.868,85</u>	<u>132.390.049,04</u>
Kapitaal	6.7.1	10	19.500.550	19.500.550
Geplaatst kapitaal		100	19.500.550	19.500.550
Niet-opgevraagd kapitaal		101		
Uitgiftepremies		11		
Herwaarderingsmeerwaarden		12	72.419,64	83.987,06
Reserves		13	106.030.389,13	104.633.832,39
Wettelijke reserve		130	1.950.055	1.950.055
Onbeschikbare reserves		131		
Voor eigen aandelen		1310		
Andere		1311		
Belastingvrije reserves		132		
Beschikbare reserves		133	104.080.334,13	102.683.777,39
Overgedragen winst (verlies)	(+)/(-)	14		
Kapitaalsubsidies		15	7.453.510,08	8.171.679,59
Voorschot aan de vennoten op de verdeling van het netto-actief		19		
VOORZIENINGEN EN UITGESTELDE BELASTINGEN		16	<u>7.604.243,49</u>	<u>7.899.689,85</u>
Voorzieningen voor risico's en kosten		160/5	7.604.243,49	7.899.689,85
Pensioenen en soortgelijke verplichtingen		160	7.444.746,46	7.740.192,82
Fiscale lasten		161		
Grote herstellings- en onderhoudswerken		162		
Milieuverplichtingen		163		
Overige risico's en kosten	6.8	164/5	159.497,03	159.497,03
Uitgestelde belastingen		168		
SCHULDEN		17/49	<u>4.659.507,87</u>	<u>3.335.392,05</u>
Schulden op meer dan één jaar	6.9	17		
Financiële schulden		170/4		
Achtergestelde leningen		170		
Niet-achtergestelde obligatieleningen		171		
Leasingschulden en soortgelijke schulden		172		
Kredietinstellingen		173		
Overige leningen		174		
Handelsschulden		175		
Leveranciers		1750		
Te betalen wissels		1751		
Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen		176		
Overige schulden		178/9		
Schulden op ten hoogste één jaar	6.9	42/48	3.959.114,23	2.526.331,9
Schulden op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen		42		
Financiële schulden		43	2.521,91	2.521,91
Kredietinstellingen		430/8	2.521,91	2.521,91
Overige leningen		439		
Handelsschulden		44	2.996.753,39	1.392.634,77
Leveranciers		440/4	2.996.753,39	1.392.634,77
Te betalen wissels		441		
Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen		46	25.000	150.000
Schulden met betrekking tot belastingen, bezoldigingen en sociale lasten	6.9	45	880.435,15	805.566,05
Belastingen		450/3	117.361,05	100.840,21
Bezoldigingen en sociale lasten		454/9	763.074,1	704.725,84
Overige schulden		47/48	54.403,78	175.609,17
Overlopende rekeningen	6.9	492/3	700.393,64	809.060,15
TOTAAL VAN DE PASSIVA		10/49	145.320.620,21	143.625.130,94

RESULTATENREKENING

	Toel.	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
Bedrijfsopbrengsten		70/76A	19.732.193	24.787.115,53
Omzet	6.10	70	15.456.572,97	22.326.726,87
Voorraad goederen in bewerking en gereed product en bestellingen in uitvoering: toename (afname) (+)/(-)		71	-1.085.568,55	-2.040.370,2
Geproduceerde vaste activa		72		
Andere bedrijfsopbrengsten	6.10	74	5.361.188,58	4.475.379,52
Niet-recurrente bedrijfsopbrengsten	6.12	76A		25.379,34
Bedrijfskosten		60/66A	19.859.610,16	20.685.191,03
Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen		60	8.230.349,22	10.271.729,97
Aankopen		600/8	8.226.120,69	10.276.531,44
Voorraad: afname (toename) (+)/(-)		609	4.228,53	-4.801,47
Diensten en diverse goederen		61	2.888.893,63	2.176.476,88
Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen (+)/(-)	6.10	62	6.219.857,29	5.821.409,85
Afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa		630	2.119.566,74	2.044.549,44
Waardeverminderingen op voorraden, op bestellingen in uitvoering en op handelsvorderingen: toevoegingen (terugnemingen) (+)/(-)	6.10	631/4	-2.835,96	5.476,81
Voorzieningen voor risico's en kosten: toevoegingen (bestedingen en terugnemingen) (+)/(-)	6.10	635/8		-111.573,46
Andere bedrijfskosten	6.10	640/8	698.146,49	747.140,75
Als herstructureringskosten geactiveerde bedrijfskosten (-)		649		
Niet-recurrente bedrijfskosten	6.12	66A	-294.367,25	-270.019,21
Bedrijfswinst (Bedrijfsverlies) (+)/(-)		9901	-127.417,16	4.101.924,5
Financiële opbrengsten		75/76B	1.276.687,08	1.202.401,45
Recurrente financiële opbrengsten		75	1.276.687,08	1.202.401,45
Opbrengsten uit financiële vaste activa		750		0
Opbrengsten uit vlottende activa		751	348.351,14	399.854,76
Andere financiële opbrengsten	6.11	752/9	928.335,94	802.546,69
Niet-recurrente financiële opbrengsten	6.12	76B		
Financiële kosten		65/66B	-235.719,4	-165.368,01
Recurrente financiële kosten	6.11	65	-235.719,4	-165.368,01
Kosten van schulden		650	22.397,49	15.666,52
Waardeverminderingen op vlottende activa andere dan voorraden, bestellingen in uitvoering en handelsvorderingen: toevoegingen (terugnemingen) (+)/(-)		651	-260.833,64	-190.196,74
Andere financiële kosten		652/9	2.716,75	9.162,21
Niet-recurrente financiële kosten	6.12	66B		
Winst (Verlies) van het boekjaar vóór belasting (+)/(-)		9903	1.384.989,32	5.469.693,96
Onttrekking aan de uitgestelde belastingen		780		
Overboeking naar de uitgestelde belastingen		680		
Belastingen op het resultaat (+)/(-)	6.13	67/77		
Belastingen		670/3		
Regularisering van belastingen en terugneming van voorzieningen voor belastingen		77		
Winst (Verlies) van het boekjaar (+)/(-)		9904	1.384.989,32	5.469.693,96
Onttrekking aan de belastingvrije reserves		789		
Overboeking naar de belastingvrije reserves		689		
Te bestemmen winst (verlies) van het boekjaar (+)/(-)		9905	1.384.989,32	5.469.693,96

RESULTAATVERWERKING

		Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
Te bestemmen winst (verlies)	(+)/(-)	9906	1.384.989,32	5.469.693,96
Te bestemmen winst (verlies) van het boekjaar	(+)/(-)	9905	1.384.989,32	5.469.693,96
Overgedragen winst (verlies) van het vorige boekjaar	(+)/(-)	14P		
Onttrekking aan het eigen vermogen		791/2		
aan het kapitaal en aan de uitgiftepremies		791		
aan de reserves		792		
Toevoeging aan het eigen vermogen		691/2	1.384.989,32	5.469.693,96
aan het kapitaal en aan de uitgiftepremies		691		
aan de wettelijke reserve		6920		975
aan de overige reserves		6921	1.384.989,32	5.468.718,96
Over te dragen winst (verlies)	(+)/(-)	14		
Tussenkost van de vennoten in het verlies		794		
Uit te keren winst		694/7		
Vergoeding van het kapitaal		694		
Bestuurders of zaakvoerders		695		
Werknemers		696		
Andere rechthebbenden		697		

TOELICHTING
STAAT VAN DE MATERIËLE VASTE ACTIVA

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
TERREINEN EN GEBOUWEN			
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8191P	XXXXXXXXXX	43.303.170,36
Mutaties tijdens het boekjaar			
Aanschaffingen, met inbegrip van de geproduceerde vaste activa	8161	3.241.964,52	
Overdrachten en buitengebruikstellingen	8171	12.977,61	
Overboekingen van een post naar een andere (+)/(-)	8181		
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8191	46.532.157,27	
Meerwaarden per einde van het boekjaar	8251P	XXXXXXXXXX	592.237,47
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8211		
Verworven van derden	8221		
Afgeboekt	8231	322,53	
Overgeboekt van een post naar een andere (+)/(-)	8241		
Meerwaarden per einde van het boekjaar	8251	591.914,94	
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8321P	XXXXXXXXXX	16.133.076,42
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8271	1.973.273,87	
Teruggenomen	8281		
Verworven van derden	8291		
Afgeboekt na overdrachten en buitengebruikstellingen	8301	13.300,14	
Overgeboekt van een post naar een andere (+)/(-)	8311		
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8321	18.093.050,15	
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	22	<u>29.031.022,06</u>	

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
INSTALLATIES, MACHINES EN UITRUSTING			
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8192P	XXXXXXXXXX	1.480.476,3
Mutaties tijdens het boekjaar			
Aanschaffingen, met inbegrip van de geproduceerde vaste activa	8162	23.706,8	
Overdrachten en buitengebruikstellingen	8172		
Overboekingen van een post naar een andere (+)/(-)	8182		
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8192	1.504.183,1	
Meerwaarden per einde van het boekjaar	8252P	XXXXXXXXXX	24.458,03
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8212		
Verworven van derden	8222		
Afgeboekt	8232		
Overgeboekt van een post naar een andere (+)/(-)	8242		
Meerwaarden per einde van het boekjaar	8252	24.458,03	
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8322P	XXXXXXXXXX	1.114.398,45
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8272	92.665,74	
Teruggenomen	8282		
Verworven van derden	8292		
Afgeboekt na overdrachten en buitengebruikstellingen	8302		
Overgeboekt van een post naar een andere (+)/(-)	8312		
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8322	1.207.064,19	
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	23	321.576,94	

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
MEUBILAIR EN ROLLEND MATERIEEL			
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8193P	XXXXXXXXXX	509.868,9
Mutaties tijdens het boekjaar			
Aanschaffingen, met inbegrip van de geproduceerde vaste activa	8163	29.806,41	
Overdrachten en buitengebruikstellingen	8173		
Overboekingen van een post naar een andere (+)/(-)	8183		
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8193	539.675,31	
Meerwaarden per einde van het boekjaar	8253P	XXXXXXXXXX	2.173,46
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8213		
Verworven van derden	8223		
Afgeboekt	8233		
Overgeboekt van een post naar een andere (+)/(-)	8243		
Meerwaarden per einde van het boekjaar	8253	2.173,46	
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8323P	XXXXXXXXXX	158.299,98
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8273	54.706,24	
Teruggenomen	8283		
Verworven van derden	8293		
Afgeboekt na overdrachten en buitengebruikstellingen	8303		
Overgeboekt van een post naar een andere (+)/(-)	8313		
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8323	213.006,22	
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	24	328.842,55	

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
OVERIGE MATERIËLE VASTE ACTIVA			
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8195P	XXXXXXXXXX	134.602,46
Mutaties tijdens het boekjaar			
Aanschaffingen, met inbegrip van de geproduceerde vaste activa	8165		
Overdrachten en buitengebruikstellingen	8175		
Overboekingen van een post naar een andere (+)/(-)	8185		
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8195	134.602,46	
Meerwaarden per einde van het boekjaar	8255P	XXXXXXXXXX	
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8215		
Verworven van derden	8225		
Afgeboekt	8235		
Overgeboekt van een post naar een andere (+)/(-)	8245		
Meerwaarden per einde van het boekjaar	8255		
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8325P	XXXXXXXXXX	
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8275		
Teruggenomen	8285		
Verworven van derden	8295		
Afgeboekt na overdrachten en buitengebruikstellingen	8305		
Overgeboekt van een post naar een andere (+)/(-)	8315		
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8325		
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	26	134.602,46	

STAAT VAN DE FINANCIËLE VASTE ACTIVA

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
ANDERE ONDERNEMINGEN - DEELNEMINGEN EN AANDELEN			
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8393P	XXXXXXXXXX	4.750
Mutaties tijdens het boekjaar			
Aanschaffingen	8363		
Overdrachten en buitengebruikstellingen	8373		
Overboekingen van een post naar een andere	(+)/(-) 8383		
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8393	4.750	
Meerwaarden per einde van het boekjaar	8453P	XXXXXXXXXX	
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8413		
Verworven van derden	8423		
Afgeboekt	8433		
Overgeboekt van een post naar een andere	(+)/(-) 8443		
Meerwaarden per einde van het boekjaar	8453		
Waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8523P	XXXXXXXXXX	
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8473		
Teruggenomen	8483		
Verworven van derden	8493		
Afgeboekt na overdrachten en buitengebruikstellingen	8503		
Overgeboekt van een post naar een andere	(+)/(-) 8513		
Waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8523		
Niet-opgevraagde bedragen per einde van het boekjaar	8553P	XXXXXXXXXX	
Mutaties tijdens het boekjaar	(+)/(-) 8543		
Niet-opgevraagde bedragen per einde van het boekjaar	8553		
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	284	4.750	
ANDERE ONDERNEMINGEN - VORDERINGEN			
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	285/8P	XXXXXXXXXX	34.562,24
Mutaties tijdens het boekjaar			
Toevoegingen	8583		
Terugbetalingen	8593	1.650	
Geboekte waardeverminderingen	8603		
Teruggenomen waardeverminderingen	8613		
Wisselkoersverschillen	(+)/(-) 8623		
Overige mutaties	(+)/(-) 8633		
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	285/8	32.912,24	
GECUMULEERDE WAARDEVERMINDERINGEN OP VORDERINGEN PER EINDE BOEKJAAR	8653		

GELDBELEGGINGEN EN OVERLOPENDE REKENINGEN (ACTIVA)

OVERIGE GELDBELEGGINGEN

Aandelen en geldbeleggingen andere dan vastrentende beleggingen

Aandelen - Boekwaarde verhoogd met het niet-opgevraagde bedrag

Aandelen - Niet-opgevraagd bedrag

Edele metalen en kunstwerken

Vastrentende effecten

Vastrentende effecten uitgegeven door kredietinstellingen

Termijnrekeningen bij kredietinstellingen

Met een resterende looptijd of opzegtermijn van

hoogstens één maand

meer dan één maand en hoogstens één jaar

meer dan één jaar

Hierboven niet-opgenomen overige geldbeleggingen

Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
51	32.257.734,18	31.541.456,96
8681	32.257.734,18	31.541.456,96
8682		
8683		
52		
8684		
53	3.848.806,43	2.750.565,68
8686	3.848.806,43	2.750.565,68
8687		
8688		
8689		

OVERLOPENDE REKENINGEN

Uitsplitsing van de post 490/1 van de activa indien daaronder een belangrijk bedrag voorkomt

Boekjaar

STAAT VAN HET KAPITAAL EN DE AANDEELHOUDERSSTRUCTUUR

STAAT VAN HET KAPITAAL

Maatschappelijk kapitaal

Geplaatst kapitaal per einde van het boekjaar
 Geplaatst kapitaal per einde van het boekjaar

Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
100P	XXXXXXXXXX	
100	19.500.550	19.500.550

Wijzigingen tijdens het boekjaar

Codes	Bedragen	Aantal aandelen
	15.627.325	625.093
	3.863.475	154.539
	7.250	290
	2.000	80
	500	20
8702	XXXXXXXXXX	780.022
8703	XXXXXXXXXX	

Samenstelling van het kapitaal

Soorten aandelen
 Aandelen gemeenten
 Aandelen overige openbare besturen
 Aandelen OCMW's
 Aandelen politiezones
 Aandelen hulpverleningszones
 Aandelen op naam
 Gedematerialiseerde aandelen

Niet-gestort kapitaal

Niet-opgevraagd kapitaal
 Opgevraagd, niet-gestort kapitaal
 Aandeelhouders die nog moeten volstorten

Codes	Niet-opgevraagd bedrag	Opgevraagd, niet-gestort bedrag
101		XXXXXXXXXX
8712	XXXXXXXXXX	

Eigen aandelen

Gehouden door de vennootschap zelf
 Kapitaalbedrag
 Aantal aandelen
 Gehouden door haar dochters
 Kapitaalbedrag
 Aantal aandelen

Verplichtingen tot uitgifte van aandelen

Als gevolg van de uitoefening van conversierechten
 Bedrag van de lopende converteerbare leningen
 Bedrag van het te plaatsen kapitaal
 Maximum aantal uit te geven aandelen
 Als gevolg van de uitoefening van inschrijvingsrechten
 Aantal inschrijvingsrechten in omloop
 Bedrag van het te plaatsen kapitaal
 Maximum aantal uit te geven aandelen

Toegestaan, niet-geplaatst kapitaal

Codes	Boekjaar
8721	
8722	
8731	
8732	
8740	
8741	
8742	
8745	
8746	
8747	
8751	

Aandelen buiten kapitaal

Verdeling
 Aantal aandelen
 Daaraan verbonden stemrecht
 Uitsplitsing volgens de aandeelhouders
 Aantal aandelen gehouden door de vennootschap zelf
 Aantal aandelen gehouden door haar dochters

Codes	Boekjaar
8761	
8762	
8771	
8781	

STAAT VAN DE SCHULDEN EN OVERLOPENDE REKENINGEN (PASSIVA)

UITSPLITSING VAN DE SCHULDEN MET EEN OORSPRONKELIJKE LOOPTIJD VAN MEER DAN ÉÉN JAAR, NAARGELANG HUN RESTERENDE LOOPTIJD

Schulden op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen

	Codes	Boekjaar
Financiële schulden	8801	
Achtergestelde leningen	8811	
Niet-achtergestelde obligatieleningen	8821	
Leasingschulden en soortgelijke schulden	8831	
Kredietinstellingen	8841	
Overige leningen	8851	
Handelsschulden	8861	
Leveranciers	8871	
Te betalen wissels	8881	
Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen	8891	
Overige schulden	8901	

Totaal der schulden op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen

42

Schulden met een resterende looptijd van meer dan één jaar doch hoogstens 5 jaar

Financiële schulden	8802	
Achtergestelde leningen	8812	
Niet-achtergestelde obligatieleningen	8822	
Leasingschulden en soortgelijke schulden	8832	
Kredietinstellingen	8842	
Overige leningen	8852	
Handelsschulden	8862	
Leveranciers	8872	
Te betalen wissels	8882	
Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen	8892	
Overige schulden	8902	

Totaal der schulden met een resterende looptijd van meer dan één jaar doch hoogstens 5 jaar

8912

Schulden met een resterende looptijd van meer dan 5 jaar

Financiële schulden	8803	
Achtergestelde leningen	8813	
Niet-achtergestelde obligatieleningen	8823	
Leasingschulden en soortgelijke schulden	8833	
Kredietinstellingen	8843	
Overige leningen	8853	
Handelsschulden	8863	
Leveranciers	8873	
Te betalen wissels	8883	
Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen	8893	
Overige schulden	8903	

Totaal der schulden met een resterende looptijd van meer dan 5 jaar

8913

GEWAARBORGDE SCHULDEN

Door Belgische overheidsinstellingen gewaarborgde schulden

Financiële schulden	8921	
Achtergestelde leningen	8931	
Niet-achtergestelde obligatieleningen	8941	
Leasingschulden en soortgelijke schulden	8951	
Kredietinstellingen	8961	
Overige leningen	8971	
Handelsschulden	8981	
Leveranciers	8991	
Te betalen wissels	9001	
Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen	9011	
Schulden met betrekking tot bezoldigingen en sociale lasten	9021	
Overige schulden	9051	

Totaal van de door Belgische overheidsinstellingen gewaarborgde schulden

9061

Schulden gewaarborgd door zakelijke zekerheden gesteld of onherroepelijk beloofd op activa van de onderneming

Financiële schulden	8922	
---------------------	------	--

Achtergestelde leningen
 Niet-achtergestelde obligatieleningen
 Leasingschulden en soortgelijke schulden
 Kredietinstellingen
 Overige leningen
 Handelsschulden
 Leveranciers
 Te betalen wissels
 Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen
 Schulden met betrekking tot belastingen, bezoldigingen en sociale lasten
 Belastingen
 Bezoldigingen en sociale lasten
 Overige schulden
Totaal der schulden gewaarborgd door zakelijke zekerheden gesteld of onherroepelijk beloofd op activa van de onderneming

Codes	Boekjaar
8932	
8942	
8952	
8962	
8972	
8982	
8992	
9002	
9012	
9022	
9032	
9042	
9052	
9062	

SCHULDEN MET BETREKKING TOT BELASTINGEN, BEZOLDIGINGEN EN SOCIALE LASTEN

Belastingen

Vervallen belastingschulden
 Niet-vervallen belastingschulden
 Geraamde belastingschulden

Bezoldigingen en sociale lasten

Vervallen schulden ten aanzien van de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid
 Andere schulden met betrekking tot bezoldigingen en sociale lasten

Codes	Boekjaar
9072	
9073	117.361,05
450	
9076	
9077	763.074,1

OVERLOPENDE REKENINGEN

Uitsplitsing van de post 492/3 van de passiva indien daaronder een belangrijk bedrag voorkomt

Boekjaar

BEDRIJFSRESULTATEN**BEDRIJFSOPBRENGSTEN****Netto-omzet**

Uitsplitsing per bedrijfscategorie

Uitsplitsing per geografische markt

Andere bedrijfsopbrengstenExploitatiesubsidies en vanwege de overheid ontvangen
compenserende bedragen**BEDRIJFSKOSTEN****Werknemers waarvoor de onderneming een DIMONA-verklaring
heeft ingediend of die zijn ingeschreven in het algemeen
personeelsregister**

Totaal aantal op de afsluitingsdatum

Gemiddeld personeelsbestand berekend in voltijdse equivalenten

Aantal daadwerkelijk gepresteerde uren

Personeelskosten

Bezoldigingen en rechtstreekse sociale voordelen

Werkgeversbijdragen voor sociale verzekeringen

Werkgeverspremies voor bovenwettelijke verzekeringen

Andere personeelskosten

Ouderdoms- en overlevingspensioenen

Voorzieningen voor pensioenen en soortgelijke verplichtingen

Toevoegingen (bestedingen en terugnemingen) (+)/(-)

Waardeverminderingen

Op voorraden en bestellingen in uitvoering

Geboekt

Teruggenomen

Op handelsvorderingen

Geboekt

Teruggenomen

Voorzieningen voor risico's en kosten

Toevoegingen

Bestedingen en terugnemingen

Andere bedrijfskosten

Bedrijfsbelastingen en -taksen

Andere

**Uitzendkrachten en ter beschikking van de onderneming gestelde
personen**

Totaal aantal op de afsluitingsdatum

Gemiddeld aantal berekend in voltijdse equivalenten

Aantal daadwerkelijk gepresteerde uren

Kosten voor de onderneming

Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
740	440.209,06	524.400,87
9086	106	98
9087	74,6	71,2
9088	105.658	103.624
620	4.084.923,36	3.885.543,08
621	1.509.394,12	1.422.248,99
622	297.487,32	279.614,86
623	328.052,49	234.002,92
624		
635		
9110		
9111		
9112		6.618,31
9113	2.835,96	1.141,5
9115		
9116		111.573,46
640	384.657,69	436.725,86
641/8	313.488,8	310.414,89
9096	1	2
9097	1,2	0,9
9098	2.328	1.959
617	65.461	73.948

FINANCIËLE RESULTATEN**RECURRENTE FINANCIËLE OPBRENGSTEN****Andere financiële opbrengsten**

Door de overheid toegekende subsidies, aangerekend op de resultatenrekening

Kapitaalsubsidies

Interestsubsidies

Uitsplitsing van de overige financiële opbrengsten

MEERWAARDE OP REALISATIE VLOTTENDE ACTIVA

Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
9125	718.169,51	718.169,52
9126		
	210.166,43	84.377,17
RECURRENTE FINANCIËLE KOSTEN		
Afschrijving van kosten bij uitgifte van leningen		
6501		
Geactiveerde interesten		
6503		
Waardeverminderingen op vlottende activa		
Geboekt		
6510	4.762,48	2.510,4
Teruggenomen		
6511	265.596,12	192.707,14
Andere financiële kosten		
Bedrag van het disconto ten laste van de onderneming bij de verhandeling van vorderingen		
653		
Voorzieningen met financieel karakter		
Toevoegingen		
6560		
Bestedingen en terugnemingen		
6561		
Uitsplitsing van de overige financiële kosten		
MINDERWAARDE OP REALISATIE VLOTTENDE ACTIVA		
	2.716,75	9.162,21

OPBRENGSTEN EN KOSTEN VAN UITZONDERLIJKE OMVANG OF UITZONDERLIJKE MATE VAN VOORKOMEN

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
NIET-RECURRENTE OPBRENGSTEN	76		<u>25.379,34</u>
Niet-recurrente bedrijfsopbrengsten	76A		25.379,34
Terugneming van afschrijvingen en van waardeverminderingen op immateriële en materiële vaste activa	760		
Terugneming van voorzieningen voor uitzonderlijke bedrijfsrisico's en -kosten	7620		
Meerwaarden bij de realisatie van immateriële en materiële vaste activa	7630		
Andere niet-recurrente bedrijfsopbrengsten	764/8		25.379,34
Niet-recurrente financiële opbrengsten	76B		
Terugneming van waardeverminderingen op financiële vaste activa	761		
Terugneming van voorzieningen voor uitzonderlijke financiële risico's en kosten	7621		
Meerwaarden bij de realisatie van financiële vaste activa	7631		
Andere niet-recurrente financiële opbrengsten	769		
NIET-RECURRENTE KOSTEN	66	<u>-294.367,25</u>	<u>-270.019,21</u>
Niet-recurrente bedrijfskosten	66A	-294.367,25	-270.019,21
Niet-recurrente afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa	660	1.079,11	
Voorzieningen voor uitzonderlijke bedrijfsrisico's en -kosten: toevoegingen (bestedingen) (+)/(-)	6620	-295.446,36	-270.019,21
Minderwaarden bij de realisatie van immateriële en materiële vaste activa	6630		
Andere niet-recurrente bedrijfskosten	664/7		
Als herstructureringskosten geactiveerde niet-recurrente bedrijfskosten (-)	6690		
Niet-recurrente financiële kosten	66B		
Waardeverminderingen op financiële vaste activa	661		
Voorzieningen voor uitzonderlijke financiële risico's en kosten: toevoegingen (bestedingen) (+)/(-)	6621		
Minderwaarden bij de realisatie van financiële vaste activa	6631		
Andere niet-recurrente financiële kosten	668		
Als herstructureringskosten geactiveerde niet-recurrente financiële kosten (-)	6691		

BELASTINGEN EN TAKSEN

BELASTINGEN OP HET RESULTAAT

Belastingen op het resultaat van het boekjaar

- Verschuldigde of betaalde belastingen en voorheffingen
- Geactiveerde overschotten van betaalde belastingen en voorheffingen
- Geraamde belastingsupplementen

Belastingen op het resultaat van vorige boekjaren

- Verschuldigde of betaalde belastingsupplementen
- Geraamde belastingsupplementen of belastingen waarvoor een voorziening werd gevormd

Belangrijkste oorzaken van de verschillen tussen de winst vóór belastingen, zoals die blijkt uit de jaarrekening, en de geraamde belastbare winst

Codes	Boekjaar
9134	
9135	
9136	
9137	
9138	
9139	
9140	

Invloed van de niet-recurrente resultaten op de belastingen op het resultaat van het boekjaar

Boekjaar

Bronnen van belastinglatenties

- Actieve latenties
 - Gecumuleerde fiscale verliezen die aftrekbaar zijn van latere belastbare winsten
 - Andere actieve latenties

- Passieve latenties
 - Uitsplitsing van de passieve latenties

Codes	Boekjaar
9141	
9142	
9144	

BELASTING OP DE TOEGEVOEGDE WAARDE EN BELASTINGEN TEN LASTE VAN DERDEN

In rekening gebrachte belasting op de toegevoegde waarde

- Aan de onderneming (aftrekbaar)
- Door de onderneming

Ingehouden bedragen ten laste van derden als

- Bedrijfsvoorheffing
- Roerende voorheffing

Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
9145	78.266,9	51.749,62
9146	626.263,61	819.037,53
9147	1.152.534,14	1.105.827,18
9148		

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN RECHTEN EN VERPLICHTINGEN

DOOR DE ONDERNEMING GESTELDE OF ONHERROEPELIJK BELOOFDE PERSOONLIJKE ZEKERHEDEN ALS WAARBORG VOOR SCHULDEN OF VERPLICHTINGEN VAN DERDEN

Waarvan

- Door de onderneming geëndosseerde handelseffecten in omloop
- Door de onderneming getrokken of voor aval getekende handelseffecten
- Maximumbedrag ten belope waarvan andere verplichtingen van derden door de onderneming zijn gewaarborgd

ZAKELIJKE ZEKERHEDEN

Zakelijke zekerheden die door de onderneming op haar eigen activa werden gesteld of onherroepelijk beloofd als waarborg voor schulden en verplichtingen van de onderneming

- Hypotheken
 - Boekwaarde van de bezwaarde activa 9161
 - Bedrag van de inschrijving 9171
- Pand op het handelsfonds - Bedrag van de inschrijving 9181
- Pand op andere activa - Boekwaarde van de in pand gegeven activa 9191
- Zekerheden op de nog te verwerven activa - Bedrag van de betrokken activa 9201

Zakelijke zekerheden die door de onderneming op haar eigen activa werden gesteld of onherroepelijk beloofd als waarborg voor schulden en verplichtingen van derden

- Hypotheken
 - Boekwaarde van de bezwaarde activa 9162
 - Bedrag van de inschrijving 9172
- Pand op het handelsfonds - Bedrag van de inschrijving 9182
- Pand op andere activa - Boekwaarde van de in pand gegeven activa 9192
- Zekerheden op de nog te verwerven activa - Bedrag van de betrokken activa 9202

GOEDEREN EN WAARDEN GEHOUDEN DOOR DERDEN IN HUN NAAM MAAR TEN BATE EN OP RISICO VAN DE ONDERNEMING, VOOR ZOVER DEZE GOEDEREN EN WAARDEN NIET IN DE BALANS ZIJN OPGENOMEN

BELANGRIJKE VERPLICHTINGEN TOT AANKOOP VAN VASTE ACTIVA

BELANGRIJKE VERPLICHTINGEN TOT VERKOOP VAN VASTE ACTIVA

TERMIJNVERRICHTINGEN

- Gekochte (te ontvangen) goederen 9213
- Verkochte (te leveren) goederen 9214
- Gekochte (te ontvangen) deviezen 9215
- Verkochte (te leveren) deviezen 9216

VERPLICHTINGEN VOORTVLOEIEND UIT DE TECHNISCHE WAARBORGEN VERBONDEN AAN REEDS GEPRESTEERDE VERKOPEN OF DIENSTEN

- OVAM
- Overige

BEDRAG, AARD EN VORM VAN BELANGRIJKE HANGENDE GESCHILLEN EN ANDERE BELANGRIJKE VERPLICHTINGEN

Codes	Boekjaar
9149	6.591.118,65
9150	
9151	
9153	6.591.118,65
9161	
9171	
9181	
9191	
9201	
9162	
9172	
9182	
9192	
9202	
9213	
9214	
9215	
9216	

Boekjaar
996.373,29
12.395

Boekjaar

Boekjaar

REGELING INZAKE HET AANVULLEND RUST- OF OVERLEVINGSPENSIOEN TEN BEHOEVE VAN DE PERSONEELS- OF DIRECTIELEDEN

Beknopte beschrijving

Genomen maatregelen om de daaruit voortvloeiende kosten te dekken

PENSIOENEN DIE DOOR DE ONDERNEMING ZELF WORDEN GEDRAGEN

Geschat bedrag van de verplichtingen die voortvloeien uit reeds gepresteerd werk
Basis en wijze waarop dit bedrag wordt berekend

Code	Boekjaar
9220	

AARD EN FINANCIËLE GEVOLGEN VAN MATERIËLE GEBEURTENISSEN DIE ZICH NA BALANSDATUM HEBBEN VOORGEDAAN EN DIE NIET IN DE RESULTATENREKENING OF BALANS WORDEN WEERGEGEVEN

Boekjaar

AAN- OF VERKOOPVERBINTENISSEN DIE DE VENNOOTSCHAP ALS OPTIESCHRIJVER VAN CALL- EN PUTOPTIES HEEFT

Boekjaar

AARD, ZAKELIJK DOEL EN FINANCIËLE GEVOLGEN VAN BUITENBALANS REGELINGEN

Mits de risico's of voordelen die uit dergelijke regelingen voortvloeien van enige betekenis zijn en voor zover de openbaarmaking van dergelijke risico's of voordelen noodzakelijk is voor de beoordeling van de financiële positie van de vennootschap

Boekjaar

ANDERE NIET IN DE BALANS OPGENOMEN RECHTEN EN VERPLICHTINGEN MET INBEGRIJF VAN DEZE DIE NIET KUNNEN WORDEN BECIJFERD

Boekjaar

FINANCIËLE BETREKKINGEN MET

BESTUURDERS EN ZAAKVOERDERS, NATUURLIJKE OF RECHTSPERSONEN DIE DE ONDERNEMING RECHTSTREEKS OF ONRECHTSTREEKS CONTROLEREN ZONDER VERBONDEN ONDERNEMINGEN TE ZIJN, OF ANDERE ONDERNEMINGEN DIE DOOR DEZE PERSONEN RECHTSTREEKS OF ONRECHTSTREEKS GECONTROLEERD WORDEN

Uitstaande vorderingen op deze personen

Voorname voorwaarden betreffende de vorderingen, interestvoet, looptijd, eventueel afgeloste of afgeschreven bedragen of bedragen waarvan werd afgezien

Waarborgen toegestaan in hun voordeel

Andere betekenisvolle verplichtingen aangegaan in hun voordeel

Rechtstreekse en onrechtstreekse bezoldigingen en ten laste van de resultatenrekening toegekende pensioenen, voor zover deze vermelding niet uitsluitend of hoofdzakelijk betrekking heeft op de toestand van een enkel identificeerbaar persoon

Aan bestuurders en zaakvoerders

Aan oud-bestuurders en oud-zaakvoerders

Codes	Boekjaar
9500	
9501	
9502	
9503	55.539,85
9504	

DE COMMISSARIS(SEN) EN DE PERSONEN MET WIE HIJ (ZIJ) VERBONDEN IS (ZIJN)

Bezoldiging van de commissaris(sen)

Bezoldiging voor uitzonderlijke werkzaamheden of bijzondere opdrachten uitgevoerd binnen de vennootschap door de commissaris(sen)

Andere controleopdrachten

Belastingadviesopdrachten

Andere opdrachten buiten de revisorale opdrachten

Bezoldiging voor uitzonderlijke werkzaamheden of bijzondere opdrachten uitgevoerd binnen de vennootschap door personen met wie de commissaris(sen) verbonden is (zijn)

Andere controleopdrachten

Belastingadviesopdrachten

Andere opdrachten buiten de revisorale opdrachten

Codes	Boekjaar
9505	8.833
95061	
95062	
95063	
95081	
95082	
95083	

Vermeldingen in toepassing van het artikel 133, paragraaf 6 van het Wetboek van vennootschappen

VERKLARING BETREFFENDE DE GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

Inlichtingen te verstrekken door elke onderneming die onderworpen is aan de bepalingen van het Wetboek van vennootschappen inzake de geconsolideerde jaarrekening

De onderneming heeft geen geconsolideerde jaarrekening en geconsolideerd jaarverslag opgesteld, omdat zij daarvan vrijgesteld is om de volgende reden(en)

De onderneming en haar dochterondernemingen overschrijden op geconsolideerde basis niet meer dan één van de in artikel 16 van het Wetboek van vennootschappen vermelde criteria

Waarderingsregels

A. Waarderingsregels

1. OPRICHTINGSKOSTEN / IMMATERIËLE VASTE ACTIVA

Nihil

2. MATERIËLE VASTE ACTIVA

De aankopen van het boekjaar werden aan aanschaffingswaarde in de actiefrekening van de balans opgenomen. De subsidie-aanvragen op investeringen werden zoals in de vorige jaren bijgeboekt op de rekening kapitaalsubsidies. Vanaf het tweede jaar werd een herwaardering toegepast, waarbij de coëfficiënt gebruikt werd die elk jaar door het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap werd meegedeeld. Vanaf 2003 wordt deze herwaardering door het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap opgeheven.

De afschrijvingen worden uitgevoerd als volgt:

- bureelgebouw : 33 jaar
- nieuw kantoorgebouw: 20 jaar
- rijwieloverkapping : 10 jaar
- doorgangsgebouwen : 20 jaar
- gebouw Eindhoutse Heide 2 te Laakdal: 5 jaar
- computerapparatuur, divers materieel en terreinwagens : 5 jaar
- zonnepanelen : 12 jaar
- meubilair : 10 jaar
- politieschietstand:
 - gebouwen + uitrusting : 33 jaar
 - materieel : 5 jaar
 - meubilair : 10 jaar

De afschrijvingen gebeuren volgens de formules opgenomen in de omzendbrieven terzake van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, nl.:

$$\text{afschrijving van het boekjaar} = \frac{\text{geherwaardeerde boekwaarde}}{n - x}$$

waarbij: n = aantal jaren van de levensduur
x = reeds verstreken afschrijvingsjaren

De onder de actiefzijde van de balans opgenomen bedragen vormen een saldo bestaande uit:

- + aanschaffingswaarde
- + verhoogd met de toegepaste herschattingsmeerwaarde
- verminderd met de toegepaste afschrijvingen
- = saldo = boekwaarde

De afschrijvingen, berekend volgens hoger genoemde regels, worden onder de actiefzijde bij de aanschaffingswaarde in mindering gebracht. Op de passiefzijde, onder de rubriek 'Kapitaalsubsidies', worden de bedragen opgenomen die in functie van de investeringen in materiële vaste activa betaald worden. Het deel van de berekende afschrijvingen, dat betrekking heeft op de gesubsidieerde investeringen, wordt in mindering gebracht van de op de passiefzijde opgenomen kapitaalsubsidies.

3. FINANCIËLE VASTE ACTIVA

De financiële vaste activa worden gewaardeerd tegen aanschaffingsprijs.

4. VOORRADEN

Industriezones, ambachtelijke zones, transportzone en sociale verkavelingen
De voorraden worden per individueel project gewaardeerd tegen kostprijs of tegen marktwaarde op balansdatum als die lager is. De aankopen, in casu gronden en infrastructuur, worden gewaardeerd tegen aanschaffingsprijs. De werkingskosten worden verbijzonderd naar het project op basis van de geregistreerde werktijden van de personeelsleden, gewaardeerd tegen een geïndividueerde standaard-uurkost. Rente op vreemd vermogen dat wordt gebruikt voor de financiering van het project en interesten op aanwending van eigen middelen, zijn niet opgenomen in de voorraad. De voorraden worden verminderd in functie van de verkopen volgens de verhouding verkochte oppervlakte ten opzichte van de totale verkoopbare oppervlakte.

Kapitaalsubsidies

De kapitaalsubsidies op voorraden worden in mindering gebracht van de voorraden. Deze werkwijze geldt vanaf het boekjaar 1996. De toelagen worden van overheidswege verkregen met het oog op de infrastructurering van industriezones. De subsidies worden in resultaat genomen overeenkomstig de vermindering van de voorraden waarop ze betrekking hebben.

5. BESTELLINGEN IN UITVOERING

De niet voltooide opdrachten voor derden, in casu BPA' s en diverse urbanisatie, dorpskernherwaardering, ontwerpen, opmetingen, rooilijn- en onteigeningsplannen en gemeentelijke structuurplannen worden gewaardeerd tegen kostprijs. De werkingskosten worden verbijzonderd naar het individuele dossier op basis van de geregistreerde werktijden van de personeelsleden, gewaardeerd tegen een geïndividueerde standaard-uurkost.

6. VORDERINGEN

De vorderingen worden in de balans opgenomen aan nominale waarde. Voor vorderingen, waarvan wordt verwacht dat ze, omwille van gewijzigde juridische basis niet meer worden uitgevoerd, wordt een waardevermindering geboekt ten belope van de nominale waarde.

7. GELDBELEGGINGEN EN LIQUIDE MIDDELEN

Tegoeden bij financiële instellingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. De geldbeleggingen in beleggingsfondsen worden enkel geherwaardeerd ten belope van de effectief gerealiseerde meerwaarden. Niet-gerealiseerde meerwaarden, zoals die blijken uit de inventaris of realisatiewaarden van de stukken, worden niet geboekt. Waardeverminderingen worden geboekt indien de realisatiewaarde op balansdatum lager is dan de aanschaffingswaarde.

8. HERWAARDERINGSMEERWAARDEN

De materiële, vaste activa met een beperkte gebruiksduur werden jaarlijks geherwaardeerd ten belope van de indexering van hun netto boekwaarde bij het begin van het boekjaar. De indexering gebeurde op basis van het gemiddelde van de index der groothandelsprijzen en van de index der consumptieprijzen. De indexering werd tot 80 % van de vastgestelde prijzevoluitie beperkt. Vanaf 2003 wordt deze herwaardering door het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap opgeheven. De geherwaardeerde waarden worden afgeschreven volgens een plan dat ertoe strekt deze geherwaardeerde waarden gespreid over de residuele afschrijvingstermijn ten laste van de resultaten te nemen. Vanaf 2014 gebeurt de afboeking pro rata de jaarlijkse afschrijvingen.

9. KAPITAALSUBSIDIES

Omvat kapitaalsubsidies die van overheidswege werden verkregen met het oog op investeringen in materiële vaste activa. Deze subsidies worden in resultaat genomen volgens hetzelfde ritme als de afschrijvingen op de vaste activa voor de verwerving waarvan ze werden verkregen.

10. VOORZIENINGEN VOOR RISICO' S EN KOSTEN

Voorzieningen worden gevormd tegen de geraamde kostprijs.

Voor hangende geschillen inzake diverse projecten worden provisies gevormd door de Raad van Bestuur op basis van de inschattingen gemaakt door externe adviseurs. Deze inschattingen zijn realistische waarderings van de risico's, opgesteld naar best vermogen, maar geven geen garantie op volledige dekking van het risico. De inschattingen worden jaarlijks herbekeken.

De wet van 24 oktober 2011 tot vrijwaring van een duurzame financiering van de pensioenen van de vastbenoemde personeelsleden van de provinciale en plaatselijke overheidsdiensten en van de lokale politiezones (tot wijziging van de wet van 6 mei 2002 tot oprichting van het fonds voor de pensioenen van de geïntegreerde politie en houdende bijzondere bepalingen inzake sociale zekerheid en houdende diverse wijzigingsbepalingen) heeft een belangrijke impact op de pensioenlasten van de vastbenoemde personeelsleden van IOK. In het licht hiervan werd het berekende bedrag van 8.505.320,98 euro gespreid over de boekjaren 2011-2013 als provisie opgenomen. Jaarlijks zal het risico herberekend en aangepast worden.

11. SCHULDEN OP MEER DAN ÉÉN JAAR OF TEN HOOGSTE ÉÉN JAAR

De schulden werden gewaardeerd tegen nominale waarde op balansdatum. Er wordt rekening gehouden met de nog te betalen kosten op balansdatum die betrekking hebben op het boekjaar of op voorafgaande boekjaren.

SOCIALE BALANS

Nummers van de paritaire comités die voor de onderneming bevoegd zijn:

Staat van de tewerkgestelde personen**Werknemers waarvoor de onderneming een DIMONA-verklaring heeft ingediend of die zijn ingeschreven in het algemeen personeelsregister**

Tijdens het boekjaar	Codes	Totaal	1. Mannen	2. Vrouwen
Gemiddeld aantal werknemers				
Voltijds	1001	43,1	30,8	12,3
Deeltijds	1002	59,1	20,9	38,2
Totaal in voltijdse equivalenten (VTE)	1003	74,6	41,3	33,3
Aantal daadwerkelijk gepresteerde uren				
Voltijds	1011	60.619	43.729	16.890
Deeltijds	1012	45.039	15.468	29.571
Totaal	1013	105.658	59.197	46.461
Personeelskosten				
Voltijds	1021	3.637.345,29	2.649.297,29	988.048
Deeltijds	1022	2.582.512	999.128	1.583.384
Totaal	1023	6.219.857,29	3.648.425,29	2.571.432
Bedrag van de voordelen bovenop het loon	1033	17.720	10.395	7.325

Tijdens het vorige boekjaar	Codes	P. Totaal	1P. Mannen	2P. Vrouwen
Gemiddeld aantal werknemers in VTE	1003	71,2	37,7	33,5
Aantal daadwerkelijk gepresteerde uren	1013	103.624	55.686	47.938
Personeelskosten	1023	5.821.409,85	3.335.327,85	2.486.082
Bedrag van de voordelen bovenop het loon	1033	23.047	13.205	9.842

Werknemers waarvoor de onderneming een DIMONA-verklaring heeft ingediend of die zijn ingeschreven in het algemeen personeelsregister (vervolg)**Op de afsluitingsdatum van het boekjaar****Aantal werknemers****Volgens de aard van de arbeidsovereenkomst**

Overeenkomst voor een onbepaalde tijd

Overeenkomst voor een bepaalde tijd

Overeenkomst voor een duidelijk omschreven werk

Vervangingsovereenkomst

Volgens het geslacht en het studieniveau

Mannen

lager onderwijs

secundair onderwijs

hoger niet-universitair onderwijs

universitair onderwijs

Vrouwen

lager onderwijs

secundair onderwijs

hoger niet-universitair onderwijs

universitair onderwijs

Volgens de beroepscategorie

Directiepersoneel

Bedienden

Arbeiders

Andere

Codes	1. Voltijds	2. Deeltijds	3. Totaal in voltijdse equivalenten
105	45	61	77,2
110	45	57	76,3
111		3	0,7
112			
113		1	0,2
120	33	21	43,5
1200			
1201	1	3	2,1
1202	19	10	24,6
1203	13	8	16,8
121	12	40	33,7
1210			
1211		8	2,7
1212	2	18	12,1
1213	10	14	18,9
130		4	2
134	45	57	75,2
132			
133			

Uitzendkrachten en ter beschikking van de onderneming gestelde personen**Tijdens het boekjaar**

Gemiddeld aantal tewerkgestelde personen

Aantal daadwerkelijk gepresteerde uren

Kosten voor de onderneming

Codes	1. Uitzendkrachten	2. Ter beschikking van de onderneming gestelde personen
150	1,2	
151	2.328	
152	65.461	

Tabel van het personeelsverloop tijdens het boekjaar

Ingetreden

Aantal werknemers waarvoor de onderneming tijdens het boekjaar een DIMONA-verklaring heeft ingediend of die tijdens het boekjaar werden ingeschreven in het algemeen personeelsregister

Volgens de aard van de arbeidsovereenkomst

Overeenkomst voor een onbepaalde tijd

Overeenkomst voor een bepaalde tijd

Overeenkomst voor een duidelijk omschreven werk

Vervangingsovereenkomst

Codes	1. Voltijds	2. Deeltijds	3. Totaal in voltijdse equivalenten
205	5	7	7,9
210	5	5	7,3
211		2	0,6
212			
213			

Uitgetreden

Aantal werknemers met een in de DIMONA-verklaring aangegeven of een in het algemeen personeelsregister opgetekende datum waarop hun overeenkomst tijdens het boekjaar een einde nam

Volgens de aard van de arbeidsovereenkomst

Overeenkomst voor een onbepaalde tijd

Overeenkomst voor een bepaalde tijd

Overeenkomst voor een duidelijk omschreven werk

Vervangingsovereenkomst

Volgens de reden van beëindiging van de overeenkomst

Pensioen

Werkloosheid met bedrijfstoelage

Afdanking

Andere reden

Waarvan: het aantal werknemers dat als zelfstandige ten minste op halftijdse basis diensten blijft verlenen aan de onderneming

Codes	1. Voltijds	2. Deeltijds	3. Totaal in voltijdse equivalenten
305		4	2,2
310		4	2,2
311			
312			
313			
340			
341			
342		1	0,5
343		3	1,7
350			

Inlichtingen over de opleidingen voor de werknemers tijdens het boekjaar

	Codes	Mannen	Codes	Vrouwen
Totaal van de formele voortgezette beroepsopleidingsinitiatieven ten laste van de werkgever				
Aantal betrokken werknemers	5801	10	5811	2
Aantal gevolgde opleidingsuren	5802	177	5812	7
Nettokosten voor de onderneming	5803	13.631,94	5813	363,68
waarvan brutokosten rechtstreeks verbonden met de opleiding	58031	13.631,94	58131	363,68
waarvan betaalde bijdragen en stortingen aan collectieve fondsen	58032		58132	
waarvan ontvangen tegemoetkomingen (in mindering)	58033		58133	
Totaal van de minder formele en informele voortgezette beroepsopleidingsinitiatieven ten laste van de werkgever				
Aantal betrokken werknemers	5821	35	5831	28
Aantal gevolgde opleidingsuren	5822	754	5832	278
Nettokosten voor de onderneming	5823	51.647,9	5833	19.099,27
Totaal van de initiële beroepsopleidingsinitiatieven ten laste van de werkgever				
Aantal betrokken werknemers	5841		5851	
Aantal gevolgde opleidingsuren	5842		5852	
Nettokosten voor de onderneming	5843		5853	

Verslag van de commissaris aan de algemene vergadering van de dienstverlenende vereniging IOK CVBA over het boekjaar afgesloten op 31 december 2017

Overeenkomstig de wettelijke en statutaire bepalingen, brengen wij u verslag uit in het kader van ons mandaat van commissaris. Dit verslag omvat ons oordeel over de balans op 31 december 2017, over de resultatenrekening van het boekjaar afgesloten op 31 december 2017 en over de toelichting (alle stukken gezamenlijk de "Jaarrekening") en omvat tevens ons verslag betreffende overige door wet- en regelgeving gestelde eisen. Deze verslagen zijn één en ondeelbaar.

Wij werden als commissaris benoemd door de algemene vergadering op 17 mei 2016, overeenkomstig het voorstel van het bestuursorgaan. Ons mandaat loopt af op de datum van de algemene vergadering die zal beraadslagen over de Jaarrekening afgesloten op 31 december 2018. We hebben de wettelijke controle van de Jaarrekening van de Vennootschap aangevat vóór 1997.

Verslag over de controle van de Jaarrekening

Oordeel zonder voorbehoud

Wij hebben de wettelijke controle uitgevoerd van de Jaarrekening van de dienstverlenende vereniging IOK CVBA (de "Vennootschap"), die de balans op 31 december 2017 omvat, alsook de resultatenrekening van het boekjaar afgesloten op die datum en de toelichting, met een balanstotaal van € 145.320.620,21 en waarvan de resultatenrekening afsluit met een winst van het boekjaar van € 1.384.989,32.

Naar ons oordeel geeft de Jaarrekening een getrouw beeld van het vermogen en van de financiële toestand van de Vennootschap per 31 december 2017, alsook van haar resultaten over het boekjaar dat op die datum is afgesloten, in overeenstemming met het in België van toepassing zijnde boekhoudkundig referentiestelsel.

Basis voor ons oordeel zonder voorbehoud

We hebben onze controle uitgevoerd in overeenstemming met de International Standards on Auditing ("ISA's"). Onze verantwoordelijkheden uit hoofde van die standaarden zijn nader beschreven in het gedeelte "Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de Jaarrekening" van ons verslag.

Wij hebben alle deontologische vereisten die relevant zijn voor de controle van de Jaarrekening

in België nageleefd, met inbegrip van deze met betrekking tot de onafhankelijkheid.

Wij hebben van het bestuursorgaan en van de aangestelden van de Vennootschap de voor onze controle vereiste ophelderingen en inlichtingen verkregen.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis van ons oordeel.

Verantwoordelijkheden van het bestuursorgaan voor het opstellen van de Jaarrekening

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het opstellen van de Jaarrekening die een getrouw beeld geeft in overeenstemming met het in België van toepassing zijnde boekhoudkundig referentiestelsel. Deze verantwoordelijkheid omvat het implementeren van een systeem van interne beheersing die het bestuursorgaan noodzakelijk acht voor het opstellen van de Jaarrekening die geen afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten.

In het kader van de opstelling van de Jaarrekening, is het bestuursorgaan verantwoordelijk voor het inschatten van de mogelijkheid van de Vennootschap om haar continuïteit te handhaven, het toelichten, indien van toepassing, van aangelegenheden die met

continuïteit verband houden en het gebruiken van de continuïteitsveronderstelling tenzij het bestuursorgaan het voornemen heeft om de Vennootschap te vereffenen of om de bedrijfsactiviteiten stop te zetten of geen realistisch alternatief heeft dan dit te doen.

Onze verantwoordelijkheid voor de controle over de Jaarrekening

Onze doelstellingen zijn het verkrijgen van een redelijke mate van zekerheid over de vraag of de Jaarrekening als geheel geen afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten en het uitbrengen van een commissarisverslag waarin ons oordeel is opgenomen. Een redelijke mate van zekerheid is een hoog niveau van zekerheid, maar is geen garantie dat een controle die overeenkomstig de ISA's is uitgevoerd altijd een afwijking van materieel belang ontdekt wanneer die bestaat. Afwijkingen kunnen zich voordoen als gevolg van fraude of fouten en worden als van materieel belang beschouwd indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat zij, individueel of gezamenlijk, de economische beslissingen genomen door gebruikers op basis van de Jaarrekening, beïnvloeden.

Als deel van een controle uitgevoerd overeenkomstig de ISA's, passen wij professionele oordeelsvorming toe en handhaven wij een professioneel-kritische instelling gedurende de controle. We voeren tevens de volgende werkzaamheden uit:

- ▶ Het identificeren en inschatten van de risico's dat de Jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of fouten, het bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden die op deze risico's inspelen en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Het risico van het niet detecteren van een van materieel belang zijnde afwijking is groter indien die afwijking het gevolg is van fraude dan indien zij het gevolg is van fouten, omdat bij fraude sprake kan zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten om transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van het systeem van interne beheersing;

- ▶ Het verkrijgen van inzicht in het systeem van interne beheersing dat relevant is voor de controle, met als doel controlewerkzaamheden op te zetten die in de gegeven omstandigheden geschikt zijn maar die niet zijn gericht op het geven van een oordeel over de effectiviteit van het systeem van interne beheersing van de Vennootschap;
- ▶ Het evalueren van de geschiktheid van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van de door het bestuursorgaan gemaakte schattingen en van de daarop betrekking hebbende toelichtingen;
- ▶ Het concluderen van de aanvaardbaarheid van de door het bestuursorgaan gehanteerde continuïteitsveronderstelling, en op basis van de verkregen controle-informatie, concluderen of er een onzekerheid bestaat met betrekking tot gebeurtenissen of omstandigheden die significante twijfel kunnen doen ontstaan over de mogelijkheid van de Vennootschap om haar continuïteit te handhaven. Indien we besluiten dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij ertoe gehouden om de aandacht in ons commissarisverslag te vestigen op de daarop betrekking hebbende toelichtingen in de Jaarrekening of, indien deze toelichtingen inadequaat zijn, om ons oordeel aan te passen. Onze conclusies zijn gebaseerd op controle-informatie die verkregen is tot op de datum van ons commissarisverslag. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de continuïteit van de Vennootschap niet langer gehandhaafd kan worden;
- ▶ Het evalueren van de algehele presentatie, structuur en inhoud van de Jaarrekening, en of deze Jaarrekening, de onderliggende transacties en gebeurtenissen weergeeft op een wijze die leidt tot een getrouw beeld.

Wij communiceren met het bestuursorgaan en de aangestelden van de Vennootschap, onder meer over de geplande reikwijdte en de timing van de controle en over de significante controlebevindingen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing die we identificeren tijdens onze controle.

Verslag betreffende de overige door wet- en regelgeving gestelde eisen

Verantwoordelijkheden van het bestuursorgaan

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het opstellen en de inhoud van het jaarverslag, voor het naleven van de wettelijke en bestuursrechtelijke voorschriften die van toepassing zijn op het voeren van de boekhouding, alsook voor het naleven van het Wetboek van vennootschappen en van de statuten van de Vennootschap.

Verantwoordelijkheden van de commissaris

In het kader van ons mandaat en overeenkomstig de Belgische bijkomende norm (Herzien) bij de in België van toepassing zijnde ISA's, is het onze verantwoordelijkheid om, in alle van materieel belang zijnde opzichten, het jaarverslag alsook de naleving van bepaalde verplichtingen uit het Wetboek van vennootschappen en statuten te verifiëren, alsook verslag over deze aangelegenheden uit te brengen.

Aspecten betreffende het jaarverslag

Naar ons oordeel, na het uitvoeren van specifieke werkzaamheden op het jaarverslag, stemt dit jaarverslag overeen met de Jaarrekening voor hetzelfde boekjaar, enerzijds, en is dit jaarverslag opgesteld overeenkomstig artikelen 95 en 96 van het Wetboek van vennootschappen, anderzijds.

In de context van onze controle van de Jaarrekening zijn wij tevens verantwoordelijk voor het overwegen, op basis van de kennis verkregen in de controle, of het jaarverslag een afwijking van materieel belang bevatten, hetzij informatie die onjuist vermeld is of anderszins misleidend is. In het licht van de werkzaamheden die wij hebben uitgevoerd, hebben wij geen afwijking van materieel belang te melden. Verder drukken wij geen redelijke mate van zekerheid uit over het jaarverslag.

Vermeldingen betreffende de sociale balans

De sociale balans, neer te leggen overeenkomstig artikel 100, § 1, 6°/2 van het Wetboek van vennootschappen, bevat, zowel qua vorm als qua inhoud, de door de wet vereiste inlichtingen, en bevat geen van materieel belang zijnde inconsistenties op basis van de informatie waarover wij beschikken in ons controledossier.

Vermeldingen betreffende de onafhankelijkheid

Ons bedrijfsrevisorenkantoor heeft geen opdrachten verricht die onverenigbaar zijn met de wettelijke controle van de Jaarrekening en is in de loop van ons mandaat onafhankelijk gebleven tegenover de Vennootschap.

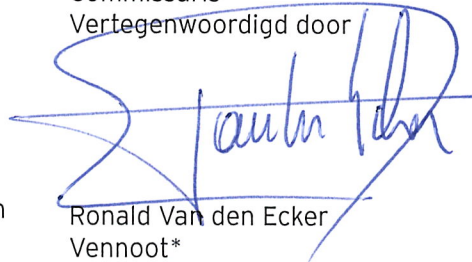
Andere vermeldingen

- ▶ Onverminderd formele aspecten van ondergeschikt belang, werd de boekhouding gevoerd overeenkomstig de in België van toepassing zijnde wettelijke en reglementaire voorschriften.
- ▶ De resultaatverwerking, die aan de algemene vergadering wordt voorgesteld, stemt overeen met de wettelijke en statutaire bepalingen.
- ▶ Wij hebben geen kennis van verrichtingen of beslissingen die in overtreding met de statuten of het Wetboek van vennootschappen zijn gedaan of genomen en die in ons verslag zouden moeten vermeld worden.

Antwerpen, 21 maart 2018

Ernst & Young Bedrijfsrevisoren BCVBA
Commissaris

Vertegenwoordigd door

Ronald Van den Ecker
Vennoot*

* Handelend in naam van een BVBA

Ref. : 18RVE0089